

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet)

Voorstel van wet

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de regels voor het beroepsonderwijs, voor het volwassenenonderwijs en voor de preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland te moderniseren en te integreren in de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet voortgezet onderwijs 2020 met het oog op een eenduidig wettelijk kader met zoveel mogelijk gelijke regels op voornoemde terreinen voor heel Nederland, en zo een impuls te geven aan dit onderwijs en aan de preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland;

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I. Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs

De Wet educatie en beroepsonderwijs wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1.1 worden in de alfabetische volgorde de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

expertisecentrum onderwijszorg: expertisecentrum onderwijszorg, bedoeld in artikel 11.18 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;

openbaar lichaam: openbaar lichaam Bonaire, Sint Eustatius of Saba, bedoeld in artikel 132a van de Grondwet;

samenwerkingsverband CN: samenwerkingsverband CN, bedoeld in artikel 11.16 van de Wet voortgezet onderwijs 2020;.

B

In artikel 1.5.3, tweede lid, wordt "De Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven erkent" vervangen door "Onverminderd artikel

1.6.4, tweede lid, erkent de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven”.

C

Artikel 1.6.1 vervalt.

D

Hoofdstuk 1, titel 6, komt te luiden:

Titel 6. Caribisch Nederland

Artikel 1.6.1. Reikwijdte CN

1. Deze wet is mede van toepassing op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, tenzij anders is bepaald.
2. Bij toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen in een openbaar lichaam wordt gelezen voor:
college van burgemeester en wethouders: bestuurscollege;
gemeente: openbaar lichaam;
gemeentelijk: eilandelijk.

Artikel 1.6.2. Raad onderwijs arbeidsmarkt CN

1. Bij ministeriële regeling wordt een rechtspersoon met volledige rechtsbevoegdheid zonder winstoogmerk, niet zijnde een publiekrechtelijke rechtspersoon als bedoeld in artikel 1 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, aangewezen als Raad onderwijs arbeidsmarkt CN.
2. De statuten en een bestuursreglement van de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN en een wijziging daarvan behoeven de goedkeuring van Onze Minister.
3. Artikel 1.5.2, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op een benoeming of ontslag van de voorzitter en diens plaatsvervanger van de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN.
4. Onze Minister verleent de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN subsidie voor de uitoefening van zijn taken binnen het raam van de door de begrotingswetgever beschikbaar gestelde middelen.

Artikel 1.6.3. Wettelijke taken ROA CN

1. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN adviseert een instelling die voornemens is een nieuwe beroepsopleiding te gaan verzorgen in een openbaar lichaam over het arbeidsmarktperspectief en de beschikbaarheid van leerbedrijven en kan 'een dergelijk advies ook uitbrengen over een reeds bestaande beroepsopleiding in een openbaar lichaam indien hij daartoe aanleiding ziet. Indien de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN daartoe aanleiding ziet, zendt hij het advies aan Onze Minister.
2. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN kan voorstellen doen aan de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven inzake het ontwikkelen van beroepsopleidingen of onderdelen daarvan, waaronder keuzedelen, die relevant zijn voor de openbare lichamen en hun regionale arbeidsmarkt.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen aan de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN andere taken worden toegekend en kunnen nadere regels worden gesteld over zijn inrichting en taakuitoefening, waaronder de taakverdeling met de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven.

4. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN voert geen andere activiteiten uit dan de bij of krachtens de wet aan hem opgedragen taken.

Artikel 1.6.4. Erkenning leerbedrijven CN

1. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN draagt zoveel mogelijk zorg voor een toereikend aantal leerbedrijven van voldoende kwaliteit in de openbare lichamen.
2. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN erkent op aanvraag een bedrijf of andere organisatie in een openbaar lichaam als leerbedrijf voor de beroepspraktijkvorming, indien dat leerbedrijf voldoet aan de erkenningsvoorwaarden, bedoeld in artikel 1.5.3, eerste lid.
3. Artikel 1.5.3, derde en vierde lid, is van toepassing op een erkenning van de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN.
4. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN beoordeelt ten minste elke vier jaren of een leerbedrijf in een openbaar lichaam voldoet aan de erkenningsvoorwaarden.

Artikel 1.6.5. Taakverdeling SBB en ROA CN

1. Een besluit van de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN over erkenning van een leerbedrijf wordt gelijkgesteld aan een besluit van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven over erkenning van een leerbedrijf als bedoeld in artikel 1.5.3, tweede lid, en andersom.
2. De Raad onderwijs arbeidsmarkt CN en de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven bevorderen een doelmatige werkverdeling en samenwerking tussen beide organisaties.

Artikel 1.6.6. Verwijzing naar toepasselijk strafrecht CN

1. Bij de toepassing van artikel 1.3.8 in een openbaar lichaam wordt in het eerste lid "Titel XIV van het Wetboek van Strafrecht" gelezen als "Tweede Boek, titel XIV, van het Wetboek van Strafrecht BES" en wordt in het tweede lid "opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 127 juncto artikel 141 van het Wetboek van Strafvordering," gelezen als "opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering BES".
2. Artikel 1.3.3, tweede lid, is niet van toepassing in een openbaar lichaam.

E

Artikel 1.7.1 wordt vernummerd tot artikel 1.3.3 en wordt ingevoegd na artikel 1.3.2.

F

Hoofdstuk 1, titel 7, vervalt.

G

Artikel 2.2.2, zevende lid, komt te luiden:

1. Studenten die niet als ingezetene zijn ingeschreven in de basisregistratie personen, genoemd in artikel 1.2 van de Wet basisregistratie personen, tellen alleen mee voor de bekostiging, indien aan hen een onderwijsnummer is toegekend en zij:
  - a. beroepsonderwijs volgen aan een instelling in het Europese deel van Nederland; en

- b. hun woonplaats hebben in het Europese deel van Nederland, in België of in een van de bondstaten Noord-Rijnland-Westfalen, Nedersaksen of Bremen van de Bondsrepubliek Duitsland.

H

Aan hoofdstuk 2 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 8. Caribisch Nederland

Artikel 2.8.1. Vestigingsplaats beroepsopleiding CN

1. In afwijking van artikel 2.1.1 komt een beroepsopleiding die wordt aangeboden in een openbaar lichaam slechts in aanmerking voor bekostiging indien zij wordt verzorgd door een instelling die blijkt de Registratie instellingen en opleidingen reeds op 1 januari 2023 in het betreffende openbaar lichaam was gevestigd.
2. Het bevoegd gezag van een bekostigde instelling dat niet aan het eerste lid voldoet, en voornemens is een beroepsopleiding te gaan verzorgen op Bonaire, Sint Eustatius of Saba, komt slechts na goedkeuring van Onze Minister in aanmerking voor de rechten op bekostiging en het uitreiken van officiële getuigschriften voor die opleiding .
3. Onze Minister beoordeelt de aanvraag aan de hand van:
  - a. de maatschappelijke behoefte aan de beroepsopleiding in het licht van het onderwijsaanbod verzorgd door andere, al dan niet uit algemene overheidsmiddelen bekostigde instellingen, en
  - b. mede in aanmerking genomen of de nieuwe beroepsopleiding niet binnen afzienbare tijd door een reeds bestaande instelling kan worden verzorgd.
4. Aan een besluit van Onze Minister kunnen voorwaarden en beperkingen worden verbonden.
5. De goedkeuring van Onze Minister vervalt, indien de beroepsopleiding niet binnen een jaar na de opname in de Registratie instellingen en opleidingen van start is gegaan.

Artikel 2.8.2. Bekostiging vavo Sint Eustatius en Saba

In afwijking in zoverre van artikel 2.1.2 kan ook een andere rechtspersoon dan het bevoegd gezag van een regionaal opleidingscentrum een aanvraag doen voor de bekostiging van een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs in de openbare lichamen Sint Eustatius en Saba.

Artikel 2.8.3. Anders te lezen verwijzingen hoofdstuk 2, titel 1 CN

1. Bij de toepassing van 2.1.5, eerste lid, in een openbaar lichaam wordt "akte van levering als bedoeld in artikel 89 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen als PM [BW BES equivalent akte van levering].
2. Bij de toepassing van 2.1.5, vierde lid, in een openbaar lichaam wordt "splitsing als bedoeld in artikel 334a van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen als PM [BW BES].
3. Bij de toepassing van 2.1.7, eerste lid, onderdeel b, in een openbaar lichaam wordt "een uitspraak van de geschillencommissie of Ondernemingskamer als bedoeld in hoofdstuk 8a, titel 4" gelezen als "een uitspraak van de geschillencommissie als bedoeld in hoofdstuk 8a, titel 4 of het Gemeenschappelijk Hof als bedoeld in artikel 8a.6.1, tweede lid".

Artikel 2.8.4. Afwijkende bekostiging beroepsonderwijs CN

1. Artikel 2.2.1, tweede lid, voor zover het betreft de huisvestingskosten, en vierde lid, is tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip niet van toepassing in een openbaar lichaam.
2. Artikel 2.2.2, tweede lid, onderdeel b, inzake diplomabekostiging voor het beroepsonderwijs is niet van toepassing op een instelling in een openbaar lichaam.
3. In afwijking van artikel 2.2.2, zevende lid, tellen studenten ingeschreven aan een instelling in een openbaar lichaam alleen mee voor de bekostiging indien zij beschikken over een persoonsgebonden nummer en zij:
  - a. beroepsonderwijs aan die instelling volgen; en
  - b. in dat openbaar lichaam hun woonplaats hebben.
4. Bij de toepassing van de artikelen 2.2.4, vijfde lid, 2.2.10, derde lid, 2.2a.4, vijfde lid, en 2.5.3, vierde lid, in een openbaar lichaam wordt "accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen als "accountant als bedoeld in artikel 121, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES".

Artikel 2.8.5. Afwijkende bekostigingsvoorschriften vavo CN

1. In afwijking van artikel 2.2a.2, vijfde lid, tellen vavo-studenten ingeschreven aan een regionaal opleidingscentrum of bij een andere rechtspersoon als bedoeld in artikel 2.8.2 in een openbaar lichaam alleen mee voor de bekostiging indien aan hen een onderwijsnummer is toegekend en zij:
  - a. een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs volgen in het openbaar lichaam; en
  - b. in het desbetreffende openbaar lichaam hun woonplaats hebben.
2. Bij de toepassing van artikel 2.2a.4, vijfde lid, in een openbaar lichaam wordt "accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen als "accountant als bedoeld in artikel 121, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES".
3. Artikel 2.3.6a, achtste lid, is niet van toepassing in een openbaar lichaam.

Artikel 2.8.6. Uitzonderingen aanbod opleidingen educatie CN

De artikelen 2.3.1, tweede tot en met vierde lid, 2.3.2, en 2.3.3, eerste lid, zijn niet van toepassing op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Artikel 2.8.7 Vervangende voorschriften opleidingen educatie CN

1. Aan de hand van de behoefte aan opleidingen educatie bij zijn volwassen ingezetenen in de zin van de Wet basisadministraties persoonsgegevens BES stelt een bestuurscollege zijn eilandelijk programma van opleidingen educatie vast.
2. De opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs maakt geen deel uit van het eilandelijk programma.
3. Het bestuurscollege maakt afspraken met aanbieders van opleidingen educatie overeenkomstig het eilandelijk programma.
4. Het bestuurscollege coördineert alle nodige werkzaamheden die verband houden met de uitvoering van het eilandelijk programma.

Artikel 2.8.8. Bijzondere uitkering CN

1. Binnen het raam van de door de begrotingswetgever beschikbaar gestelde middelen verstrekt Onze Minister aan het bestuurscollege ten behoeve van de uitvoering van zijn eilandelijk programma een bijzondere uitkering als bedoeld in artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld voor de berekening en betaling van de uitkering.
3. De artikelen 2.3.4 en 2.3.5 zijn van toepassing op de bijzondere uitkering, met dien verstande dat "de contactgemeente" wordt gelezen als "het openbaar lichaam" en dat artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet van overeenkomstige toepassing is op de bijzondere uitkering.

Artikel 2.8.9. Anders te lezen verwijzingen hoofdstuk 2, titel 5 CN

1. Bij de toepassing van artikel 2.5.3, vierde lid, wordt "accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen als "accountant als bedoeld in artikel 121, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES".
2. Bij de toepassing van artikel 2.5.5a, vijfde lid, wordt "hoofd, bedoeld in artikel 1, onder d, van de Leerplichtwet 1969" gelezen als "hoofd, bedoeld in artikel 1, onder d, van de Leerplichtwet BES".

Artikel 2.8.10. Gegevensuitwisseling CN

1. De artikelen 2.3.6a, achtste lid, en 2.5.5a, tiende lid, zijn niet van toepassing in een openbaar lichaam.
2. Bij de toepassing van artikel 2.5.5e, onderdeel a, in een openbaar lichaam wordt "toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969" gelezen als "toezicht op de naleving van de Leerplichtwet BES".
3. Bij de toepassing van artikel 2.5.5e, onderdeel b, wordt "de registratie van gegevens van voortijdig schoolverlaters, bedoeld in artikel 8.3.2, eerste lid, eerste volzin" gelezen als "de registratie van gegevens van voortijdig schoolverlaters, bedoeld in artikel 8.7.5, eerste lid".
4. Bij de toepassing van artikel 2.5.5e, onderdeel c, wordt "het systeem van doorverwijzing van voortijdige schoolverlaters naar onderwijs of arbeidsmarkt, bedoeld in artikel 8.3.2, eerste lid, tweede en derde volzin" gelezen als "het systeem van doorverwijzing van voortijdige schoolverlaters naar onderwijs of arbeidsmarkt, bedoeld in artikel 8.7.5, tweede lid".

Artikel 2.8.11. Medezeggenschap verticale scholengemeenschap CN

1. De artikelen 11.33 tot en met 11.36 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 en artikel 2.6.3, tweede lid, zijn niet van toepassing op een school of scholengemeenschap die deel uitmaakt van een verticale scholengemeenschap in een openbaar lichaam.
2. In plaats daarvan zijn de overige bepalingen inzake medezeggenschap bij of krachtens deze wet en de bepalingen van de Wet op de ondernemingsraden van toepassing op een verticale scholengemeenschap in een openbaar lichaam.

I

Aan hoofdstuk 3 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 2. Caribisch Nederland

Artikel 3.2.1. Anders te lezen voorschriften hoofdstuk 3 CN

Bij de toepassing van artikel 3.1.2, vierde lid, onderdeel e, in een openbaar lichaam wordt voor "accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek" gelezen "deskundige als bedoeld in artikel 121, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES".

J

Artikel 4.1a.1 wordt vernummerd tot artikel 4.1.5, en wordt ingevoegd na artikel 4.1.3.

K

Hoofdstuk 4, titel 1a, vervalt.

L

Artikel 4.2.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid, onderdelen a en d vervallen.
2. Onderdeel b wordt geletterd tot onderdeel a en onderdeel c wordt geletterd tot onderdeel b, waarbij "artikel 4.2.4, en" aan het slot van onderdeel c wordt vervangen door "artikel 4.2.4."
3. In het vierde lid wordt na "Het tweede lid is" wordt vervangen door "Het tweede lid en artikel 4.2.6 zijn".

M

Artikel 4.2.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdelen a en e vervallen.
2. Onderdelen tot en met d worden geletterd tot onderdelen a tot en met c.
3. In het tweede lid wordt "Het eerste lid is" vervangen door "Het eerste lid en artikel 4.2.6 zijn".

N

Aan hoofdstuk 4, titel 2, wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 4.2.6. Verklaring omtrent gedrag en rechterlijk beroepsverbod

1. Het bevoegd gezag gaat eerst over tot benoeming of tewerkstelling van een persoon, nadat uit een verklaring omtrent het gedrag is gebleken dat daarvoor geen beletsel bestaat.
2. De verklaring is afgegeven op grond van de Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens of op grond van de Wet op de justitiële documentatie en op de verklaringen omtrent het gedrag BES. De verklaring is op het moment van overlegging aan het bevoegd gezag niet ouder dan zes maanden.
3. Het bevoegd gezag draagt ervoor zorg dat met lesgevende of onderwijsondersteunende werkzaamheden geen personeelslid wordt belast, die van die werkzaamheden is uitgesloten op grond van een rechterlijke uitspraak.

O

Artikel 7.7.1 wordt vernummerd tot artikel 4.2.7 en ingevoegd in hoofdstuk 4.

P

Het opschrift van artikel 4.2.7 (nieuw) komt te luiden:

Artikel 4.2.7. Practicumplaatsen voor onderwijspersoneel in opleiding

Q

Hoofdstuk 4, titel 2a, vervalt.

R

Aan hoofdstuk 4 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 4. Caribisch Nederland

Artikel 4.4.1. Rechtspositie personeel CN

1. De Ambtenarenwet BES en de daarop berustende bepalingen zijn voor het personeel van een instelling voor bijzonder onderwijs in een openbaar lichaam van overeenkomstige toepassing.
2. Voor de salarissen en toelagen van het personeel, genoemd in het eerste lid, wordt een regeling vastgesteld bij eilandsbesluit.
3. Het bestuurscollege stelt het besluit, bedoeld in het tweede lid, dan wel een wijziging daarvan niet vast, dan nadat daarover op overeenstemming gericht overleg is gevoerd met de bevoegde gezagsorganen en met de onderwijsvakbonden of bij gebreke daarvan met de ondernemingsraad dan wel een representatief te achten vertegenwoordiging van het personeel.
4. Artikel 101 van de Ambtenarenwet BES is niet van toepassing op de vaststelling dan wel wijziging van het besluit, bedoeld in het tweede lid.
5. Het nationaliteitsvereiste, genoemd in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, van het Rechtspositiebesluit ambtenaren BES is niet van toepassing op het personeel van een bijzondere instelling.
6. In aanvulling op artikel 8 van het Rechtspositiebesluit ambtenaren BES stelt het bevoegd gezag van een bijzondere instelling ieder personeelslid in de gelegenheid diens arbeidsovereenkomst te ondertekenen.

Artikel 4.4.2. Uitzondering onderlinge bijstand na faillissement CN

Artikel 4.1.2, vierde lid, is niet van toepassing op een bevoegd gezag van een instelling die niet is gevestigd in een openbaar lichaam.

S

Artikel 6.1.3a wordt vernummerd tot artikel 8.0.0 en wordt in hoofdstuk 8 ingevoegd voor artikel 8.0.1.

T

Artikel 6.3.1 komt te luiden:

Artikel 6.3.1. Examinering exameninstellingen

1. Onze Minister verleent op aanvraag aan het bevoegd gezag van een exameninstelling het recht tot examinering van een beroepsopleiding indien uit de overgelegde gegevens blijkt dat de examinering van voldoende kwaliteit zal zijn en indien dat bevoegd gezag in acht neemt hetgeen bij of krachtens deze wet is bepaald over:
  - a. de kwaliteitszorg, bedoeld in artikel 1.3.6, voor zover het betreft de examinering,
  - b. de examens, en
  - c. de rechtsbescherming, bedoeld in hoofdstuk 7, titel 5.
2. Onze Minister besluit binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag.
3. Het recht tot examinering kan slechts worden uitgeoefend in opdracht van een ander bevoegd gezag, niet zijnde een exameninstelling.

U

In het eerste lid van artikel 6.3.3. wordt artikel 6.3.2, eerste lid,“ vervangen door “artikel 6.3.2.”

V

Aan hoofdstuk 6 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 5. Caribisch Nederland

Artikel 6.5.1. Advies bij starten beroepsopleiding CN

Op zijn laatst tegelijkertijd met de melding van het voornemen tot het starten van een beroepsopleiding in een openbaar lichaam, vraagt het bevoegd gezag van die instelling advies aan de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN als bedoeld in artikel 1.6.3, eerste lid, over het arbeidsmarktperspectief en de beschikbaarheid van erkende leerbedrijven.

Artikel 6.5.2. Doelmatigheid CN

De zorgplicht doelmatigheid, bedoeld in artikel 6.1.3, derde lid, heeft in een openbaar lichaam betrekking op het geheel van de voorzieningen op het gebied van beroepsonderwijs en daarmee vergelijkbare opleidingen in andere landen in de regio.

Artikel 6.5.3. Ontneming rechten en gevolgen studenten CN

Artikel 6.1.4, derde lid, is niet van toepassing in een openbaar lichaam.

Artikel 6.5.4. Zeer zwak beroepsonderwijs CN

1. Artikel 6.1.4b, eerste en tweede lid, is niet van toepassing in een openbaar lichaam.
2. De kwaliteit van een beroepsopleiding in een openbaar lichaam is zeer zwak indien PM en het bevoegd gezag onvoldoende uitvoering geeft aan:
  - a. de zorgplicht inzake een goede organisatie van het onderwijsprogramma en de examinering, bedoeld in artikel 7.4.8,
  - b. de beroepspraktijkvorming, bedoeld in de artikelen 7.2.8. en 7.2.9, of
  - c. de regels op het gebied van veiligheid, bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onderdeel k.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de wijze waarop PM, wordt gemeten en beoordeeld.
4. Artikel 6.1.4b, derde lid, is van overeenkomstige toepassing.

W

Artikel 7.4.6a, tweede lid, onderdeel c, komt te luiden:

- c. niet in het bezit is van een diploma dat wordt aangemerkt als startkwalificatie in de zin van de Leerplichtwet 1969 dan wel Leerplichtwet BES.

X

Na titel 5 wordt de volgende titel ingevoegd:

Titel 6. Caribisch Nederland

Artikel 7.6.1. Ondersteuning zieke student CN

1. Artikel 7.1.4, tweede, lid, omtrent een ondersteunende dienst is niet van toepassing bij ziekte van een student, ingeschreven aan een instelling in een openbaar lichaam. In plaats daarvan is het expertisecentrum onderwijszorg de aangewezen instantie voor ondersteuning van die student.
2. Artikel 7.1.4, derde lid, is van overeenkomstige toepassing op het expertisecentrum onderwijszorg in relatie tot de zieke student.

Artikel 7.6.2. expertisecentrum onderwijszorg en Samenwerkingsverband CN

1. Het bevoegd gezag is voor elk van zijn instellingen aangesloten bij een samenwerkingsverband CN als bedoeld in artikel 11.16 van de Wet voortgezet onderwijs 2020.
2. De artikelen 11.16 en 11.17 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 zijn van toepassing.
3. De artikelen 11.18 tot en met 11.23 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 zijn van overeenkomstige toepassing op studenten en vavo-studenten met een specifieke onderwijsbehoefte.

Artikel 7.6.3. In plaats van SBB: ROA CN

Bij de toepassing van artikel 7.2.9, tweede lid, in een openbaar lichaam wordt "Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven" gelezen als "Raad onderwijs arbeidsmarkt CN".

Artikel 7.6.4. Extra opleiding educatie CN

1. In aanvulling op artikel 7.3.1 wordt op de openbare lichamen ook de opleiding Nederlands als vreemde taal, bedoeld in het Staatsexamenbesluit Nederlands als vreemde taal BES, als opleiding educatie onderscheiden.
2. De artikelen 7.3.1, derde lid, en 7.3.3, eerste lid, zijn van overeenkomstige toepassing op die opleiding.

Artikel 7.6.5. Mbo-verklaring van rechtswege CN

In afwijking van artikel 7.4.6a, tweede lid, onderdeel c, ontvangt de student in een openbaar lichaam die aan de voorwaarden van het tweede lid, onderdelen a en b, voldoet, een mbo-verklaring indien hij niet in het bezit is van een bij of krachtens artikel 1, onderdeel f, van de Leerplichtwet BES aangewezen diploma.

Artikel 7.6.6. Nederlands als vreemde taal CN

Artikel 7.4.11, eerste tot en met zesde lid, is van overeenkomstige toepassing op het staatsexamen Nederlands als vreemde taal, genoemd in artikel 7.6.5.

Artikel 7.6.7. Rechtsbescherming openbare instelling CN

Indien het een beroep of bezwaar van een betrokkene aan een openbare instelling betreft als bedoeld in hoofdstuk 7, titel 5, wordt bij de toepassing van:

- a. artikel 7.5.1, derde lid "artikel 6:4, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 55 van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- b. artikel 7.5.1, vijfde lid "artikel 6:15, eerste en tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 59, tweede lid, van de Wet administratieve rechtspraak BES";

- c. artikel 7.5.1, zesde lid "artikel 6:15, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 59, tweede lid, van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- d. artikel 7.5.4, tweede lid "hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 9 van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- e. artikel 7.5.4., derde lid, de zinsnede "wat de openbare instellingen betreft in afwijking van artikel 7.24, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht" buiten toepassing gelaten;
- f. artikel 7.5.4, zesde lid, de zinsnede "wat de openbare instellingen betreft in afwijking van artikel 7.25 van de Algemene wet bestuursrecht" buiten toepassing gelaten;
- g. artikel 7.5.5, eerste lid, "artikelen 7:13, eerste tot en met zesde lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikelen 70 tot en met 74 van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- h. artikel 7.5.5, vijfde lid, "artikelen 7:13, eerste tot en met zesde lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikelen 70 tot en met 74 van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- i. artikel 7.5.8 "artikel 7:10, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 69, eerste lid, tweede volzin, van de Wet administratieve rechtspraak BES";
- j. artikel 7.5.5, eerste lid, "artikelen 7:13, eerste tot en met zesde lid, van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikelen 70 tot en met 74 van de Wet administratieve rechtspraak BES".

Artikel 7.6.8. Rechtsbescherming bijzondere instelling CN

1. Bij ontvangst van een bezwaar als bedoeld in artikel 7.5.8. worden bij een bijzondere instelling in een openbaar lichaam de artikelen 68, 69 en 70, derde en vierde lid, van de Wet administratieve rechtspraak BES overeenkomstig toegepast.
2. Artikel 7.5.9. is niet van toepassing in een openbaar lichaam.
3. Bij de toepassing van artikel 7.5.10 in een openbaar lichaam wordt in het derde lid van dat artikel voor "artikel 5 van de Wet rechtspositie rechterlijke ambtenaren" gelezen "artikel 24 van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie".

IJ

Hoofdstuk 7, titel 7, vervalt.

Z

Artikel 8.1.8 wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 1, onderdeel a, wordt na "de Leerplichtwet 1969" ingevoegd "of de Leerplichtwet BES".
2. In onderdeel b wordt na "de Wet voortgezet onderwijs 2020" ingevoegd "of een bij of krachtens artikel 1, onderdeel f, van de Leerplichtwet BES aangewezen diploma".

AA

Aan hoofdstuk 8 wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 7. Caribisch Nederland

Artikel 8.7.1. Nadere regels studiekeuzeadvies CN

1. Artikel 8.0.4, zesde lid, is niet van toepassing in een openbaar lichaam.
2. Bij het vaststellen van nadere regels als bedoeld in artikel 8.0.4, vijfde lid, treft het bevoegd gezag van een instelling in een openbaar lichaam voor aangemelde studenten die niet woonachtig zijn op het betreffende openbaar lichaam zodanige voorzieningen dat zij kunnen deelnemen aan de intakeactiviteiten zonder dat hun fysieke aanwezigheid is vereist op de instelling.

Artikel 8.7.2. Afwijkende voorschriften hoofdstuk 8, titel 1 CN

In een openbaar lichaam wordt bij de toepassing van:

- a. artikel 8.1.1, eerste lid, onderdeel c, "artikel 8 van de Vreemdelingenwet 2000" gelezen als "de artikelen 3, 5a of 6 van de Wet toelating en uitzetting BES";
- b. de artikelen 8.1.1, derde lid, en 8.1.1b, eerste lid, "paragraaf 2 van de Leerplichtwet 1969" gelezen als "paragraaf 2 van de Leerplichtwet BES";
- c. artikel 8.1.1c, derde en vierde lid, "paragraaf 2a van de Leerplichtwet 1969" gelezen als "paragraaf 3 van de Leerplichtwet BES";
- d. artikel 8.1.5a "Wet studiefinanciering 2000" gelezen als "Wet studiefinanciering BES";
- e. de artikelen 8.1.5c en 8.1.5d "normbedrag voor de kosten van levensonderhoud voor het beroepsonderwijs, bedoeld in artikel 3.18 van de Wet studiefinanciering 2000" gelezen als "PM";
- f. artikel 8.1.7, eerste, zevende of elfde lid, "Wet studiefinanciering 2000" gelezen als "Wet studiefinanciering BES";
- g. de artikelen 8.1.7a, derde lid, en 8.1.7d, tweede lid, "Leerplichtwet 1969" gelezen als "Leerplichtwet BES";
- h. artikel 8.1.7d, vierde lid, "artikel 7:10 van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "artikel 69 van de Wet administratieve rechtspraak BES".

Artikel 8.7.3. Verzuimmelding CN

1. Indien degene die voldoet aan artikel 8.1.8, eerste lid, onderdelen a en b, zonder geldige reden geen onderwijs meer volgt aan een instelling gedurende een aaneengesloten periode van een maand, doet het bevoegd gezag onverwijld schriftelijk opgave aan het bestuurscollege van het openbaar lichaam waar de betrokkene woonplaats heeft.
2. Onder geldige reden wordt in ieder geval verstaan een van de redenen, genoemd in artikel 8.1.7, negende lid.
3. Indien het bevoegd gezag daartoe aanleiding ziet, kan het beslissen over te gaan tot de melding, bedoeld in het eerste lid, voordat een maand is verstreken.
4. Bij de verwerking van gegevens als bedoeld in artikel 8.1.8 en dit artikel wordt het persoonsgebonden nummer BES van de betrokkene gebruikt.
5. De gegevens die worden verstrekt op grond van artikel 8.1.8 en dit artikel bevatten slechts persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst, levensovertuiging of gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens BES, indien deze bijzondere persoonsgegevens noodzakelijk zijn met het oog op de informatieverstrekking over de achtergronden van het verzuim.

Artikel 8.7.4. Afwijkende voorschriften hoofdstuk 8, titel 3 CN

1. De artikelen 8.3.2, 8.3.4 en 8.3.5 zijn niet van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
2. Bij toepassing van artikel 8.3.3 in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt "burgemeester en wethouders van de contactgemeente" gelezen als "bestuurscollege van het openbaar lichaam".

Artikel 8.7.5. Wettelijke taak bestuurscollege vsv CN

1. Het bestuurscollege registreert de afwezigheids- en verzuimgegevens die een bevoegd gezag ingevolge de artikelen 8.1.8 of 8.7.3 heeft gemeld.
2. Het bestuurscollege draagt zorg voor een systeem van doorverwijzing naar onderwijs of arbeidsmarkt van de in artikel 8.3.1 bedoelde voortijdige schoolverlaters en voor het onderhoud van dit systeem.
3. Het systeem heeft mede betrekking op de gegevens waarover het bestuurscollege beschikt in het kader van de uitvoering van de Leerplichtwet BES.
4. Het bestuurscollege volgt de deelname aan onderwijs en arbeidsmarkt van de personen, bedoeld in artikel 8.3.1, tweede lid, die de leeftijd van 25 jaren nog niet hebben bereikt.
5. Het bevoegd gezag geeft aan de door het bestuurscollege aangewezen ambtenaren documenten ter inzage of verstrekt andere inlichtingen die van belang zijn voor het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.
6. Bij ministeriele regeling kunnen nadere regels worden gesteld ter uitvoering van dit artikel.

Artikel 8.7.6. Wettelijke taak school of instelling vsv-beleid CN

1. In een openbaar lichaam wijzen een instelling en een school uit hun midden een contactschool aan. De contactschool doet hiervan melding aan Onze Minister.
2. De contactschool vervult coördinerende taken met het oog op het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten voor het openbaar lichaam. In dat verband:
  - a. stellen de in onderdeel b genoemde partijen, op voordracht van de contactschool, een eilandelijk plan vast met maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten voor jongeren van twaalf tot drieëntwintig jaren oud;
  - b. maakt de contactschool afspraken met in ieder geval een andere school of andere instelling, het bestuurscollege en het expertisecentrum onderwijszorg over ieders inzet en verantwoordelijkheid bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten ter uitvoering van het eilandelijk plan;
  - c. stelt de contactschool een effectrapportage vast waarin zowel de streefcijfers als de bereikte resultaten zijn aangegeven en waarin afwijkingen worden toegelicht.
3. Het eilandelijk plan wordt ten minste iedere vier jaren herzien. De maatregelen in het plan hebben betrekking op het oplossen van problemen met betrekking tot het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten die een instelling of school zelf niet meer kan oplossen.
4. Het eilandelijk plan bevat de streefcijfers voor de in het openbaar lichaam te behalen resultaten.
5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de uitvoering van dit artikel.

Artikel 8.7.7. Subsidie aan contactschool voor vsv-beleid CN

1. Onze Minister verstrekt het bevoegd gezag van de contactschool binnen het raam van de door de begrotingswetgever beschikbaar gestelde middelen subsidie voor de uitvoering van zijn coördinerende taken met het oog op het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten op het openbaar lichaam, waaronder het opstellen van een eilandelijk

programma. Bij ministeriële regeling worden regels gesteld over de wijze van subsidiëring.

2. De titels 4.1 en 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 4, 5, 9 en 10 van de Wet overige OCW-subsidies zijn van toepassing op deze subsidie.

BB

Aan hoofdstuk 8a wordt een titel toegevoegd, luidende:

Titel 6. Medezeggenschap Caribisch Nederland

Artikel 8a.6.1 Beroep bij de rechter CN

1. In afwijking van artikel 8a.4.4, tweede lid, wordt een vordering of beroep als bedoeld in artikel 8a.4.4, eerste lid, ingediend bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.
2. Tegen een uitspraak van het Gemeenschappelijk Hof kan geen beroep in cassatie worden ingesteld.
3. In artikel 8a.4.4, zesde lid, wordt "artikel 237 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering" gelezen als "... " en wordt "artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht" gelezen als "... "

CC

Artikel 10.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:
Artikel 10.2. Moment toekenning rechten na rechterlijke uitspraak
2. "de uitspraak op een beroep als bedoeld in artikel 2 van de bij de Algemene wet bestuursrecht behorende Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak" wordt vervangen door "een onaantastbare rechterlijke uitspraak".

DD

Aan hoofdstuk 11 wordt de volgende titel toegevoegd:

Titel 2. Caribisch Nederland

Artikel 11.3. Toezicht en handhaving CN

1. In een openbaar lichaam is artikel 5.20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Bij toepassing van artikel 11.2, tweede lid, in een openbaar lichaam wordt in het derde lid van dat artikel "bedrag dat is vastgesteld voor de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht" gelezen als "bedrag dat is vastgesteld voor de zesde categorie, bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht BES".

EE

Hoofdstuk 11a vervalt.

FF

Hoofdstuk 12 komt te luiden:

Hoofdstuk 12. Ruimte voor innovatie

Titel 1. Experimenten

Artikel 12.1. Experiment beroepsonderwijs

1. Bij wijze van experiment kan met het oog op een verbetering van de kwaliteit, toegankelijkheid of doelmatigheid van het beroepsonderwijs bij algemene maatregel van bestuur worden afgeweken van:
  - a. hoofdstuk 2, titels 2 en 8, en de hoofdstukken 6 en 7;
  - b. artikelen 1 van de Leerplichtwet 1969 en de Leerplichtwet BES;
  - c. artikel 1 de Les- en cursusgeldwet;
  - d. artikel 1.1 van de Wet studiefinanciering 2000 en artikel 1 van de Wet studiefinanciering BES;
  - e. artikel 1.1 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten.
2. De algemene maatregel van bestuur bepaalt in ieder geval:
  - a. het doel van het experiment,
  - b. op welke wijze van welke artikelen wordt afgeweken,
  - c. de duur van het experiment, en
  - d. op welke wijze en aan de hand van welke criteria de met het experiment beoogde effecten worden geëvalueerd.
3. De voordracht voor de algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide Kamers der Staten-Generaal is overgelegd.
4. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de uitvoering van een experiment.

Artikel 12.2. Duur experiment

1. Een experiment duurt ten hoogste zes jaren, tenzij een langere duur noodzakelijk is, gezien de bijzondere aard van het experiment. In dat geval kan een experiment ten hoogste acht jaren duren.
2. Indien, voordat een experiment is afgelopen, een voorstel van wet is ingediend bij de Staten-Generaal om het experiment om te zetten in een structurele wettelijke regeling, kan Onze Minister het experiment verlengen tot het tijdstip waarop het wetsvoorstel tot wet is verheven en in werking treedt.

Artikel 12.3. Evaluatieverslag

Onze Minister zendt drie maanden voor het einde van de werkingsduur van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 12.1 aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van het experiment in de praktijk, evenals een standpunt over de voortzetting van die algemene maatregel van bestuur, anders dan als experiment.

Artikel 12.4. Samenwerking met ander onderwijs

1. Dit hoofdstuk is van overeenkomstige toepassing op een samenwerkingsverband van een instelling met een school, waaronder een verticale scholengemeenschap, of met een instelling als bedoeld in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Bij samenwerking met een school kan voor die school worden afgeweken van de Wet voortgezet onderwijs 2020, met uitzondering van hoofdstuk 3, paragrafen 7 en 10, en de hoofdstukken 4, 6 en 9 van die wet.

2. Bij algemene maatregel van bestuur wordt geregeld welke bij of krachtens de Wet voortgezet onderwijs 2020 onderscheidenlijk de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek vastgestelde voorschriften van toepassing of van overeenkomstige toepassing zijn op de samenwerking.

GG

Er wordt een hoofdstuk toegevoegd, luidende:

Hoofdstuk 13 Overgangs- en slotbepalingen

Titel 1. Evaluatiebepalingen

Artikel 13.1.1. Evaluatie in verband met het pseudonimiseren van het persoonsgebonden nummer van een onderwijsdeelnemer

Onze Minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de Wet van 29 november 2017 tot wijziging van diverse onderwijswetten in verband met het pseudonimiseren van het persoonsgebonden nummer van een onderwijsdeelnemer ten behoeve van het bieden van voorzieningen in het kader van het onderwijs en de begeleiding van onderwijsdeelnemers (Stb. 2017, 508) aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en effecten in de praktijk van de artikelen 2.3.6a, negende tot en met twaalfde lid, en 2.5.5a, twaalfde tot en met vijftiende lid.

Artikel 13.1.2. Evaluatie Wet versterken positie mbo-studenten

1. Onze Minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en een aantal andere wetten in verband met diverse maatregelen gericht op het versterken van de positie van mbo-studenten (Wet versterken positie mbo-studenten) (Stb. 2020, 234) aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.
2. In afwijking van het eerste lid zendt Onze Minister binnen vier jaren na de inwerkingtreding van de in het eerste lid genoemde wet aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de artikelen 7.4.6a en 7.4.8a van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES, zoals die bepalingen luiden op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel I, onderdeel PM, van de wet tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege met name de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet).

Artikel 13.1.3. Evaluatie Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten

Onze Minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de Wet van 25 februari 2022 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs met het oog op de verbetering van de rechtsbescherming van mbo-studenten (Stb.2022, 134) aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van die wet in de praktijk.

Artikel 13.1.4. Evaluatie vereenvoudiging grondslagen bekostiging van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES

Onze Minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de Wet van 28 oktober 2020 tot wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet voortgezet onderwijs BES in verband met vereenvoudiging van de grondslagen van de bekostiging voor personeels- en exploitatiekosten van de scholen voor voortgezet onderwijs (vereenvoudiging grondslagen bekostiging vo-scholen; Stb. 2020, 437), en vervolgens telkens elke vier jaren, aan de Staten-Generaal verslag over de doeltreffendheid en de effecten van de wijzigingen in hoofdstuk 2, titel 2, in de praktijk.

Artikel 13.1.5. Evaluatie integratie WEB BES en SKJ-wet

Onze Minister zendt binnen vijf jaren na de inwerkingtreding van de wet tot wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege met name de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet) aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk.

Titel 2. Overgangs- en invoeringsrecht vanaf 1996

Artikel 13.2.1. Diploma's en certificaten

Diploma's en certificaten ingevolge de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet op het cursorisch beroepsonderwijs, de Kaderwet Volwasseneneducatie 1991 of het Staatsexamenbesluit Nederlands als tweede taal, zoals deze wetten luiden op 31 december 1995, verkregen op grond van een examen verbonden aan opleidingen basiseducatie, voortgezet algemeen volwassenenonderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, deeltijds middelbaar beroepsonderwijs of leerlingwezen dan wel op grond van een staatsexamen Nederlands als tweede taal, gelden als overeenkomstige diploma's en certificaten, verkregen op grond van artikel 7.4.6.

Artikel 13.2.2. Eerbiedigende werking oude lesbevoegdheden

Onverminderd artikel 4.2.6 kan in afwijking van artikel 4.2.1, tweede lid, onderdeel a, tot docent aan een instelling worden benoemd of tewerkgesteld zonder benoeming, degene die:

- a. in het studiejaar 1995-1996 bevoegd onderwijs heeft gegeven aan een school voor beroepsbegeleidend onderwijs, een school voor middelbaar beroepsonderwijs, dan wel wat deeltijds middelbaar beroepsonderwijs betreft aan een andere school, aan een vormingsinstituut voor jeugdigen of aan een instelling voor basiseducatie;
- b. in de periode van 1 augustus 1990 tot en met 31 juli 1995 gedurende ten minste 40 weken bevoegd onderwijs als bedoeld in onderdeel a heeft gegeven;
- c. voor 1 september 1997 een getuigschrift heeft behaald van een afsluitend examen van de opleiding cultureel werk of de opleiding culturele en maatschappelijke vorming behorend tot het onderdeel gedrag en maatschappij van het op dat moment geldende Centraal register opleidingen hoger onderwijs, met de differentiatie basiseducatie, dat op grond van de artikelen 4 en 5 van het Uitvoeringsbesluit KVE 1991 zoals dat luidde op 31 juli 1995 zou hebben geleid tot een bevoegdheid voor het verzorgen van activiteiten basiseducatie, dan wel voor 1 september 1997 een getuigschrift heeft behaald van een afsluitend examen binnen het hoger pedagogisch onderwijs met de

differentiatie basiseducatie, en in beide gevallen uiterlijk aan het begin van het studiejaar 1994-1995 is gestart met de differentiatie basiseducatie, of

- d. op de dag voorafgaand aan 1 augustus 2011 bevoegd was tot het geven van onderwijs op grond van de Landsverordening secundair beroepsonderwijs en educatie zoals die landsverordening destijds luidde.

Artikel 13.2.3. Voortzetting bekostiging doveninstituut

1. Het Instituut voor Doven "Sint-Michielsgestel" of diens rechtsopvolger behoudt aanspraak op bekostiging uit 's Rijks kas ten behoeve van het verzorgen van beroepsopleidingen die de voortzetting zijn van beroepsbegeleidend onderwijs dat dit instituut op 31 december 1995 verzorgde.
2. Bij ministeriële regeling worden voorschriften gegeven voor de toepassing van deze wet ten aanzien van genoemd instituut.

Artikel 13.2.4. Overgangsrecht vavo vanwege afschaffing rekentoets

1. Het eindexamen van een opleiding voortgezet algemeen volwassenonderwijs omvat een instellingsexamen rekenen voor degene die geen eindexamen in het vak wiskunde aflegt.
2. Bij de vaststelling van de opgaven van dit instellingsexamen worden de referentieniveaus rekenen in acht genomen die voor de desbetreffende schoolsoort of leerweg daarbinnen zijn vastgesteld op grond van artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden omtrent dit instellingsexamen nadere voorschriften vastgesteld.
4. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 13.2.5. Tijdelijke voorziening huisvesting mbo CN

1. In afwijking van artikel 2.2.1, tweede en vierde lid, en met van overeenkomstige toepassing van de artikelen 11.69 tot en met 11.80 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is tot en met een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dit artikel van toepassing op de voorziening in de huisvesting van een uit de algemene overheidsmiddelen bekostigde instelling in een openbaar lichaam.
2. Onze Minister en het bestuurscollege van een openbaar lichaam zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de huisvesting van een bekostigde instelling alsmede voor de financiering daarvan.
3. Onze Minister en het bestuurscollege van het openbaar lichaam sluiten ter invulling van de gezamenlijke verantwoordelijkheid namens de Staat der Nederlanden onderscheidenlijk namens het betreffende openbaar lichaam, een of meer convenanten.
4. Overeenkomstig het convenant of de convenanten stelt Onze Minister voor elk van de openbare lichamen een plan vast, waarin de voornemens op het terrein van de huisvesting, bedoeld in het tweede lid, alsmede de financiering daarvan, op hoofdlijnen worden beschreven.
5. Onze Minister stelt de plannen, bedoeld in het vierde lid, vast in overeenstemming met het bestuurscollege van het openbaar lichaam en na overleg met de betreffende bevoegde gezagsorganen van de instellingen.

6. Onze Minister kan een of meer plannen, bedoeld in het vierde lid, in overeenstemming met het bestuurscollege van het betreffende openbaar lichaam, wijzigen.
7. De plannen dan wel een wijziging daarvan, worden aan de betrokken bevoegde gezagsorganen van de instellingen en in de Staatscourant bekend gemaakt.

Artikel 13.2.6. Scholengemeenschap Bonaire

1. De stichting Scholengemeenschap Bonaire wordt in zijn geheel aangemerkt als verticale scholengemeenschap.
2. Dit artikel vervalt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 13.2.7. Overgangsrecht deelnemer sociaal kanstraject

Op een persoon die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wet van PM houdende wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet) (Stb., PMdeelnemer is van een sociaal kanstraject als bedoeld in artikel 9 van de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES, blijven de artikelen 1, 9, 10, 11 en 12 van de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES, zoals die luiden op de dag voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wet inwerkingtreding van de Wet van PM houdende wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs en andere wetten vanwege de modernisering van de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland (integratie WEB BES en SKJ-wet) (Stb. PM) van toepassing voor de duur van het voor de deelnemer vastgesteld sociaal kanstraject.

Titel 3. Slotbepalingen

HH

Artikel 12.5.2 wordt vernummerd tot artikel 13.3.1 en ingevoegd in hoofdstuk 13, titel 3.

II

Artikel 12.5.3 wordt vernummerd tot artikel 13.3.2 en ingevoegd in hoofdstuk 13, titel 3.

Artikel II. Wijziging Wet voortgezet onderwijs 2020

De Wet voortgezet onderwijs 2020 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:

- a. In de begripsbepaling van *basisberoepsopleiding* vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel b, WEB BES".
- b. In de begripsbepaling van *begeleide onderwijsuren* vervalt "of artikel 7.2.6, zesde lid, WEB BES,".
- c. In de begripsbepaling van *beroepsonderwijs* vervalt "of artikel 1.2.1, tweede lid, WEB BES".
- d. In de begripsbepaling van *beroepsopleiding* vervalt "of artikel 7.1.2, tweede lid, WEB BES".
- e. In de begripsbepaling van *beroepspraktijkvorming* vervalt "of artikel 7.2.7, eerste lid, WEB BES".
- f. In de begripsbepaling van *entreeopleiding* vervalt "of assistentopleiding als bedoeld in artikel 8.2.2, eerste lid, onderdeel a, WEB BES".
- g. In de begripsbepaling van *instelling voor beroepsonderwijs* vervalt "of instelling als bedoeld in artikel 1.1.1 WEB BES, waarin beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 1.2.1, tweede lid, WEB BES wordt verzorgd".
- h. In de begripsbepaling van *kwalificatie* vervalt "of artikel 7.1.3, eerste lid, WEB BES".
- i. In de begripsbepalingen van *mbo-student*, *opleidingsdomein* en *vavo-student* vervalt "of artikel 1.1.1 WEB BES".
- j. In de begripsbepaling van *middenkaderopleiding* vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel d, WEB BES".
- k. In de begripsbepaling van *vakopleiding* vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel c, WEB BES".
- l. De begripsbepaling van *WEB BES* vervalt.

B

In artikel 2.7, tweede lid, vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b, c en d, WEB BES".

C

In artikel 2.72, vijfde lid, vervallen "of WEB BES" en "of artikel 6.2.2a WEB BES".

D

In artikel 2.99, eerste lid, onderdeel b, vervalt "of artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a, WEB BES,"

E

Artikel 2.102 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid vervalt ", of de artikelen 7.2.6 en 8.1.1, zesde lid, WEB BES".
2. In het zesde lid vervalt "of artikel 7.4.6, derde lid, WEB BES".

F

In artikel 2.103, eerste lid, vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel b, WEB BES".

G

In artikel 2.104, eerste en tweede lid, vervalt "of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel b, WEB BES".

H

Artikel 2.107b, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel e wordt "respectievelijk artikel 8.5a.16 WEB of artikel 8.4a.14 WEB BES" vervangen door "of artikel 8.5a.16 WEB".
2. In onderdeel f vervalt "of artikel 8.4a.14 WEB BES".

I

In artikel 2.107e vervalt "of artikel 8.1.3, eerste lid, eerste volzin, WEB BES".

J

Artikel 2.107g wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef van het eerste lid vervalt "of artikel 7.2.4, derde lid, onderdelen b tot en met d, en vierde lid, WEB BES".
2. In het eerste lid, onderdeel d, vervalt "of artikel 7.2.4a, vierde lid, WEB BES".
3. In het tweede lid vervallen "of WEB BES" en ", of artikel 1.1.1 WEB BES".

K

In artikel 2.107k, tweede lid, vervalt "en de artikelen 8.1.1b, 8.2.1, 8.2.2 en 8.2.2a WEB BES".

L

In artikel 2.107l, eerste lid, vervalt "of artikel 8.4.3 WEB BES".

M

In artikel 2.109, eerste lid, vervallen "of artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a, WEB BES" en "of artikel 1.4.2 WEB BES".

N

Artikel 2.109a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid vervalt "of artikel 1.4.1, eerste lid, WEB BES".
2. In het derde lid vervalt "of artikel 1.4.1, eerste lid, WEB BES".

O

In artikel 7.11, vijfde lid, vervalt "of als bedoeld in artikel 4.2.5, eerste lid, WEB BES,".

P

In artikel 7.13a, tweede lid, vervalt "en artikel 4.2.1 WEB BES".

Q

Artikel 7.24 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel a, wordt „, de WEB, of de WEB BES” vervangen door „of de WEB”.
2. In het vierde lid vervalt „of artikel 7.2.2 WEB BES”.

R

In artikel 7.27, derde lid, onderdeel b, vervalt „of artikel 7.2.2, eerste lid, WEB BES”.

S

Artikel 9.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onderdeel f, vervalt, onder vernummering van onderdeel g tot onderdeel f.
2. In het tweede lid vervalt „, de WEB BES”.

T

In artikel 11.1 wordt „artikel 1.5.1 WEB BES” vervangen door „artikel 1.6.2 WEB”.

U

Artikel 11.16 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel c wordt „WEB BES” vervangen door „WEB”.
2. Het eerste lid, onderdeel d, vervalt, onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel d.
3. In het tweede lid wordt „betrokkenen, bedoeld in de onderdelen a, b, c of d” vervangen door „betrokkenen, bedoeld in de onderdelen a, b of c”.
4. In het derde lid wordt „betrokkenen, bedoeld in de onderdelen b tot en met e” vervangen door „betrokkenen, bedoeld in de onderdelen b tot en met d”.

V

In artikel 11.47, tweede lid, vervalt onderdeel b, onder verlettering van onderdeel c tot onderdeel b.

W

Artikel 11.48 vervalt.

X

In artikel 11.57, tweede lid, onderdeel d, wordt „WEB BES” vervangen door „WEB”.

IJ

In artikel 11.75, eerste lid, wordt „WEB BES” vervangen door „WEB”.

Z

Artikel 11.96 komt te luiden:

Artikel 11.96. Toepassing voorkomen voortijdig schoolverlaten

In afwijking van de artikelen 8.19 tot en met 8.27 zijn artikel 11.97 en de artikelen 8.7.5 tot en met 8.7.7. van de Wet educatie en beroepsonderwijs van toepassing op de registratie van voortijdig schoolverlaten en de preventie en bestrijding daarvan.

AA

Artikel 11.97 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het opschrift komt te luiden:
Artikel 11.97. Preventie en bestrijding voortijdig schoolverlaten
2. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:
  - a. Onderdeel b komt te luiden:
    - b. die niet in het bezit is van een diploma van een beroepsopleiding, genoemd in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de WEB, of artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen b tot en met e, van de WEB BES zoals dat artikel luidde op [PM dag voor inwerkingtreding van dit wetsvoorstel], een vwo- of havo-diploma of een ander bij of krachtens artikel 1, onderdeel f, van de Leerplichtwet BES aangewezen diploma.
    - b. In onderdeel c wordt "aaneengesloten periode van ten minste een maand" vervangen door "aaneengesloten periode van ten minste vier weken".
3. Het vijfde lid komt te luiden:
  5. De gegevens die worden verstrekt op grond van dit artikel bevatten slechts persoonsgegevens betreffende iemands godsdienst, levensovertuiging of gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens BES, indien deze bijzondere persoonsgegevens noodzakelijk zijn met het oog op de informatieverstrekking over de achtergronden van het verzuim.

Artikel III. Wijziging Leerplichtwet BES

De Leerplichtwet BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel c komt te luiden:
  - c. instelling:
    - 1°. instelling als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
    - 2°. beroepsopleiding ten aanzien waarvan toepassing is gegeven aan artikel 1.4.1, eerste lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
    - 3°. andere krachtens artikel 2, eerste lid, onder b, voor de toepassing van deze wet als instelling aangewezen cursus of instelling, waar onderwijs of vorming wordt gegeven.
2. In onderdeel f, onder 1°, wordt "artikel 7.2.2, eerste lid, onder b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "artikel 7.2.2, eerste lid, onder b tot en met e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs".

B

Na artikel 27a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 27b. Melding indien vrijgesteld in combinatie met ingeschreven zijn

Indien Onze Minister uit het register onderwijsdeelnemers, bedoeld in artikel 4 van de Wet register onderwijsdeelnemers, is gebleken dat een jongere die op grond van artikel 14 of 26 is vrijgesteld van de leerplicht, staat ingeschreven bij een school of instelling, meldt Onze Minister aan het hoofd van de betreffende school of instelling dat de jongere is vrijgesteld.

C

Na artikel 33 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 33a. Centrale kennisgeving relatief verzuim

1. Indien een ingeschreven leerling van een school als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdelen 1 en 2, zonder geldige reden les- of praktijktijd heeft verzuimd en dit verzuim gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren les- of praktijktijd bedraagt ontstaat voor het hoofd van de school de leveringsverplichting, bedoeld in artikel 12, derde lid, van de Wet register onderwijsdeelnemers.
2. Indien een ingeschreven mbo-student of vavo-student van een instelling als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, subonderdelen 1° en 2°, zonder geldige reden gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken in totaal zestien uren van de lestijd heeft verzuimd ontstaat voor het hoofd van de instelling de leveringsverplichting, bedoeld in artikel 12, derde lid, van de Wet register onderwijsdeelnemers.

D

In artikel 39, onderdeel b, wordt na "de artikelen 31 of 33," ingevoegd "en artikel 12, derde lid, van de Wet register onderwijsdeelnemers,".

Artikel IV. Wijziging Wet College voor toetsen en examens

De Wet College voor toetsen en examens wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 2 wordt "artikel 7.4.11 van de Wet educatie en beroepsonderwijs en artikel 7.4.13 van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a,".

B

In artikel 3 vervalt de zinsnede "artikel 7.4.4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES".

Artikel V. Wijziging Wet studiefinanciering BES

De Wet studiefinanciering BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

- a. In onderdeel a van de begripsbepaling "**afsluitend examen**" wordt "artikel 7.4.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES vervangen door "artikel 7.4.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs".
- b. In onderdeel a van de begripsbepaling "**beroepsonderwijs**" wordt "beroepsonderwijs in de zin van artikel 7.2.6, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 1.2.1, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs".
- c. In onderdeel a van de begripsbepaling "**beroepsopleiding**" wordt "artikel 1.4.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "artikel 7.2.7, derde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs".
- d. In de begripsbepaling "**opleiding niveau 1 of 2**" wordt "assistentopleiding" vervangen door "entreeopleiding" en wordt "artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen a of b, van de Wet educatie en beroepsonderwijs".
- e. In de begripsbepaling "**opleiding niveau 3 of 4**" wordt "artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen c, d en e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES" vervangen door "artikel 7.2.2, eerste lid, onderdelen c, d of e, van de Wet educatie en beroepsonderwijs".

B

In artikel 2.9, eerste lid, onderdeel c, wordt 'de Wet educatie en beroepsonderwijs BES' vervangen door 'de Wet educatie en beroepsonderwijs'.

Artikel VI. Wijziging Wet studiefinanciering 2000

De Wet studiefinanciering 2000 wordt als volgt gewijzigd:

(gereserveerd)

Artikel VII. Wijziging Wet register onderwijsdeelnemers

De Wet register onderwijsdeelnemers wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In alfabetische volgorde wordt de volgende begripsbepaling ingevoegd:
LPW BES: Leerplichtwet BES;
2. De begripsbepaling van *WEB BES* vervalt.
3. In de begripsbepaling van *bestuur*, onderdeel a, onder 1°, wordt ", WPO BES of WEB BES" vervangen door "of WPO BES".
4. In de begripsbepaling van *hoofd* wordt na "de LPW" toegevoegd "of de LPW BES".
5. In de begripsbepaling van *onderwijsdeelnemer*, onderdeel d, wordt na "de artikelen 5, 5a en 15 van de LPW" toegevoegd "of de artikelen 14 en 27 van de LPW BES".

6. In de begripsbepaling van *onderwijswet* wordt „, WPO BES of WEB BES” vervangen door „of WPO BES”.
7. In de begripsbepaling van *vervangende leerplicht* wordt na „de artikelen 3a of 3b van de LPW” toegevoegd „of de artikelen 8 en 9 van de LPW BES”.
8. In de begripsbepaling van *verzuim* wordt na „artikel 21a van de LPW” ingevoegd „of artikel 33a van de LPW BES”
9. In de begripsbepaling van *vrijstelling* wordt na „de artikelen 5, 5a of 15 van de LPW” toegevoegd „of de artikelen 14 of 27 van de LPW BES”.

B

Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, onderdeel g, wordt „, de WHW en de WEB BES” vervangen door „en de WHW”.
2. In het derde lid, onderdeel c, wordt na „de LPW” ingevoegd „of de LPW BES”.

C

In artikel 16, vierde lid, wordt na „de artikelen 5, 5a of 15 van de LPW” toegevoegd „of de artikelen 14 of 27 van de LPW BES”.

D

In artikel 21, tweede lid, wordt na „de LPW” ingevoegd „of de LPW BES”.

E

Artikel 44 vervalt.

Artikel VIII. Wijziging Wet op het onderwijstoezicht

Artikel 1, onderdeel d, sub 2, van de Wet op het onderwijstoezicht komt te luiden:

2. Leerplichtwet BES,
Wet primair onderwijs BES.

Artikel IX. Wijziging Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

De Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 7.24, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De onderdelen d en f vervallen, onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel d;
2. In onderdeel d (nieuw) wordt ‚, of’ vervangen door een punt.

B

In artikel 7.25b. eerste lid, onderdeel b, vervalt ‚of artikel 7.4.13, vijfde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES’.

Artikel X. Wijziging Wet primair onderwijs BES

De Wet primair onderwijs BES wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel b, wordt 'na de Wet educatie en beroepsonderwijs BES ingevoegd "zoals deze wet luidde op [de dag voor inwerkingtreding van naam van dit wetsvoorstel]".
2. Het derde lid komt te luiden:
  3. Studenten aan een opleiding als bedoeld in artikel 7.7, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, of aan een beroepsbegeleidende leerweg van een beroepsopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs of artikel 7.2.2 van de Wet educatie en beroepsonderwijs BES zoals deze laatste wet luidde op [dag voor inwerkingtreding van dit artikel], die in het kader van hun opleiding onderwijsondersteunende werkzaamheden verrichten waarvoor op grond van artikel 35, derde lid, bekwaamheidseisen zijn vastgesteld, zijn vrijgesteld van de eisen genoemd in het eerste lid, onder b tot en met d, gedurende die werkzaamheden en hun opleiding.

B

Artikel 26, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel c komt te luiden:
  - c. een of meer instellingen als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, en.
2. Onderdeel d vervalt, onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel d.

C

In artikel 91, eerste lid, wordt 'of voor educatie als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs BES' telkens vervangen door 'of voor educatie als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs'.

D

In artikel 99, vierde lid, onderdeel c, wordt 'Wet educatie en beroepsonderwijs BES' vervangen door 'Wet educatie en beroepsonderwijs'.

Artikel XI. Wijziging Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013

In artikel 3, eerste lid, onderdeel c, van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013 wordt ', de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet educatie en beroepsonderwijs BES' vervangen door 'en de Wet educatie en beroepsonderwijs'.

Artikel XII. Wijziging van de Wet medezeggenschap op scholen

Aan artikel 39 van de Wet medezeggenschap op scholen wordt na "deze wet" ingevoegd ", tenzij een school deel uitmaakt van een verticale scholengemeenschap als bedoeld in artikel 2.6.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs".

Artikel XIII. Samenloop met andere voorstellen van wet
gereserveerd

Artikel XIV.

1. De Wet educatie en beroepsonderwijs BES wordt ingetrokken.
2. De Wet sociale kanstrajecten jongeren BES wordt ingetrokken.

Artikel XV. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf

Memorie van toelichting

Algemeen

1. Inleiding

Sinds 2010 zijn het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie voor Caribisch Nederland (de zogenoemde BES-eilanden ofwel de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba) geregeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs BES (WEB BES). In de praktijk wordt beroepsonderwijs op grond van de WEB BES alleen nog op het openbare lichaam Bonaire aangeboden.¹

Ten behoeve van voortijdige schoolverlaters bestaat in Caribisch Nederland de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES (SKJ-wet). Deze wet beoogt jongeren in de leeftijd van 18-24 jaar die geen startkwalificatie² en geen werk hebben, terug naar het onderwijs te leiden dan wel naar de arbeidsmarkt. De SKJ-wet wordt op alle drie de BES-eilanden uitgevoerd.

De WEB BES en de SKJ-wet zijn op tal van punten verouderd geraakt. Dit leidt tot onduidelijkheden en knelpunten in de uitvoering en tot situaties waarin de praktijk niet meer in lijn te brengen is met wet- en regelgeving. Bovendien zijn bepaalde voorzieningen die in Europees Nederland bestaan, niet of niet goed geregeld voor Caribisch Nederland. Aanpassing van deze wetgeving is daarom noodzakelijk, zowel om het probleem van verouderde wetgeving aan te pakken als om een gelijkwaardig voorzieningenniveau te waarborgen.

Dat de wetgeving is achtergebleven bij de ontwikkelingen op de eilanden, en op de ontwikkelingen in Europees Nederland, is mede veroorzaakt door het kabinetsbeleid van "legislatieve terughoudendheid" ten aanzien van Caribisch Nederland. In 2010 was namelijk afgesproken terughoudend te zijn met het invoeren van nieuwe wetgeving vanwege het beperkte absorptievermogen van de eilanden. In 2019 besloot het kabinet de legislatieve terughoudendheid als uitgangspunt los te laten en in plaats daarvan te gaan werken vanuit het *comply or explain* principe.³ Als gevolg van dit nieuwe kabinetsbeleid moet bij nieuwe wet- en regelgeving, en aanpassing van bestaande wet- en regelgeving, steeds worden bezien of en hoe deze wetgeving ook van toepassing kan worden verklaard in Caribisch Nederland dan wel of differentiatie nodig of wenselijk is. Bovendien sluit dit principe ook aan bij artikel 132a, vierde lid van de Grondwet. Hieruit vloeit voort dat bij een wezenlijk verschil tussen Europees Nederland en Caribisch Nederland er differentiatie en dus verschil in regelgeving tussen beide delen van Nederland mogelijk is. In het verlengde hiervan is in artikel 137 van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba gestipuleerd dat ook tussen de eilanden verschil in regelgeving kan bestaan, mits bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. Het doel is niet om alle Europees Nederlandse regelgeving zonder meer van toepassing te verklaren in Caribisch Nederland. Soms zijn er redenen om dat juist niet te doen of om naar andere oplossingsrichtingen te zoeken. Het doel is het bereiken van een gelijkwaardig effect, met als uitgangspunt een gelijkwaardig voorzieningenniveau binnen de mogelijkheden van de Caribisch Nederlandse context. Het blijft dus ook binnen het huidige kabinetsbeleid van

---

¹ Sinds de invoering van het CXC-onderwijs op Saba en Sint Eustatius wordt op deze twee eilanden geen beroepsonderwijs op grond van de WEB BES meer verzorgd. Zie voor nadere toelichting paragraaf 2 van deze memorie van toelichting.

² Een startkwalificatie is op Bonaire een diploma havo, vwo of mbo-2 en op Saba en Sint Eustatius een certificaat CSEC of CVQ2.

³ *Kamerstukken II, 2019-2020, 35300 IV, nr. 11.*

comply or explain altijd belangrijk om de uitvoerbaarheid van nieuwe regelgeving ook nadrukkelijk te toetsen aan de specifieke eilandelijke context.

Gelet op de noodzaak om de verouderde WEB BES en SKJ-wet aan te passen en het uitgangspunt van *comply or explain*, wordt in dit wetsvoorstel voorgesteld om géén separate wetgeving voor de eilanden meer te hanteren maar over te gaan naar één wettelijk kader dat zowel voor het Caribische als voor het Europese deel van Nederland van toepassing is. Waar nodig wordt binnen dat wettelijk kader differentiatie aangebracht tussen het Caribische en het Europese deel van Nederland. In concreto houdt dit wetsvoorstel in dat de WEB BES wordt ingetrokken en de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) zodanig wordt aangepast dat deze ook van toepassing kan worden verklaard in Caribisch Nederland. Dat betekent dat alle bepalingen uit de WEB zoveel als mogelijk ook van toepassing worden op het Caribische deel van Nederland. Indien de eilandelijke context specifieke afwijkingen noodzakelijk maakt, worden deze afwijkingen aan het eind van ieder hoofdstuk in de wet zelf opgenomen.

De WEB BES geeft ook een kader voor volwassenonderwijs, aangeduid als opleidingen educatie. Echter, anders dan in het Europese deel van Nederland, zijn hiervoor tot nu toe geen middelen beschikbaar gesteld en is er mede daardoor op de eilanden tot nu toe geen structureel beleid ten aanzien van volwasseneneducatie ontplooid. Dit terwijl het aandeel van de bevolking dat zeer laaggeschoold dan wel laaggeletterd is, in verhouding tot Europees Nederland hoog is. CBS-gegevens laten zien dat de hoogst genoten opleiding van 50% van de beroepsbevolking op Bonaire onder het niveau van een startkwalificatie ligt.

Op Sint Eustatius is dat zelfs het geval voor 67% van de beroepsbevolking en op Saba geldt dat voor 40% van de beroepsbevolking. In Europees Nederland ligt dit percentage op 28%.⁴ Met de invoering van vergelijkbare kaders en de daarbij behorende middelen voor volwasseneneducatie, wil dit wetsvoorstel hier ook een impuls aan geven op alle drie de openbare lichamen.

Voorts wordt met dit wetsvoorstel de SKJ-wet ingetrokken. Deze specifieke BES-wet ziet op de aanpak van voortijdige schoolverlaters (vsv) en wijkt in een aantal opzichten af van de Europees Nederlandse kaders. Een belangrijk verschil is dat de BES-wet pas voorziet in overheidsinterventie nadat een jongere voortijdig de school heeft verlaten en dus al vsv-er is. De vsv-wetgeving in Europees Nederland kent ook een preventief aspect om vsv te voorkomen op het moment dat een jongere nog op school zit. Het is van belang dat zo vroegtijdig mogelijk en pro-actief gehandeld wordt. Zo kan veelvuldig verzuim op school of vaak te laat komen een voorteken zijn van voortijdige schooluitval en voor andere problematiek. In de praktijk is het moeilijk om voortijdige schoolverlaters terug te laten keren naar school. Daarom zijn preventieve activiteiten succesvoller dan activiteiten gericht op studenten die al zijn uitgevallen. De voorkeur gaat uit naar een gezamenlijke preventieve aanpak die zich richt op meerdere leefgebieden van de jongere. Belangrijk is dat ouders, school en andere professionals zoals een leerplichtambtenaar, samenwerken om negatieve invloeden van risicofactoren te verminderen. Ook ontbreken er kaders voor de voor (potentiële) vsv-ers zo belangrijke samenwerking binnen het sociaal domein. Dat betekent niet dat er in de huidige uitvoeringspraktijk helemaal niet samengewerkt wordt met relevante ketenpartners, maar deze samenwerking is niet structureel ingebed. Mede vanwege het bestaan van de SKJ-wet zijn de in het Europese deel van Nederland bestaande kaders ten aanzien van het voorkomen en bestrijden van

---

⁴ CBS- StatLine bevolkingsgegevens.

vsv nog niet ontwikkeld voor Caribisch Nederland. Met dit wetsvoorstel gaan de vsv-kaders uit de WEB en ook uit de Wet voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020) op hoofdlijnen ook in Caribisch Nederland gelden, zodat de gehele doelgroep van jongeren in of uit het voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs tussen de twaalf en vijftwintig jaren oud onder dit vsv-kader komt te vallen. Specifieke afwijkingen van die kaders worden eveneens vastgelegd in de wet.

Tot slot bevat dit wetsvoorstel verscheidene wetstechnische verbeteringen van de WEB. Dit conform de doelstelling om stap voor stap te werken aan de kwaliteitsverbetering van bestaande wetgeving en in het bijzonder nu de WEB.⁵ Door verscheidene bepalingen in de wet te stroomlijnen, opnieuw te formuleren of te verplaatsen, wil dit wetsvoorstel bijdragen aan het bereiken van genoemde doelstelling en daarmee een beter toegankelijke en leesbare WEB. Op uitdrukkelijk verzoek van toekomstige gebruikers van de wet op de openbare lichamen zelf is daarom ook gekozen voor een specifieke titel met afwijkende of aanvullende regels voor de openbare lichamen aan het eind van ieder hoofdstuk. In plaats van een hoofdstuk met dit doel aan het eind van de wet.

Resumerend worden met dit wetsvoorstel de volgende doelen beoogd:

- Het wegnemen van verouderde wetgeving die tot knelpunten en uitvoeringsproblemen leidt;
- Het zoveel mogelijk gelijktrekken van de regels en het voorzieningenniveau voor het beroepsonderwijs en de volwasseneducatie in Caribisch Nederland met dat in Europees Nederland zodat gelijkwaardig onderwijs en gelijkwaardige voorzieningen ontstaan;
- Het bieden van nieuwe, beter bij de huidige praktijk passende kaders en regels voor het voorkómen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland;
- Het vaststellen van één wettelijk kader waardoor uitvoering en naleving op betreffende beleidsterreinen eenduidiger wordt;
- Het doorvoeren van diverse wetstechnische verbeteringen, los van het bovenstaande, in vooral de WEB.

2. Voorgeschiedenis WEB BES en SKJ-wet

2.1 Voorgeschiedenis WEB BES

In 2010 werd het land Nederlandse Antillen opgeheven en werden de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba als openbare lichamen, vergelijkbaar met bijzondere gemeenten, onderdeel van het land Nederland. Qua wet- en regelgeving werd ten algemene besloten dat de Nederlands-Antilliaanse regelgeving in beginsel van kracht zou blijven en dat deze regelgeving geleidelijk door Nederlandse regelgeving zou worden vervangen. Voor het onderwijs werd echter een andere koers gekozen. Op basis van onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs waarin grote zorg over de onderwijskwaliteit op de eilanden werd geuit, werd geconstateerd dat andere wetgeving meteen vanaf het begin (in de praktijk vanaf 1 januari 2011) noodzakelijk werd geacht om het onderwijs naar Nederlandse kwaliteitsnormen te kunnen ontwikkelen. Het was echter niet wenselijk en niet haalbaar om de Nederlandse onderwijswetgeving direct integraal van toepassing te verklaren. Daarom werden aparte onderwijswetten gemaakt voor de BES, voornamelijk gemodelleerd naar de Europees Nederlandse sectorale onderwijswetten waarbij

⁵ *Kamerstukken II, 2019-2020, 35297, nr. 4 en Kamerstukken II, 2017-2018, 34878, nr. 4.*

in beperkte mate elementen uit de Nederlands Antilliaanse landsverordeningen zijn overgenomen.

Veel Nederlandse normen en uitgangspunten waren op dat moment nog niet of niet volledig toepasbaar op de eilanden. Daarom zijn diverse artikelen toen niet of nog niet in werking getreden. De gedachte was dat deze artikelen na verloop van tijd, als de onderwijskwaliteit op de eilanden was toegenomen, wel van toepassing verklaard zouden kunnen worden, zodat de wettelijke kaders uiteindelijk steeds meer gelijk aan elkaar zouden worden.

2.2 Voorgeschiedenis SKJ-wet

Voor één landsverordening werd een uitzondering gemaakt op het hiervoor beschreven uitgangspunt voor onderwijswetgeving: de Nederlands Antilliaanse landsverordening "Sociale Vormingsplicht (SVP)" werd behouden. Tot deze vormingsplicht werd door het land de Nederlandse Antillen in 2006 besloten in verband met de, met armoede samenhangende, structurele jeugdproblematiek op de zes eilanden. Deze problematiek uitte zich in hoge schooluitval, veelvoorkomende patronen van geweld en jeugddelinquentie, een hoog risicogedrag met betrekking tot het gebruik van verslavende middelen en regelmatig voorkomend seksueel probleemgedrag.⁶ Op grond van deze verordening werden jongeren in de leeftijd van 16-24 jaar die buiten het reguliere opleidings- en socialisatieproces waren geraakt, verplicht tot vormingstrajecten die een toekomstperspectief (opleiding of werk) beoogden. Deze verordening werd in 2010 bij de staatkundige hervorming omgezet in de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES (SKJ-wet). Het verplichtende karakter kwam te vervallen aangezien volwassenen in de Nederlandse wetgeving niet tot onderwijs of arbeid verplicht kunnen worden. Tevens werd de leeftijd van de doelgroep gewijzigd naar 18-24 jaar, aangezien er met de Leerplichtwet BES ook een kwalificatieplicht tot 18 jaar werd ingevoerd en jongeren tot hun 18^e verplicht zijn onderwijs te volgen zo lang zij nog geen startkwalificatie hebben behaald. Omdat jongeren op grond van de SKJ-wet alleen nog op vrijwillige basis konden deelnemen aan een kanstraject, werden de trajecten aantrekkelijk gemaakt door het behoud van de onder de vormingsplicht reeds bestaande toelage. Deelnemers aan een kanstraject komen in aanmerking voor een wettelijk vastgestelde maandelijkse toelage. Bij de invoering van de SKJ-wet werd aangegeven dat naar verwachting het reguliere onderwijs op de BES-eilanden een zodanige verbetering zou ondergaan dat de sociale kanstrajecten, en dus ook de SKJ-wet, op termijn overbodig zouden worden. De wetgeving ten aanzien van het voorkomen en bestrijden van voortijdige schooluitval zoals die in het Europese deel van Nederland is vastgelegd in de WEB, de WVO 2020 en de WEC⁷, werd niet overgenomen in de BES-wetgeving omdat de SKJ-wet vooralsnog al in een aanpak voor voortijdige schoolverlaters voorzag.

2.3 Ontwikkelingen na 2010

Door het beleid van "legislatieve terughoudendheid" werden diverse wetswijzigingen in de WEB niet overgenomen in de WEB BES. Het gevolg is dat deze twee onderwijswetten uit elkaar groeiden in plaats van naar elkaar toe. Ook werden de wettelijke kaders van de WEB BES veelal niet verder uitgewerkt in nadere regelgeving waardoor procedures niet altijd duidelijk zijn vastgelegd. Tot slot werden subsidie- en experimentregelingen op grond van de WEB niet

---

⁶ *Kamerstukken II*, 2009-2010, 32419, nr. 3.

⁷ Wet op de expertisecentra; deze wet regelt het speciaal onderwijs voor Europees Nederland, er is geen BES-equivalent.

altijd toegankelijk gemaakt voor onderwijsinstellingen en andere organisaties in Caribisch Nederland. Hoewel het niet onmogelijk is dergelijke regelingen ook onder de WEB BES aan te brengen, en dat bij sommige regelingen ook wel gebeurde, blijkt in de praktijk dat door het bestaan van twee verschillende stelsels binnen één land, dit door beleidsmakers nog wel eens over het hoofd werd gezien.

In 2021 stapten de scholen voor voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs op de overwegend Engelstalige bovenwindse eilanden Sint Eustatius en Saba volledig over op de onderwijsinrichting en examens van de Caribbean Examinations Council (CXC).⁸ Het gaat om de Gwendoline van Puttenschool onderscheidenlijk Saba Comprehensive school. Het onderwijs en de examinering van beide scholen is thans ingebed in Nederlandse regelgeving en leidt tot een Nederlands diploma. Vanaf dat moment verzorgt alleen de Scholengemeenschap Bonaire (hierna ook wel SGB) nog beroepsonderwijs op grond van de WEB BES. De kwaliteit van het beroepsonderwijs op Bonaire is aanzienlijk toegenomen. In 2018 werd door de Inspectie van het Onderwijs geconstateerd dat het mbo aan de SGB voor het eerst voldeed aan de eisen voor basiskwaliteit. In 2022 stelde de Inspectie dat de school niet alleen de basiskwaliteit heeft weten te behouden maar dat er *overall* sprake is van groei van het leerlingenaantal, een doordachte verdere ontwikkeling van het onderwijs en een verdere verbetering van de kwaliteit⁹. In hoeverre de kwaliteit van het onderwijs gelijk is aan dat in Europees Nederland is nog moeilijk vast te stellen. Context en regelgeving zijn daarvoor te verschillend. Bovendien zijn er door de Inspectie nog geen normen vastgesteld om de onderwijsresultaten in Caribisch Nederland te beoordelen. Duidelijk is wel dat het mbo-onderwijs op Bonaire grote stappen heeft gezet en daarmee een basis heeft gelegd waarmee de Europees Nederlandse kwaliteitsnormen binnen bereik lijken te komen.

Ook ten aanzien van de SKJ-wet geldt dat na inwerkingtreding van deze wet een aantal zaken voor de uitvoeringspraktijk niet in nadere regelgeving is vastgelegd. Zo is er geen regelgeving voor de berekening van de bekostiging en wordt de bekostiging niet gekoppeld aan het aantal kandidaten. In de uitvoeringspraktijk zien we dat, conform de verwachtingen, het aantal SKJ-kandidaten aanzienlijk is afgenomen.

Ook omdat de vele wetswijzigingen van de WEB BES die nog niet in werking zijn getreden maar wel de afgelopen jaren tot stand zijn gebracht, niet goed op elkaar aansluiten, kunnen die wetswijzigingen niet zonder meer met één inwerkingtredingsbesluit in werking treden.

3. Hoofdpijnen van het voorstel

In plaats van te investeren in verbeteringen van de WEB BES en de SKJ-wet kiest de regering om voormelde redenen voor één wettelijk kader voor heel Nederland als het gaat om beroepsonderwijs, volwasseneducatie en de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Dit betekent niet dat de wet op alle onderdelen voor beide delen van Nederland helemaal hetzelfde zal zijn. Op sommige onderdelen is differentiatie noodzakelijk omdat de context van het Europese deel verschilt met die van het Caribische deel. Hieronder worden de belangrijkste veranderingen voor het beroepsonderwijs op Bonaire en voor volwasseneducatie en de aanpak van voortijdig schoolverlaten voor alle drie

---

⁸ Voor dit type onderwijs is het *Besluit Saba Comprehensive School en Gwendoline van Puttenschool BES* van toepassing.

⁹ Inspectie van het Onderwijs, Kwaliteitsonderzoek Scholengemeenschap Bonaire; Units Liseo Boneriano, Speciale Lesplaatsen en MBO, 7 februari 2022.

de eilanden als gevolg van dit wetsvoorstel beschreven. Daarnaast worden ook de belangrijkste afwijkende of aanvullende regels toegelicht die in het wetsvoorstel zijn opgenomen om de nieuwe wetgeving ook in de Caribisch Nederlandse context uitvoerbaar te houden.

3.1 Erkenning beroepsopleidingen

De WEB BES schrijft voor dat mbo-instellingen alleen opleidingen mogen aanbieden die zijn opgenomen in de 'Regeling vaststelling kwalificaties en opleidingsdomeinen BES'.¹⁰ Daarnaast moet een (bekostigde of niet-bekostigde) mbo-instelling voor elke opleiding uit de regeling die zij zou willen aanbieden, eerst een diploma-erkenning aanvragen.¹¹ De Raad onderwijs arbeidsmarkt Caribisch Nederland (ROA CN) adviseert de minister over de arbeidsmarktrelevantie en doelmatigheid van de aangevraagde beroepsopleidingen.¹² Pas daarna kan de minister van OCW een apart besluit nemen over het in aanmerking brengen voor bekostiging van die opleiding. In de praktijk wordt deze regeling niet proactief bijgehouden; een mbo-instelling in een openbaar lichaam kiest kwalificaties uit het Europees Nederlandse register en de regeling wordt af en toe bijgewerkt naar aanleiding van aan de instelling verstrekte diploma-erkenningen. De regeling heeft daarmee geen toegevoegde waarde. In de praktijk opereert een instelling voor beroepsonderwijs in een openbaar lichaam bij het bepalen welke opleidingen zij wil aanbieden al zoals een mbo-instelling onder de WEB in Europees Nederland. Met het verschil dat ook de bekostigde instelling voor elke nieuwe opleiding die zij wil aanbieden nog diploma-erkenning bij de minister aanvraagt. Voorgesteld wordt de procedures voor diploma-erkenning in Caribisch Nederland in beginsel gelijk te trekken aan de procedures die in Europees Nederland gelden. Met daarbij voor het bekostigd onderwijs de volgende verbijzondering in aanvulling. Op grond van de WEB hebben bekostigde mbo-instellingen een zorgplicht voor arbeidsmarktperspectief en doelmatigheid van hun opleidingsaanbod. Zij hoeven echter niet voor elke opleiding apart een diploma-erkenning aan te vragen.¹³ Deze eigen verantwoordelijkheid geldt straks ook voor de bekostigde instelling op Bonaire.

Echter, omdat er slechts één bekostigde instelling voor beroepsonderwijs op Bonaire is, de Scholengemeenschap Bonaire (SGB), is er vanwege de geografische afstand met andere instellingen geen sprake van afstemming van het opleidingsaanbod tussen bekostigde instellingen onderling. Daarnaast is het vanwege het relatief geringe aantal studenten uitermate belangrijk het opleidingsaanbod zorgvuldig af te stemmen met de eveneens relatief beperkte regionale arbeidsmarkt. Vanwege deze kwetsbaarheden ten aanzien van het opleidingsaanbod, wordt wettelijk vastgelegd dat de bekostigde instelling op Bonaire haar voornemen tot een nieuwe opleiding eerst bespreekt met de ROA CN. In dit overleg dient arbeidsmarktperspectief en beschikbaarheid van leerbedrijven ten behoeve van de beroepspraktijkvorming, te worden besproken. Eventuele verschillen van inzicht over de doelmatigheid van de betreffende opleiding kunnen worden voorgelegd aan de minister. In dat geval zal de minister vervolgens, conform de reeds bestaande procedures op grond van de WEB, de 'Adviescommissie macrodoelmatigheid mbo' om een onafhankelijk advies vragen.¹⁴

3.2 Bekostiging beroepsopleidingen

¹⁰ Artikel 7.2.4, eerste lid, WEB BES.

¹¹ Artikel 1.4.1 WEB BES.

¹² Artikel 1.5.2 WEB BES.

¹³ Artikel 6.1.3 WEB.

¹⁴ Artikel 6.1.4a, tweede lid, WEB.

Op grond van de WEB BES kunnen instellingen een aanvraag indienen om voor bekostiging van een reeds erkende beroepsopleiding in aanmerking te komen. Op grond van de WEB BES is er dus een tweetrapsprocedure. In theorie zouden er dus meerdere bekostigde mbo-instellingen op Bonaire kunnen bestaan. Versnippering van het bekostigd beroepsonderwijs op Bonaire is echter onwenselijk. Het geringe studentenvolume (748 studenten op 1 oktober 2022, waarvan een deel ook uitbesteed aan Forma) maakt het al een forse uitdaging om het onderwijs aan die ene bekostigde instelling betaalbaar te houden en die instelling in staat te stellen een structurele kwaliteitsborging te realiseren. In de WEB worden instellingen bij wet voor bekostiging in aanmerking gebracht.¹⁵ Met de overgang naar de WEB wordt het mbo-deel van de SGB aangemerkt als bekostigde instelling. Voorts wordt de SGB aangemerkt als verticale scholengemeenschap, bestaande uit een school voor voortgezet onderwijs en een instelling voor beroepsonderwijs. In feite is de SGB al vergelijkbaar met een verticale scholengemeenschap omdat zij voortgezet onderwijs én beroepsonderwijs verzorgt en voor de gehele school één College van Bestuur en één Raad van Toezicht heeft. Op grond van de WVO 2020 wordt de SGB nu echter alleen als school aangemerkt. Daarmee wordt haar status onduidelijk. Dit terwijl zij ook beroepsonderwijs aanbiedt en materieel een verticale scholengemeenschap vormt. Deze onduidelijkheid is onnodig omdat het wettelijk kader voor dit soort situaties het begrip verticale scholengemeenschap kent. Omdat de SGB reeds voor 1-1-2020 ook havo en vwo aanbood, wordt zij in het geheel als verticale scholengemeenschap aangemerkt. Voor een verticale scholengemeenschap is reeds expliciet vastgelegd welke wetgeving er van toepassing is: voor de school die het voortgezet onderwijs verzorgt, geldt dat zij onder de WVO 2020 valt, terwijl de instelling die het beroepsonderwijs verzorgt onder de WEB valt. Voor medezeggenschap en onderwijshuisvesting volgt de gehele verticale scholengemeenschap, dus ook het voortgezet onderwijs, de WEB. Voor de SGB betekent dit dat zij, anders dan onder de WEB BES en WVO 2020, zelf verantwoordelijk wordt voor haar onderwijshuisvesting. Dit is echter pas het geval nadat het overgangsrecht op grond van artikel 11.1b WEB BES en de artikelen 11.69 tot en met 11.80 van de WVO 2020 zal komen te vervallen. De inzet is erop gericht met het openbaar lichaam Bonaire, dat op grond van voornoemd overgangsrecht nog samen met de minister van OCW verantwoordelijkheid draagt voor de onderwijshuisvesting van de SGB, hierover afspraken te maken.

Door de territoriale grenswerking die er tot nu toe bestaat voor de WEB versus de WEB BES, is het voor Europees Nederlandse bekostigde instellingen niet toegestaan onderwijs te verzorgen in Caribisch Nederland. De WEB is immers alleen van toepassing op het Europees Nederland en de WEB BES is alleen van toepassing op Caribisch Nederland. De reikwijdte van deze wetten is daardoor ook territoriaal begrensd. Door over te gaan naar één wettelijk kader dat zowel voor het Europese als voor het Caribische deel van Nederland geldt, komt die strikte grenswerking te vervallen. Voor het bekostigd onderwijs zal echter wel een extra drempel worden opgeworpen voor wat betreft het oprichten van nieuwe vestigingen. Binnen Europees Nederland kunnen bekostigde instellingen zelf bepalen waar zij eventueel nieuwe vestigingen openen; de minister kan zo nodig achteraf ingrijpen als de macrodoelmatigheid in het geding is. In dit wetsvoorstel wordt geregeld dat voor het aanbieden van bekostigde beroepsopleidingen in een openbaar lichaam door andere bekostigde instellingen dan de SGB, vooraf instemming van de minister moet worden verkregen. Deze systematiek is vergelijkbaar met die voor onderwijsinstellingen

---

¹⁵ Artikel 2.1.3, eerste lid, WEB.

in de zin van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW), met dien verstande dat op grond van artikel 7.1.7, tweede lid, WHW toestemming is vereist voor het openen van een nieuwe vestiging van een hogeschool of universiteit in zowel een andere gemeente als een ander openbaar lichaam.

Dit betekent overigens niet dat Europees Nederlandse instellingen zonder instemming van de minister niet betrokken kunnen zijn bij het verzorgen van beroepsonderwijs in Caribisch Nederland, bijvoorbeeld in de vorm van een samenwerkingscollege als bedoeld in hoofdstuk 8, titel 6, van de WEB. Echter, gelet op de relatief kwetsbare positie van het beroepsonderwijs op Bonaire zal de betrokkenheid bij voorkeur in samenwerking met, of onder de vlag van de reeds bestaande instelling plaatsvinden.

Het vooraf moeten verkrijgen van instemming teneinde zelfstandig een beroepsopleiding in een openbaar lichaam te kunnen verzorgen, voorkomt dat studenten die reeds aan een beroepsopleiding verzorgd door een andere instelling zijn begonnen, in de problemen komen, indien de minister naderhand het recht op bekostiging voor die opleiding ontnemt. Het voorkomt ook ondoelmatige besteding van bekostigingsmiddelen. En het voorkomt dat studenten de dupe worden, omdat zij niet gemakkelijk overgeschreven kunnen worden naar een vergelijkbare, laat staan dezelfde opleiding op hetzelfde eiland. Enige bescherming van de SGB is ook nodig omdat zij, gelet op de geringe studentenpopulatie op het eiland, zorgvuldige afwegingen behoort te maken welke opleidingen zij wel of niet kan aanbieden. Als een andere bekostigde instelling zou besluiten zich te vestigen op Bonaire om opleidingen aan te bieden die de SGB niet aanbiedt, heeft dit toch direct gevolgen voor het aantal studenten en de opleidingen bij de SGB. Vandaar het belang van vooraf overleg en afstemming. Dit geldt overigens ook voor Sint Eustatius en Saba, met dien verstande dat de potentiële studentenpopulatie daar nog kleiner is dan op Bonaire en daar momenteel geen beroepsonderwijs in de zin de WEB BES wordt aangeboden.

Bekostiging

De omvang van de bekostiging wordt niet gewijzigd met dit wetsvoorstel. Nu is de Bonairiaanse bekostiging voor het beroepsonderwijs nog gebaseerd op de WVO 2020. Dit is verwarrend en past niet goed bij een verticale scholengemeenschap waarbij het uitgangspunt is dat de WVO 2020 van toepassing is op het voortgezet onderwijs en de WEB op het beroepsonderwijs. Daarom wordt de grondslag voor de bekostiging voor het mbo-deel van de SGB verplaatst van de WVO 2020 naar de WEB. De berekeningswijze zelf wijzigt niet. Er is hiermee uitsluitend sprake van een technische wijziging.

De bekostigingssystematiek voor het mbo-deel aan de SGB blijft inhoudelijk vergelijkbaar met de vereenvoudigde bekostiging voor het voortgezet onderwijs op Bonaire. Deze systematiek en de daaruit voortvloeiende berekeningswijze zijn in 2021 herijkt.¹⁶ Hierin wordt rekening gehouden met de specifieke context op de eilanden zoals de kleinschaligheid van het onderwijs en het loon- en prijsniveau. Er is geen reden hierin inhoudelijke verandering aan te brengen. Daarmee blijft, ook onder de WEB na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel, de bekostiging van de mbo-instelling op Bonaire anders dan voor de mbo-instellingen in Europees Nederland.

3.3 Raad onderwijs arbeidsmarkt Caribisch Nederland (ROA CN)

---

¹⁶ Besluit bekostiging WVO 2021, thans opgenomen in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

In de WEB BES heeft ROA CN een wettelijke taak om te adviseren over arbeidsmarktrelevantie en doelmatigheid van opleidingen en om zorg te dragen voor het erkennen van leerbedrijven voor de beroepspraktijkvorming van opleidingen. In de WEB zijn deze taken belegd bij de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). SBB en ROA CN werken tot nu toe elk op basis van een eigen reglement en houden elk een eigen register van erkende leerbedrijven bij. De reglementen en daarmee de procedures van en voorwaarden voor erkenning van een leerbedrijf zijn wel heel vergelijkbaar. Gelet op de lokale en regionale expertise en de aanwezigheid van ROA CN op alle drie de openbare lichamen, behoudt ROA CN ook onder de WEB zijn wettelijk toebedeelde taken. Dat betekent dat er in de WEB twee organisaties worden aangewezen om leerbedrijven te erkennen. Zij zullen dat in de nieuwe situatie op basis van het SBB-reglement doen. Ook zal er één gezamenlijke registratie van SBB zijn waarin alle erkenningen van leerbedrijven onder de WEB zullen worden opgenomen. Een erkenning door SBB heeft straks eenzelfde waarde als een erkenning door de ROA CN. Het uitgangspunt is dat de ROA CN in ieder geval zorgdraagt voor de erkenning van leerbedrijven in Caribisch Nederland, ook wanneer het leerbedrijven betreft waar studenten uit Europees Nederland hun beroepspraktijkvorming willen doen. De SBB draagt zorg voor erkenning van leerbedrijven in Europees Nederland en leerbedrijven buiten Nederland ten behoeve van de zogenoemde buitenlandstages. In onderling overleg kan bij de werkverdeling tussen ROA CN en SBB van deze uitgangspunten worden afgeweken. Een erkenning door ROA CN en een erkenning door de SBB zijn volledig gelijkwaardig voor alle opleidingen onder de WEB.

ROA CN heeft, anders dan SBB, geen taken ten aanzien van het ontwikkelen en onderhouden van de kwalificatiestructuur. Daarom wordt een bestuurlijke vertegenwoordiging vanuit onderwijs en bedrijfsleven voor ROA CN zoals in de WEB BES was vastgelegd, niet langer strikt noodzakelijk geacht. Wel worden, gelet op de wettelijke taken en financiële afhankelijkheid van ROA CN, de voorzitter van het bestuur en diens plaatsvervanger in het vervolg door de minister benoemd. Het wordt ROA CN niet toegestaan om andere activiteiten uit te voeren dan de wettelijk voorgeschreven taken. Aangezien hij dit in de praktijk tot nu toe ook niet doet, levert dit geen problemen op. Dat betekent overigens dat ROA CN een zelfstandig bestuursorgaan blijft, maar met dien verstande dat de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen niet van toepassing is op Caribisch Nederland. Daarom wordt ministerieel goedkeuring van statuten en eventueel bestuursreglement van ROA CN voorgeschreven. En krijgt de minister van OCW een beslissende stem bij een voornemen tot benoeming of ontslag van de voorzitter of diens plaatsvervanger in verband met diens ministerieel verantwoordelijkheid jegens het parlement.

3.4 Het beroepsonderwijs

De herziene kwalificatiestructuur die in 2016 in Europees Nederland werd ingevoerd, is niet verwerkt in de WEB BES en dus nog niet van toepassing in Caribisch Nederland. Wel volgt de SGB, mede op advies van OCW, zoveel mogelijk de herziene en dus meest actuele kwalificaties die opgebouwd zijn volgens de herziene kwalificatiestructuur. Dat betekent dat elke opleiding (kwalificatie) bestaat uit:

- (a) een basisdeel waarin de generieke onderdelen Nederlandse taal, rekenen, loopbaanoriëntatie en burgerschap en, voor mbo-niveau 4 ook de Engelse taal, en daarnaast gemeenschappelijke elementen die gelden voor alle kwalificaties in het betreffende kwalificatiedossier zoals

- kerntaken, werkprocessen, vakkennis, vaardigheden en houdingsaspecten;
- (b) een profieldeel met de meer specifieke elementen voor betreffende kwalificatie; en
- (c) één of meerdere keuzedelen.

Dat de herziene kwalificatiestructuur niet formeel van toepassing is maar in de praktijk wel wordt gevolgd, heeft tot onduidelijkheden in de uitvoering geleid. Dat komt omdat in de WEB met de herziene kwalificatiestructuur een koppeling is gemaakt met de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen die in Caribisch Nederland niet van toepassing is. Tevens is ook het Examen- en kwalificatiebesluit WEB (EKB WEB) met nadere regelgeving ten aanzien van de herziene kwalificatiestructuur en de examinering niet van toepassing in Caribisch Nederland. Hierdoor is wettelijk niet geregeld in hoeverre de generieke onderdelen taal en rekenen meetellen voor het diploma, welke referentieniveaus er gehanteerd (moeten) worden, in hoeverre keuzedelen verplicht zijn, of verouderde kwalificaties (met oude crebonummers) nog mogen worden aangeboden als er inmiddels voor betreffende opleiding een nieuwe opleidingscode (voorheen crebonummer) in de Registratie instellingen en opleidingen (RIO) is vastgesteld, en of er in het kader van een leven lang ontwikkelen bij ministeriële regeling is bepaald dat certificaten mogen worden verstrekt voor onderdelen uit de kwalificaties.

Ook op andere punten ten aanzien van het onderwijs wijkt de WEB BES af van de WEB doordat wijzigingen in de WEB sinds 2010 niet zijn meegenomen in de WEB BES. Zo kent de WEB BES geen derde leerweg, geen wettelijk vastgestelde nominale studieduur van opleidingen, geen centrale examinering en gelden er andere urennormen.

Uitgangspunt van dit wetsvoorstel is dat het beroepsonderwijs op Bonaire zoveel mogelijk gelijk getrokken wordt met het beroepsonderwijs in Europees Nederland. De kwaliteit van het beroepsonderwijs op Bonaire is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. In veel opzichten kan worden voldaan aan de voorschriften die ook in Europees Nederland gelden. In beginsel gaan daarom dezelfde regels gelden en wordt de herziene kwalificatiestructuur nu ook formeel ingevoerd op Bonaire. Een belangrijke uitzondering daarbij wordt gemaakt ten aanzien van de Nederlandse taalvereisten en daarbij wordt voorgesteld de Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen niet van toepassing te verklaren op het beroepsonderwijs in Caribisch Nederland, hetgeen hierna zal worden uitgelegd. Nog daargelaten dat een dergelijke wet, die uitgaat van een doorlopende leerlijn vanaf jongs af aan, niet alleen van toepassing kan zijn voor het beroepsonderwijs.

In de herziene kwalificatiestructuur is een koppeling gemaakt met de Wet referentieniveaus taal en rekenen. Deze wet is, zoals gezegd, echter niet van toepassing in Caribisch Nederland. De Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen is vastgesteld op 29 april 2010 en was destijds bedoeld voor leerlingen en studenten die in het Europese deel van Nederland wonen en studeren. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de staatkundige wijziging van 10 oktober 2010. De in deze wet vastgestelde taalniveaus voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs, passen niet bij de context op Bonaire die wezenlijk anders is en differentiatie in wet- en regelgeving vereist. Bonaire kent wettelijk twee bestuursstalen: het Papiaments en het Nederlands. In de praktijk is het eiland meertalig aangezien er ook veel Spaans en Engels gesproken wordt. Het Nederlands is voor de meeste leerlingen en studenten op Bonaire niet de moedertaal. Ook is Nederlands niet de dominante taal op het eiland. Leerlingen en studenten op Bonaire komen daardoor minder in aanraking met de Nederlandse taal dan leerlingen en

studenten in Europees Nederland. Bij veel werkgevers, en dus ook bij erkende leerbedrijven, wordt standaard nauwelijks of geen Nederlands gesproken. De Nederlandse taal is voor de meeste inwoners een vreemde taal. En al is het Nederlands op grond van de wet in beginsel de instructietaal in het mbo; in de praktijk moeten docenten de Nederlandstalige uitleg en instructies regelmatig verduidelijken in één of meerdere andere talen. De praktijk is letterlijk weerbarstig en meertalig.

De SGB heeft in de afgelopen periode bij wijze van proef de Nederlandse taalvaardigheid van haar mbo-examenstudenten getoetst volgens de op grond van de Wet referentieniveaus en WEB geldende eisen. De resultaten telden niet mee voor het behalen van een diploma; op grond van de nu nog geldende WEB BES worden geen specifieke referentieniveaus voorgeschreven. De resultaten van de proef laten zien dat, wanneer de Europees Nederlandse eisen ook voor de studenten op Bonaire zouden gaan gelden, slechts 20% van de studenten een diploma zou hebben behaald. Dit terwijl de school naar eigen zeggen al relatief veel aandacht aan de Nederlandse taal schenkt. Mogelijk kunnen de resultaten nog verbeterd worden. De school verkent momenteel ook de mogelijkheden van een andere taalbenadering die beter past in een meertalige context. De benadering van Nederlands als Vreemde Taal wordt vaak genoemd, maar er is nog weinig informatie over wat dit in den brede zou betekenen voor didactische vereisten, lesmateriaal en examens, en of hiermee de resultaten ook daadwerkelijk verbeterd zouden kunnen worden.

Het is duidelijk dat één op één overnemen van de Europees Nederlandse generieke vereisten ten aanzien van Nederlandse taalvaardigheid niet wenselijk noch haalbaar is in de Bonairiaanse context.

Het is belangrijk voldoende en kwalitatief goede beroepskrachten op te leiden en het mbo toegankelijk te houden. Wellicht is het een optie om voor de examinering van Nederlandse taalvaardigheid – vastgelegd in het EKB WEB – op termijn een differentiatie aan te brengen tussen de eisen in Caribisch Nederland ten opzichte van die in Europees Nederland. Op dit moment bestaat er onvoldoende onderzoeksmatige informatie over de wijze waarop in het onderwijs op Bonaire met de Nederlandse taal omgegaan zou kunnen worden en welke taalniveaus en resultaten uiteindelijk haalbaar zouden zijn. Voorgesteld wordt dat de huidige praktijk op Bonaire vooralsnog wordt gecontinueerd. Dat betekent dat de in Europees Nederland geldende referentieniveaus voor de Nederlandse taal op Bonaire als richtlijn gehanteerd worden. Het vak Nederlands wordt ook geëxamineerd, maar de resultaten tellen niet mee in de slaag-zakbepaling. De mbo-instelling en de student hebben een inspanningsverplichting om een zo hoog mogelijk taalvaardigheidsniveau te behalen. Dat is ook van belang in verband met eventuele verhuizing naar Europees Nederland in verband met een vervolgopleiding of werk. Alleen in opleidingen waarvoor een wettelijk beroepsvereiste ten aanzien van Nederlandse taalvaardigheid geldt, dient wel aan dit wettelijk vereiste taalniveau te worden voldaan teneinde een diploma te kunnen verkrijgen. De inspanningen en resultaten worden de komende jaren goed gemonitord, door de school zelf maar ook door de Inspectie van het Onderwijs.

De vraag om meer differentiatie ten aanzien van de referentieniveaus Nederlandse taal in het mbo, bestaat overigens ook in Europees Nederland. Naar aanleiding van de evaluatie van de referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen¹⁷ is er een expertgroep samengesteld die in 2024 met een advies zal

---

¹⁷ *Kamerstukken II, 2021-2022, 31293, nr. 620.*

komen voor een mogelijke herijking van de referentieniveaus. Deze expertgroep zal zich ook buigen over de specifieke context op Bonaire en voorstellen doen voor een bij deze context passende differentiatie. Gelet op de hierboven beschreven situatie ligt het het meest voor de hand in het EKB WEB een aanpassing te doen, zodat de (afwijkende) regelgeving voor Bonaire helder wordt vastgelegd. Het voordeel hiervan is ook dat dan duidelijk wordt aan welke exameneisen een diploma van het beroepsonderwijs in Caribisch Nederland moet voldoen.

De vraag kan worden gesteld wat het niet mee laten tellen van de examenresultaten van het vak Nederlands betekent voor de civiele waarde van een diploma behaald op Bonaire en voor de doorstroommogelijkheden naar vervolgonderwijs. In principe verandert hier niets aan. In de huidige wetgeving hebben mbo-diploma's behaald op Bonaire dezelfde civiele waarde als mbo-diploma's in Europees Nederland en geven deze diploma's ook doorstroomrecht. Dat doorstroomrecht bestaat ook op basis van mbo-diploma's behaald in één van de andere landen van ons Koninkrijk waar ook geen Nederlandse taalvereisten zijn gekoppeld aan het verkrijgen van een diploma. Interessant is in dit opzicht het beleid op Aruba waar in het mbo een onderscheid wordt gemaakt tussen een arbeidsmarktroute en een doorstroomroute. Studenten die voor de doorstroomroute kiezen krijgen het vak Nederlands op een hoger niveau aangeboden dan studenten in de arbeidsmarktroute. Analooq aan dit model zouden mbo-4 studenten op Bonaire die door willen stromen naar het hoger onderwijs in Europees Nederland wellicht een extra keuzevak Nederlands kunnen doen om het in Europees Nederland vereiste taalvaardigheidsniveau te behalen. Dit zijn opties die de komende tijd verder verkend zullen worden.

Bij de evaluatie van deze wet over circa vijf jaren zullen het advies van de expertgroep en de informatie verkregen uit de monitoring worden betrokken om tot nadere besluitvorming te kunnen komen.

a. Volwasseneneducatie

Op grond van de WEB draagt het college van burgemeesters en wethouders zorg voor een aanbod van opleidingen educatie (opleidingen gericht op de zelfredzaamheid van volwassenen zoals opleidingen alfabetisering).¹⁸ Deze verplichting gaat in dit wetsvoorstel ook gelden voor de bestuurscolleges van de drie openbare lichamen. Zij zullen daarvoor ook een bijzondere uitkering ontvangen op grond van artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. In afwijking van de WEB wordt voorgesteld dat de bepalingen ten aanzien van een regionaal programma, regionale samenwerking en een coördinerende rol voor een aangewezen contactgemeente binnen de regio, niet gelden voor Caribisch Nederland. Elk openbaar lichaam stelt een eigen programma ten behoeve van volwasseneneducatie op en ontvangt voor de uitvoering van dat programma een bijzondere uitkering.

Onder de opleidingen educatie voor hun volwassen ingezetenen waar de bestuurscolleges zorg voor dienen te dragen, valt niet het voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vavo). Op grond van de WEB wordt op Bonaire wel ook de mogelijkheid van het aanbieden van bekostigd vavo-onderwijs toegankelijk. De bekostigde mbo-instelling kan op aanvraag hiervoor in aanmerking worden gebracht.¹⁹

---

¹⁸ Artikel 2.3.1 WEB

¹⁹ Artikel 2.1.2, eerste lid, onder b.

3.6 Medezeggenschap

De kaders voor medezeggenschap in de WEB BES wijken sterk af van die in de WEB. In feite is er in de BES-wetgeving slechts vastgelegd dat het bevoegd gezag een representatieve vertegenwoordiging van ouders, leerlingen, studenten en personeel tenminste twee maal per jaar in de gelegenheid stelt de algemene gang van zaken in de instelling met hem te bespreken. Gelet op het belang dat in Nederland gehecht wordt aan medezeggenschap, wordt voorgesteld de wettelijke medezeggenschapskaders van de WEB integraal van toepassing te verklaren voor het bekostigd beroepsonderwijs. In de praktijk is dit thans beperkt tot Bonaire. Voor de SGB betekent dit, dat zij als verticale scholengemeenschap, een ouderraad en een studentenraad als bedoeld in hoofdstuk 8a van de WEB, en een ondernemingsraad als bedoeld in de Wet op de ondernemingsraden (WOR) moet inrichten. Deze raden hebben op grond van beide wetten allerlei wettelijk vastgelegde advies- en instemmingsbevoegdheden. Ten behoeve van de medezeggenschapsraden dient tevens een reglement te worden vastgesteld. In de praktijk bestaan deze raden aan de SGB al wel, maar zijn hun bevoegdheden niet formeel vastgelegd. In ieder geval zullen de bevoegdheden van de verschillende medezeggenschapsraden onder de WEB en WOR aanzienlijk uitgebreider zijn dan in de huidige situatie. In geval van onoplosbare geschillen kunnen deze geschillen over medezeggenschapsrechten, conform de bestaande procedures in de WEB, worden voorgelegd aan de Landelijke geschillencommissie medezeggenschap. Deze is bereid op verzoek een digitale hoorzitting te organiseren alvorens tot een uitspraak te komen, zodat niet naar Utrecht hoeft te worden afgereisd.²⁰ Ook staat eventueel beroep bij de rechter open bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curacao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat de Wet op de ondernemingsraden ten algemene niet van toepassing is in Caribisch Nederland, maar door middel van de WEB voor het personeel van een verticale scholengemeenschap bij wijze van uitzondering wel. Met dien verstande dat een andere bevoegde rechter is aangewezen in de WEB zoals hierboven aangegeven.

3.7 Informatiesystemen

Informatiesystemen als de Registratie Instellingen en Opleidingen (RIO) en het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) zijn nog niet uitgerold naar het beroepsonderwijs op Caribisch Nederland. Deels heeft dit met technische ontwikkelingen en mogelijkheden te maken, maar deels blijkt ook de juridische grondslag voor een uitrol te ontbreken. Dit wetsvoorstel voorziet in de noodzakelijke juridische grondslag om informatie over het beroepsonderwijs opleidingen vavo en studenten, te beginnen op Bonaire, op dezelfde manier en in dezelfde systemen te registreren als dat in Europees Nederland gebeurt.

Door het ontbreken van deze registratiesystemen bestaat er bij OCW momenteel nog nagenoeg geen informatie over indicatoren als studiesucces, diplomaresultaat, verzuim en uitval. Uiteraard heeft de school zelf wel de nodige informatie, en wordt deze ook door de Inspectie van het Onderwijs bekeken, maar deze wordt niet systematisch gegenereerd. Streven is de aan het mbo gerelateerde informatiegegevens van Bonaire volledig opgenomen te

---

²⁰ De Landelijke geschillencommissie medezeggenschap is een van de geschillencommissies, ondergebracht bij de Stichting onderwijsgeschillen, gevestigd te Utrecht.

hebben in de RIO en in het ROD, zo spoedig mogelijk na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel.

Een geautomatiseerde koppeling van gegevens over verzuim en vsv met informatiesystemen bij het openbaar lichaam (leerplicht-, kwalificatieplicht- en doorstroom-functie) is voorlopig nog niet te maken. Ook zal het om technische redenen en vanwege het afwijkende CXC-onderwijssysteem met afwijkende vakcodes nog enige tijd duren voor uitgebreide onderwijsdata van Saba en Sint Eustatius in de RIO en het ROD kunnen worden opgenomen.

3.8 Aanpak voortijdig schoolverlaten

In 2010 is ervoor gekozen de in de Nederlandse Antillen sinds 2006 bestaande sociale vormingsplicht vooralsnog in stand te houden op de drie BES-eilanden. Met een paar kleine aanpassingen van die vormingsplicht werd de SKJ-wet in het leven geroepen. Op hoofdlijnen schrijft de SKJ-wet voor dat het openbaar lichaam een projectbureau in stand houdt dat verantwoordelijk is voor de registratie van voortijdige schoolverlaters, deze jongeren oproept en doorverwijst naar onderwijs of arbeidsmarkt of, indien doorverwijzing nog geen optie is, een educatieve intake uitvoert op basis waarvan een passend sociaal kanstraject kan worden aangeboden. De kanstrajecten zelf worden door een door het openbaar lichaam bekostigde uitvoeringsorganisatie (de skj-organisatie) uitgevoerd. Het projectbureau houdt toezicht op deze uitvoeringsorganisatie terwijl de Inspectie van het Onderwijs belast is met het toezicht op de kwaliteit van de aangeboden kanstrajecten.

In 2020 is de uitvoering van de SKJ-wet geëvalueerd door extern onderzoeksbureau Oberon²¹. Het onderzoeksrapport laat zien dat de praktijksituatie in een aantal opzichten sterk afwijkt van hetgeen in de wet beoogd wordt. De belangrijkste bevindingen zijn:

- Op geen van de drie eilanden verloopt de samenwerking tussen de openbare lichamen en de skj-organisaties zoals bedoeld in de wet. Geen van de openbare lichamen heeft een functionerend projectbureau ten behoeve van de wettelijke taken ten aanzien van registratie, doorverwijzing of educatieve intake.
- Op alle drie eilanden werven de skj-organisaties zelf kandidaten in plaats van dat deze door het openbaar lichaam worden aangeleverd nadat is gebleken dat doorverwijzing naar school of werk nog geen optie is.
- Er is geen sprake van systematische registratie van voortijdige schoolverlaters noch van de uitstroom van jongeren uit de SKJ. Op Saba en Sint Eustatius is de doelgroep zo klein dat er informeel wel een beeld bestaat, maar op Bonaire bestaat er ook geen goed beeld van de potentiële doelgroep van de sociale kanstrajecten.
- De wettelijke positionering van de skj-organisaties kent een aantal complicerende factoren. Zij voeren een wettelijke onderwijstaak uit, staan deels onder toezicht van de Inspectie van het Onderwijs maar ontvangen geen rechtstreekse bekostiging van OCW. De skj-organisaties werken daarbij, formeel maar niet feitelijk, onder toezicht en verantwoordelijkheid van de openbare lichamen, maar zijn zelfstandige stichtingen. Elk openbaar lichaam ontvangt jaarlijks een bijzondere uitkering als bedoeld in artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba ter tegemoetkoming in de kosten van de activiteiten van het projectbureau en overige skj-taken,

---

²¹ *Kamerstukken II, 2020-2021, 35570 VIII, nr. 278.*

maar zetten die uitkering van de minister van OCW doorgaans beleidsarm door naar de skj-organisaties.

- De drie eilanden verschillen onderling sterk in deelnemersaantallen, de mate van schooluitval en de omvang van de potentiële doelgroep. Daarnaast verschillen ook de skj-organisaties onderling sterk van elkaar, zowel in de manier van uitvoering als in de schaalgrootte en daarmee de organisatieomvang en professionaliteit.
- De bekostigingsgrondslagen dateren van vóór 2010 en zijn niet (meer) gekoppeld aan de omvang van de doelgroep, aantal deelnemers, geleverde inspanningen of realisatie van doelstellingen.
- De procedures waarin de skj-organisaties jaarlijks subsidie aanvragen bij het openbaar lichaam en het openbaar lichaam een specifieke uitkering aanvraagt bij OCW, leiden tot veel administratieve lasten en tot jaarlijkse onzekerheid over de financiering bij de skj-organisaties.
- De doelgroep voor de kanstrajecten is kleiner geworden. Dat is op zich goed nieuws aangezien dit waarschijnlijk samenhangt met een afname van de voortijdige schooluitval. Maar dit heeft ook als gevolg dat zeker op de relatief kleinere eilanden Saba en Sint Eustatius een aanzienlijk deel van de skj-middelen opgaat aan overhead.

In het evaluatierapport wordt een aantal aanbevelingen gedaan voor wijziging van de wettelijke kaders en bekostiging, andere mogelijkheden van uitvoering en een sterkere samenwerking met het onderwijs en andere partijen binnen het sociaal domein. Daarbij is zicht hebben op de doelgroep een belangrijke voorwaarde. Het opvolgen van de aanbevelingen uit de evaluatie zou een forse herziening van de SKJ-wet vergen en ook intensieve aanpassingen van de huidige uitvoeringspraktijk met zich meebrengen. Een nadeel van een dergelijke herziening is dat er dan nog steeds twee verschillende stelsels in stand worden gehouden. Bovendien bevatten de aanbevelingen uit de evaluatie diverse elementen die in de Europees Nederlandse vsv-kaders al aanwezig zijn. Dit lijkt dus een goed moment om helemaal af te stappen van de SKJ-wet en over te stappen op het vsv-beleid zoals dat in Europees Nederlandse wetgeving is vormgegeven. Voor alle drie de eilanden wordt daarom voorgesteld de wettelijke kaders voor het voorkomen en bestrijden van voortijdig schooluitval zoals vastgelegd in de WEB en de WVO 2020 voor studenten beroepsonderwijs en vavo-studenten onderscheidenlijk leerlingen, op hoofdlijnen van toepassing te verklaren. Deze kaders zijn gericht op samenwerking tussen de relevante ketenpartners binnen het sociaal domein om ervoor te zorgen dat er een sluitende aanpak is bij het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.

Ten opzichte van het Europees Nederlandse model wordt wel een vereenvoudiging voorgesteld. In Europees Nederland zijn 40 regio's vastgesteld waarbinnen wordt samenwerkt in een regionale aanpak voortijdig schoolverlaten. Dit zijn de RMC-regio's (Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten). Elke regio heeft één contactgemeente en één contactschool die namens alle betrokken gemeenten respectievelijk alle betrokken scholen binnen de regio zorgdragen voor de regionale samenwerking en ontwikkeling en uitvoering van een regionaal programma. De contactgemeente heeft tevens een coördinerende rol bij de registratie, doorverwijzing en monitoring van voortijdig schoolverlaters binnen de regio.

Gelet op de eilandelijke context wordt voorgesteld om in Caribisch Nederland de vsv-aanpak per openbaar lichaam afzonderlijk te organiseren en niet in een groter regionaal verband. De afstand tussen de eilanden maakt het organiseren van gezamenlijke vsv-voorzieningen nagenoeg onmogelijk en de situatie ten

aanzien van voortijdig schoolverlaten is op elk van de eilanden ook dusdanig verschillend dat een gedifferentieerde aanpak nodig is. Dit betekent dat elk openbaar lichaam afzonderlijk de wettelijke taak houdt om voortijdige schoolverlaters te registreren, door te verwijzen en te monitoren. In feite heeft het openbaar lichaam deze taak nu ook al op grond van de SKJ-wet.

Voor de eilanden geldt vervolgens dat er een eilandelijk programma voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten dient te worden opgesteld en niet een regionaal programma zoals in Europees Nederland het geval is. In dit programma wordt door de betrokken partijen op het eiland een analyse gemaakt van (risico's van) voortijdig schoolverlaten en worden maatregelen opgenomen die worden ingezet teneinde voortijdige schooluitval te voorkomen en te bestrijden. In Europees Nederland is de contactgemeente eindverantwoordelijke voor dit regionaal programma. Voorgesteld wordt in Caribisch Nederland de verantwoordelijkheid hiervoor vooralsnog niet te beleggen bij de openbare lichamen. Gebleken is dat de openbare lichamen nog een flinke slag te maken hebben om hun wettelijke taken ten aanzien van registratie, doorverwijzing en monitoring op orde te brengen. Uitbreiding van verantwoordelijkheden zonder dat eerst de basis op orde is, lijkt niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen de verantwoordelijkheid voor het tot stand brengen van een gezamenlijk eilandelijk plan vooralsnog bij de scholen voor voortgezet en beroepsonderwijs te beleggen. De scholen dienen hierbij wel samen te werken met andere relevante partijen binnen het sociaal domein. Zij dienen ten behoeve van de ontwikkeling en uitvoering van het programma een overlegstructuur in te richten waarin ook het openbaar lichaam deelneemt. Het openbaar lichaam is dus niet eindverantwoordelijk voor de totstandkoming van het programma, maar is wel medeverantwoordelijk en heeft op deze manier ook inspraak.

Na het intrekken van de SKJ-wet is er geen wettelijke grondslag meer voor de skj-organisatie. Deze organisatie zal derhalve ook niet automatisch onderdeel uitmaken van de overlegstructuur ten behoeve van het programma. Per eiland kan de school in samenspraak met het openbaar lichaam besluiten welke organisaties betrokken worden bij het opstellen van het programma of bij de uitvoering ervan. Dit kunnen ook de voormalige skj-organisaties zijn, zij hebben immers de nodige expertise en betrokkenheid op het gebied van het begeleiden van voortijdige schoolverlaters. Maar dit kan per eiland verschillen. Op deze manier bestaat er op de eilanden veel ruimte voor eigen keuzes en maatregelen die inspelen op de specifieke eilandelijke situatie en behoeften. De drie eilanden staan nog aan het begin van het ontwikkelen van een integraal vsv-beleid. Ook in Europees Nederland lag aanvankelijk de regie van het regionaal programma bij de onderwijspartijen omdat daar de eerste grote stappen gezet moeten worden zoals het uitvoeren van een aanwezigheidsbeleid, snelle interventies bij signalen van een risico van vsv, betere begeleiding en ondersteuning van jongeren in de overstap van vo naar mbo en betere begeleiding van jongeren op het mbo die een verkeerde studiekeuze lijken te hebben gemaakt. Voorgesteld wordt af te stappen van de bijzondere uitkering voor de taken van het openbaar lichaam (bestuurscollege), zodat zowel de leerplichtambtenaar als de taken van het bestuurscollege op het gebied van registratie, monitoring en doorverwijzing naar onderwijs of arbeid kunnen worden betaald uit het BES-fonds. Dit fonds is vergelijkbaar met het Gemeentefonds in Europees Nederland.

De contactschool kan, net als de contactscholen in Europees Nederland, een subsidie aanvragen voor de uitvoering van het eilandelijk programma. Omdat de integrale aanpak nieuw is en er nog flinke stappen gezet moeten worden om tot een dergelijke aanpak te kunnen komen, zal vanuit het

ministerie van OCW de nodige ondersteuning geboden worden. Hierbij kan gedacht worden aan het faciliteren van uitwisseling met gemeenten en scholen in Europees Nederland maar OCW zal ook procesondersteuning bieden en als onafhankelijk lid deelnemen in de overlegstructuur en adviseren bij de ontwikkeling van het programma. Ook wordt gestimuleerd dat de drie eilanden eens per jaar hun programma's en voortgang daarop met elkaar bespreken. Een soort van intervisie om van elkaar te leren, te inspireren en ook vanuit een breder perspectief naar de problematiek te kunnen kijken. Dit laatste is ook van belang, omdat de openbare lichamen er "alleen voor staan" en anders dan in de rest van Nederland niet in een regionaal verband samenwerken.

3.9 Onderliggende voorzieningen

In Europees Nederland zijn diverse voorzieningen ontwikkeld die hun grondslag vinden in de WEB maar niet in de WEB BES. Als gevolg van die ontbrekende grondslag kunnen studenten, scholen, werkgevers of openbare lichamen ook geen beroep doen op deze voorzieningen. In dit wetsvoorstel is het uitgangspunt dat voorzieningen op grond van de WEB in principe ook toegankelijk worden in Caribisch Nederland. Zo is er bijvoorbeeld het voornemen de subsidieregeling praktijkleren op grond waarvan werkgevers in Europees Nederland in aanmerking komen voor subsidie als zij een bbl-student in dienst hebben, ook toegankelijk te maken voor werkgevers in Caribisch Nederland. Voorts zullen openbare lichamen op grond van de Web, net als gemeenten in Europees Nederland, educatiemiddelen ontvangen. Daar waar een bepaalde voorziening om uitvoeringstechnische redenen (nog) niet toegankelijk gemaakt kan worden voor Caribisch Nederland, zal indien er wel behoefte bestaat aan betreffende voorziening, expliciet bezien worden in welke vorm deze dan beschikbaar gemaakt kan worden.

Ook bij experimentenregelingen is het in het verleden voorgekomen dat de instellingen in Caribisch Nederland interesse toonden, maar niet mee konden doen omdat in de experimenteer-AMvB voor de grondslag alleen naar de WEB en niet ook naar de WEB BES werd verwezen. Nu de WEB ook van toepassing wordt verklaard in Caribisch Nederland, gelden in principe alle daaruit resulterende voorzieningen ook in Caribisch Nederland, tenzij anders bepaald.

4. Verhouding tot ander recht

Onze Grondwet is van toepassing op heel Nederland. Als het gaat om onderwijs is artikel 23 Grondwet het meest van belang. Dit wetsvoorstel beperkt niet de vrijheid van onderwijs. Wel stelt het een extra deugdelijkheidseis voor het mogen verzorgen van een bekostigde beroepsopleiding in een openbaar lichaam. Een reeds bekostigde instelling voor beroepsonderwijs die op 1 januari 2023 nog geen bekostigde beroepsopleiding verzorgde in een openbaar lichaam, heeft immers na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel toestemming van de minister van OCW nodig om in aanmerking te komen voor bekostiging voor die opleiding. Deze extra eis is nodig om de kwaliteit van het bestaande beroepsonderwijs te beschermen. Ook is dat nodig om te voorkomen dat studenten die aan zo'n opleiding beginnen in een openbaar lichaam, waarvan naderhand het recht op bekostiging en diplomering kan worden ontnomen, worden gedupeerd zoals hierboven bij paragraaf 3.2 toegelicht. Tot slot is het nodig in verband met de doelmatige besteding van de overheidsmiddelen. De maatregel voldoet aan eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Indien immers aannemelijk kan worden gemaakt dat er wel behoefte is aan die specifieke opleiding, en ook voldaan kan worden aan de zorgplichten

arbeidsmarktperpectief en doelmatigheid, kan de minister van OCW die opleiding voor bekostiging in aanmerking brengen. Specifiek voor de openbare lichamen is artikel 132a, vierde lid, Grondwet ook van belang. Daarin is bepaald dat voor de BES-eilanden "regels [kunnen] worden gesteld en andere specifieke maatregelen worden getroffen met het oog op bijzondere omstandigheden waardoor deze openbare lichamen zich wezenlijk onderscheiden van het Europese deel van Nederland. Voor wat betreft de afwijkingen of aanvullingen voor Caribisch Nederland is hiervan ook sprake. Met dit wetsvoorstel wordt immers niet alleen aangesloten bij het bestaande wettelijk kader zoals geregeld in de WEB en WVO 2020 maar worden soms ook specifieke en daarmee afwijkende of aanvullende regels gesteld voor de openbare lichamen. Voor het behoud van de kwaliteit van het beroepsonderwijs is dit nodig, maar ook vanwege het ontzien van de bestuurscapaciteit van een openbaar lichaam door de verplichting voor het opstellen van een eilandelijk programma met een maatregelenpakket ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schooluitval bij de contactschool neer te leggen in plaats van bij het bestuurscollege. Om dezelfde reden is er geen sprake meer van een bijzondere uitkering voor het vsv-beleid. Dit scheelt het bestuurscollege administratieve lasten. Wel komt deze uitkering voor de financiering van de opleidingen educatie. Dit is voorsnog nodig omdat deze opleidingen feitelijk nieuw zijn voor de openbare lichamen en er zo enigszins gestuurd kan worden op de besteding van de middelen.

De bijzondere positie van Bonaire, Sint Eustatius en Saba als openbare lichamen in de zin van artikel 132a Grondwet is uitgewerkt in de Wet openbare lichamen BES. Voor Caribisch Nederland zijn er tientallen eigen wetten van toepassing, los van de wetgeving in Europees Nederland. Het meest van belang in dit verband is de Wet administratieve rechtspraak BES waarin onder andere het toepasselijk bestuursrecht is geregeld.

Toelage sociale kanstraject

Eigendomsrechten worden beschermd door Protocol No. 1 van het Europees verdrag voor de rechten van de mens (ECHR). Dit protocol is ook van toepassing in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. In het kort komt het erop neer dat een toelage als bedoeld in de SKJ-wet een eigendom kan zijn in de zin van art. 1 Protocol No. 1 ECHR. Hiervoor moet een deelnemer wel een *legitimate expectation* hebben dat hij of zij deze toelage zou krijgen. Een deelnemer mag niet enkel de hoop hebben op een toelage en er moet een wettelijke bepaling of een rechtshandeling (zoals een rechterlijke uitspraak) zijn. Voor de deelnemers die al een toelage ontvangen op het tijdstip dat dit wetsvoorstel in werking treedt, blijft er daarmee een recht op behoud van deze toelage. Hiermee worden bestaande redelijke verwachtingen gehonoreerd en voor zorgvuldige besluitvorming gezorgd. De duur van de toelage is in artikel 9, derde lid, SKJ-wet begrensd op twee jaren. Een eventuele verlenging is na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel niet meer mogelijk.

Toepassing WEB op Caribisch Nederland

Voor wie niet zo vertrouwd is met de structuur van de WEB wordt hierna hierop ingegaan. De WEB is achtereenvolgens onderverdeeld in hoofdstukken, titels, paragrafen en artikelen. Artikelen kunnen ook weer zijn opgedeeld. Voor de toepassing van de WEB in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba kan er soms sprake zijn van Europees Nederland afwijkende of juist aanvullende eigen voorschriften. Dit is dan geregeld in een specifieke titel voor Caribisch Nederland. Zo'n titel met daarin de voor Caribisch Nederland relevante afwijkende of aanvullende eigen voorschriften is aan het eind van ieder hoofdstuk te vinden. Deze wet geldt daarmee voor heel Nederland, maar

maakt soms een territoriale uitzondering voor de toepassing van een bepaald voorschrift. Het gevolg hiervan is dat er drie smaken zijn. Een voorschrift uit deze wet kan van toepassing zijn op heel Nederland. Ten tweede kan worden bepaald dat een voorschrift niet van toepassing is op Caribisch Nederland en daarmee dus alleen relevant voor Europees Nederland. Ten derde kan specifiek voor een van de openbare lichamen een voorschrift zijn gesteld, dat alleen voor de Caribische eilanden of een van hun van toepassing is. Dit betekent dat voor een juist gebruik van de wet op het grondgebied van Caribisch Nederland steeds moet worden gezien of er aan het eind van het hoofdstuk een ander voorschrift is gesteld waarmee een bepaalde regel, eerder in het hoofdstuk gesteld, in samenhang daarmee moet worden gelezen, dan wel juist mag worden genegeerd. Soms is er dan een vervangend voorschrift gesteld.

5. Uitvoering

PM Bespreking met DUO en CvTE, plus formele UT

6. Toezicht en handhaving

PM Bespreking met IvhO, plus formele UT

7. Gevolgen/Administratieve lasten

De wetwijziging heeft verschillende gevolgen voor de diverse normadressaten en andere betrokkenen op grond van de verschillende wetten die worden gewijzigd. Soms is er sprake van een verschuiving of overdracht van verantwoordelijkheden, maar daarnaast komen er ook nieuwe verantwoordelijkheden bij en komen huidige verantwoordelijkheden te vervallen:

Openbare lichamen:

Op grond van de Leerplichtwet BES en SKJ-wet hebben de bestuurscolleges van de openbare lichamen en leerplichtambtenaren reeds wettelijke taken, waaronder de registratie en monitoring van voortijdige schoolverlaters. Deze wettelijke taken worden op grond van het wetsvoorstel niet anders.

Geconstateerd is echter dat de uitvoering tot op heden niet conform bestaande wet- en regelgeving gebeurt; zo is er bij de openbare lichamen nog helemaal geen registratie en monitoring van voortijdige schoolverlaters. Met de beoogde invoering van de vsv-aanpak is het belangrijk dat de openbare lichamen dit wel gaan doen. Daar staat tegenover dat de openbare lichamen ontlast worden van de organisatie rondom de sociale kanstrajecten. In het wetsvoorstel wordt de contactschool verantwoordelijk voor het – in samenspraak met overige partijen – opstellen en indienen van een plan van aanpak en zal de school ook de subsidiemiddelen hiervoor rechtstreeks van OCW ontvangen.

Voor het openbaar lichaam Bonaire is er na het vervallen van het overgangsrecht over de huisvesting ook sprake van een lastenvermindering doordat zij niet meer verantwoordelijk zal zijn voor de onderwijshuisvesting van de SGB. Als verticale scholengemeenschap wordt de school hier op termijn zelf voor verantwoordelijk.

Voor alle drie de openbare lichamen geldt dat zij middelen gaan ontvangen ten behoeve van volwasseneneducatie. Dit brengt wel ook administratieve lasten met zich mee aangezien zij verantwoordelijk worden voor het in kaart brengen

van de doelgroep en de inkoop van educatietrajecten. Ook moeten zij verantwoording afleggen over de besteding hiervan.

Contactscholen in kader voorkomen voortijdig schoolverlaten (vsv)

Zowel de SGB op Bonaire als beide scholen voor voortgezet onderwijs op Sint Eustatius en Saba krijgen als taak het opstellen van een eilandelijk plan van aanpak vsv. Hierop wordt hierna ingegaan.

SGB:

In het onderwijsproces is sprake van lastenvermindering aangezien de school niet meer voor elke opleiding die zij voornemens is aan te gaan bieden, eerst erkenning moet aanvragen. Daarnaast is er mogelijk sprake van lastenvermindering doordat eindexamenkandidaten meedoen aan centrale examinering en de school daardoor minder instellingsexamens dient te realiseren. Daar staat tegenover dat van de school een intensieve monitoring van het Nederlandse taalonderwijs en de resultaten wordt gevraagd. Conform de wetgeving voor verticale scholengemeenschappen, zal het eigendom van de schoolgebouwen door het openbaar lichaam worden overgedragen aan de SGB. De SGB is onder de huidige wet- en regelgeving al verantwoordelijk voor het onderhoud aan de gebouwen maar zal nu ook maatregelen moeten treffen om in de toekomst grotere renovatie en nieuwbouw onder eigen verantwoordelijkheid te kunnen realiseren. De middelen die voorheen hiervoor aan het openbaar lichaam toekwamen, zullen in de toekomst aan de bekostiging van de SGB worden toegevoegd. De wijzigingen ten aanzien van medezeggenschap hebben ook gevolgen. In de huidige wetgeving bestaat er voor het schoolbestuur slechts een plicht de vertegenwoordigingen van studenten, ouders en medewerkers te informeren over belangrijke ontwikkelingen. Onder de WEB geldt een veel uitgebreider regime van advies- en instemmingsrecht. Hierin zal de studentenraad, voor wie dit nieuw is, ook begeleid en gecoacht moeten worden. Tot slot wordt de SGB verantwoordelijk voor het – in samenspraak met andere stakeholders – maken van een plan van aanpak vsv en zal zij als contactschool ook de middelen voor de uitvoering van dit plan moeten aanvragen en beheren.

Gwendoline van Puttenschool en Saba Comprehensive School:

Evenals de SGB op Bonaire zullen deze twee scholen op Sint Eustatius en Saba verantwoordelijk worden voor het – in samenspraak met andere stakeholders – maken van een plan van aanpak vsv en zullen zij als contactschool ook de middelen voor de uitvoering van dit plan moeten aanvragen en beheren.

Raad Onderwijs Arbeidsmarkt CN:

De ROA CN zal niet meer telkens aan de minister van OCW hoeven te adviseren over elke opleiding die de scholen voornemens zijn aan te vragen. Wel blijft zij de arbeidsmarkt en daaraan gerelateerde opleidingsbehoeften in kaart brengen en bespreekt zij met de scholen de toekomstige opleidingsplannen met het oog op beschikbaarheid van leerbedrijven.

De taken ten aanzien van het erkennen van leerbedrijven blijven bij ROA CN, zij het dat ROA CN exclusief bevoegd wordt voor de erkenning van leerbedrijven op het grondgebied van Caribisch Nederland. Wel zullen de ROA CN en SBB moeten samenwerken om tot één gezamenlijk register van erkende leerbedrijven te komen. SBB houdt dit register in beheer.

Skj-uitvoeringsorganisaties

Op grond van de SKJ-wet stellen de skj-uitvoeringsorganisaties jaarlijks een plan met begroting op welke zij indienden bij het openbaar lichaam. Vervolgens ontvangen zij subsidie van het openbaar lichaam en voeren zij skj-trajecten uit.

Met het intrekken van de SKJ-wet komen de skj-trajecten in hun huidige vorm te vervallen en bestaan er ook geen skj-uitvoeringsorganisaties meer. Op grond van de voorgestelde wetwijziging maken relevante stakeholders onder algehele coördinatie van de contactschool een eilandelijk vsv-plan. De contactschool vraagt de middelen voor de uitvoering van dat plan aan en beheert ze daarna ook. De huidige skj-uitvoeringsorganisaties kunnen betrokken worden bij planvorming en uitvoering, maar dit wordt niet voorgeschreven aangezien er geen wettelijke grond meer is voor skj-uitvoeringsorganisaties. De gevolgen hiervan kunnen per openbaar lichaam verschillen.

8. Financiële gevolgen

Zoals eerder vermeld in de tekst is de bekostigingssystematiek voor het mbo-deel aan de SGB in 2021 herijkt conform het Besluit Bekostiging WVO 2021. Deze bekostigingssystematiek wordt voor het mbo in Caribisch Nederland meegenomen in de WEB. Het wetsvoorstel heeft daarom voor wat betreft de bekostiging van het mbo in Caribisch Nederland geen financiële gevolgen.

Het wijzigen van de huidige SKJ wetgeving heeft wel financiële consequenties. In 2011 zijn bedragen vastgesteld die de openbare lichamen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba ontvangen ten behoeve van de uitvoering van de SKJ-wet:

Bonaire:	€ 400.000
St. Eustatius:	€ 250.000
Saba:	€ 150.000

Deze bedragen zijn vervolgens omgerekend naar dollars en jaarlijks herijkt op basis van loon en prijsstijging (LPO) en wisselkoersen. Inmiddels is het totaalbedrag dat wordt uitgekeerd aan Caribisch Nederland inzake de SKJ trajecten ruim € 1,3 miljoen waarbij nog steeds dezelfde verdeelsleutel wordt gehanteerd.

Aangezien sinds 2011 de middelen en de verdeelsleutel nooit zijn aangepast op een mogelijk veranderde context, en bovendien de in het wetsvoorstel beoogde preventieve vsv-aanpak op de eilanden onder de SKJ-wetgeving niet bestaat, is het noodzakelijk de hoogte van de middelen en onderlinge verdeling opnieuw vast te stellen.

Het CBS onderzoekt momenteel of er voldoende data beschikbaar zijn, of beschikbaar gemaakt zouden kunnen worden, om tot een onderbouwd nieuw bekostigingsmodel voor de aanpak van vsv in Caribisch Nederland te kunnen komen. Dit nieuwe bekostigingsmodel zal dan vanaf inwerkingtreding van de wetwijziging worden toegepast.

Hoewel het niet de verwachting is dat er op grond van de wetwijziging minder middelen beschikbaar zullen worden gesteld ten behoeve van de vsv-aanpak, verdwijnt wel de toelage die SKJ-kandidaten momenteel nog kunnen ontvangen als ze deelnemen aan een traject. In eventueel toekomstige trajecten voor voortijdig schoolverlaters worden zij niet financieel bevoorrecht ten opzichte van leerlingen en studenten die wel naar school gaan.

Een ander financiële consequentie van het wetsvoorstel betreft educatiemiddelen. Deze zijn tot nu toe niet toegekend aan Caribisch Nederland en worden dat op grond van dit wetsvoorstel wel. Ook hiervoor onderzoekt het CBS momenteel of er voldoende data beschikbaar zijn dan wel gemaakt kunnen worden om tot een onderbouwd bekostigingsmodel te komen.

9. Gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens

Inleiding

In zowel Caribisch als Europees Nederland zijn de Grondwet en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: EVRM) van toepassing. Op grond van artikel 10, eerste lid, van de Grondwet en artikel 8 EVRM heeft een ieder recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer (privacy). In deze paragraaf wordt toegelicht dat dit wetsvoorstel in beperkte mate gevolgen heeft voor de privacy van burgers in Caribisch Nederland.

Huidige situatie

In Caribisch Nederland zijn -voor zover hier van belang- de WEB BES en de SKJ-wet, de Leerplichtwet BES, de WVO 2020, de Wet register onderwijsdeelnemers (WRO) en de Wet bescherming persoonsgegevens BES (Wbp BES) van toepassing. Uit hoofde van de WRO is reeds geregeld voor welke doelen basisgegevens zoals naam en inschrijfgedaten van de student of leerling in het openbaar lichaam Bonaire mogen worden verwerkt en uitgewisseld met de Dienst uitvoering onderwijs (DUO) in Europees Nederland. Ook moet een leerplichtambtenaar nu reeds in bepaalde gevallen op grond van de Leerplichtwet BES melden aan zijn bestuurscollege dat een leer- of kwalificatieplichtige jongere verzuimt naar school te gaan. Dezelfde verplichting geldt voor een bevoegd gezag van een school of instelling. Het bestuurscollege heeft de verplichting deze gegevens te registreren. Op grond van de SKJ-wet is het bestuurscollege verantwoordelijk voor de registratie van voortijdig schoolverlaters en voor het bijhouden van een deelnemersregister sociale kanstrajecten.

AVG en Wet bescherming persoonsgegevens BES als juridisch kader

Dit wetsvoorstel maakt meer zichtbaar dat er twee wettelijke beschermingsregimes van toepassing kunnen zijn op persoonsgegevens. De AVG en de Uitvoeringswet AVG zijn van belang voor Europees Nederland. De Autoriteit Persoonsgegevens is in de Uitvoeringswet AVG aangewezen als toezichthoudende autoriteit. Voor de gegevensverwerking die in Caribisch Nederland zelf plaatsvindt, is de Wbp BES van toepassing. Op grond van de Wbp BES is de Commissie toezicht bescherming persoonsgegevens BES aangewezen als toezichthouder voor die wet.

Bij gegevensuitwisseling binnen Nederland (Europees en Caribisch) die noodzakelijk is voor het functioneren van de overheid, doet zich de bijzonderheid voor dat in juridische zin, onder de AVG, sprake is van doorgifte van persoonsgegevens aan een gebied buiten de Europese Unie. De openbare lichamen hebben ten aanzien van de Europese Unie de status van landen en gebieden overzee (LGO). Het is op grond van artikel 46 van de AVG noodzakelijk dat dan een passend niveau van bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen is gewaarborgd. In de openbare lichamen van het Caribische deel van Nederland wordt een passend beschermingsniveau gewaarborgd door de Wbp BES.

Wijzigingen als gevolg wetsvoorstel

Dit wetsvoorstel beoogt de regels voor beroeps- en volwassenenonderwijs en voor de preventie en bestrijding van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland te moderniseren en voor de inwoners in Caribisch Nederland zoveel mogelijk op een gelijkwaardig voorzieningenniveau als in Europees Nederland te brengen.

De essentie van de wijziging is tweeledig: in de eerste plaats is zij gelegen in de uitbreiding van de territoriale werking van de WEB naar Caribisch Nederland vanwege de intrekking van de WEB BES. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de bescherming van persoonsgegevens voor de inwoners van Caribisch

Nederland. Zolang immers de verwerking plaatsvindt binnen het openbaar lichaam blijft daarop de Wbp BES van toepassing. Met dit wetsvoorstel wordt niet beoogd de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de openbare lichamen en Europees Nederland uit te breiden.

In de tweede plaats wordt met dit wetsvoorstel het beleid ten aanzien van het voorkomen van voortijdig schoolverlaten meer in lijn gebracht met hoe dit in Europees Nederland is geregeld. Dit betekent dat er binnen een openbaar lichaam persoonsgegevens worden verzameld en gedeeld tussen het bevoegd gezag van een school of instelling en het bestuurscollege over de afwezigheid of het verzuim van studenten en leerlingen. Dit gebeurt nu ook al, waarbij de Wbp BES van toepassing is. Conform de Wbp BES mogen deze persoonsgegevens alleen in overeenstemming met de wet en op een behoorlijke en zorgvuldige manier worden verwerkt. Ook is er sprake van doelbinding. Dat wil zeggen dat deze gegevens alleen voor het in de wet gestelde doel mogen worden verzameld en gebruikt. De jongere of diens wettelijk vertegenwoordigers bij minderjarigheid moeten op de hoogte zijn welke organisatie zijn of haar gegevens verwerkt en voor welk doel. Tot slot moeten de verwerkingsorganisatie de persoonsgegevens in voldoende mate beveiligen. Met dit wetsvoorstel worden een aantal taken van bestuurscollege en betrokken school of instelling overgeheveld van de SKJ-wet naar de WEB en de WVO 2020 zonder dat dit gevolgen heeft voor privacy van de inwoners van Caribisch Nederland.

ARTIKELSGEWIJS

Artikel I. Wijziging Wet educatie en beroepsonderwijs

Onderdeel A (artikel 1.1.1)

Aan de begripsbepalingen in de WEB worden ten behoeve van het gebruik van deze wet in het rechtsverkeer met en op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (tezamen ook wel Caribisch Nederland genoemd) enkele begrippen toegevoegd. Deze begrippen zijn specifiek van belang voor Caribisch Nederland. Omdat de WEB BES wordt ingetrokken met dit wetsvoorstel, moeten de specifiek voor de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba relevante regels voortaan in de WEB worden geregeld. Deze drie eilanden zijn in de artikelen 2 tot en met 4 van de Wet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba aangemerkt als openbare lichamen. Een openbaar lichaam is het meest te vergelijken met een gemeente maar vormt een bijzondere bestuurslaag naast de provincies en gemeenten op grond van artikel 132a van de Grondwet.

In artikel 11.16, vierde lid, van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is reeds geregeld dat ieder openbaar lichaam over een samenwerkingsverband passend onderwijs beschikt. Anders dan in Europees Nederland neemt ook een mbo-instelling deel aan dit samenwerkingsverband. Dit bijzondere samenwerkingsverband wordt in de WEB en de WVO 2020 vanwege het onderscheid met andere samenwerkingsverbanden aangeduid met de letters 'CN'.

Een andere organisatie die alleen actief is in Caribisch Nederland is het expertisecentrum onderwijszorg dat in de WEB wordt geïntroduceerd om dezelfde reden als het samenwerkingsverband CN. Dit EOZ wordt reeds genoemd in de WEB BES en hoofdstuk 11 van de WVO 2020. Ieder openbaar lichaam heeft zijn eigen EOZ, aldus artikel 11.19, tweede lid, WVO 2020. Het is een door de minister van OCW aangewezen rechtspersoon die als taak heeft deskundige ondersteuning te bieden aan leerlingen en studenten met een specifieke onderwijsbehoefte, waarin de school of mbo-instelling redelijkerwijs

zelf niet kan voorzien. Zie verder artikel 11.18, eerste lid, WVO 2020, waar de belangrijkste wettelijke taken van het expertisecentrum zijn opgesomd.

Onderdeel B (artikel 1.5.3)

Met de "onverminderd"-constructie in artikel 1.5.3, tweede lid, van de WEB wordt een geografische taakafbakening bewerkstelligd tussen de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven (SBB) en de Raad onderwijs arbeidsmarkt Caribisch Nederland (ROA CN) voor wat betreft de erkenning van leerbedrijven. SBB is ten algemene bevoegd om leerbedrijven te erkennen. Een andere belangrijke wettelijke taak van SBB is het doen van voorstellen voor de inrichting van de landelijke kwalificatiestructuur. In erkende leerbedrijven doet een student de beroepspraktijkvorming als bepaald in artikel 7.2.8, eerste lid, van de WEB. Dit onderricht in de praktijk van het beroep waarvoor wordt opgeleid, is een wezenlijk onderdeel van iedere beroepsopleiding. SBB en ROA CN controleren of de leerbedrijven zich aan de erkenningsvoorwaarden houden en schorten zo nodig de erkenning op of trekken deze in.

Door de onderhavige wijziging in artikel 1.5.3, tweede lid, van de WEB wordt ROA CN specifiek bevoegd om leerbedrijven te erkennen op de openbare lichamen. Deze taakafbakening met SBB komt de doelmatigheid ten goede. ROA CN is gevestigd op Bonaire, Sint-Eustatius en Saba.

De verdere taakafbakening tussen SBB en ROA wordt verder aan beide organisaties overgelaten op grond van het voorgestelde artikel 1.6.5, tweede lid, van de WEB. Op grond van artikel 1.6.3, derde lid, WEB kan de regering zo nodig regels stellen over die taakverdeling.

Onderdeel C (artikel 1.6.1)

De inhoud van artikel 1.6.1 over de erkenning van exameninstellingen wordt samengevoegd met het bestaande artikel 6.3.1 over exameninstellingen, gelet op de overlap tussen beide bepalingen. Hiermee kan artikel 1.6.1 vervallen.

Onderdeel D (titel 1.6)

Titel 6. algemeen

Nu de artikelen van de WEB, op enkele uitzonderingen na, ook van toepassing worden in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba dient duidelijk te zijn welke regel waar en wanneer van toepassing is. Uitgangspunt is dat de WEB van toepassing blijft op het Europese deel van Nederland en van toepassing wordt op het Caribische deel van Nederland. In beginsel geldt de wet dus voor heel Nederland. De uitzonderingen of verbijzonderingen voor de openbare lichamen zullen aan het eind van ieder hoofdstuk worden gemaakt. Met dit wetsvoorstel zal er aan het eind van ieder hoofdstuk een extra titel worden toegevoegd die regelt welke artikelen van dat betreffende hoofdstuk niet van toepassing zijn op Caribisch Nederland of anders moeten worden gelezen. Ook kunnen in die titel regels worden gesteld die uitsluitend voor de openbare lichamen gelden en daarmee dan niet voor Europees Nederland. Bij verwijzingen naar andere Nederlandse wetgeving in de WEB gaat het vaak om verwijzingen naar specifieke BES-wetgeving, zodat de bepaling wel van toepassing is maar de verwijzing anders moet worden gelezen. Ter illustratie hiervan: artikel 1.3.8 WEB bevat een aangifteplicht bij vermoedelijke zedenmisdrijven. Daarbij wordt verwezen naar een opsporingsambtenaar als bedoeld in artikelen 127 juncto 141 van het Wetboek van Strafvordering. Hiermee wordt de politie bedoeld. In Caribisch Nederland is dat Wetboek niet van toepassing, zodat dat letterlijk genomen tot gevolg zou hebben dat er geen aangifte bij de politie in een openbaar lichaam maar in Europees Nederland zou moeten worden gedaan. Dit is natuurlijk niet de bedoeling. Daarom wordt in

artikel 1.6.6 van de WEB bepaald dat in plaats daarvan aangifte moet worden gedaan bij de opsporingsambtenaar, genoemd in artikel 1 van het Wetboek van Strafvordering BES.

Artikel 1.6.1

Ten algemene regelt het voorgestelde artikel 1.6.1 dat een aantal bestuursbegrippen in de wet op de openbare lichamen anders moet worden gelezen. Dit heeft louter en alleen te maken met het feit dat de drie eilanden als decentrale overheid binnen de Nederlandse staat formeel geen gemeente zijn, maar andere openbare lichamen op grond van artikel 132a van de Grondwet met een eilandsraad in plaats van gemeenteraad en een bestuurscollege met gezaghebber en gedeputeerden in plaats van een college van burgemeester en wethouders.

Artikel 1.6.2

De voorgestelde artikelen 1.6.2 en volgende hebben betrekking op de Raad onderwijs arbeidsmarkt Caribisch Nederland. Deze raad, ook wel afgekort als ROA CN, behoudt enkele wettelijke taken op de openbare lichamen, zij het dat die taak minder omvangrijk is dan op grond van de WEBBES. Deze raad is in bepaalde opzichten de equivalent van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven (afgekort als SBB).

Het voorgestelde artikel 1.6.2 regelt dat er een privaatrechtelijke stichting wordt aangewezen die de wettelijke taken als ROA CN uitvoert. Nu ROA CN deze taken uitoefent naast SBB en ook een ander takenpakket alsmede een ander geografisch werkgebied heeft dan SBB, hoeven er geen specifiek inhoudelijke eisen meer aan het bestuur van ROA CN te worden gesteld. ROA CN hoeft immers geen voorstellen te doen voor de landelijke kwalificatiestructuur van beroepsonderwijs. Dat blijft de uitsluitende taak van SBB. ROA CN speelt wel een belangrijke rol voor de erkenning van leerbedrijven in Caribisch Nederland, alsmede voor de bevordering van de kwaliteit van die leerbedrijven.

Ingevolge het tweede lid blijft de minister van OCW wel in algemene zin bevoegd eisen te stellen aan het bestuur van ROA CN en de interne organisatie ervan, doordat dit tweede lid aan deze minister een instemmingsrecht geeft op de statuten van de rechtspersoon, alsmede op een eventueel bestuursreglement. De minister is hierbij gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en er mogen geen onredelijke eisen worden gesteld. Het derde lid brengt met zich dat uitsluitend de minister van OCW bevoegd is tot benoeming of ontslag van de voorzitter of diens plaatsvervanger van ROA CN te besluiten vanwege de overeenkomstige toepassingverklaring van artikel 1.5.2, derde lid, WEB. ROA CN zal voor de uitvoering van zijn wettelijke taken exploitatiesubsidie ontvangen met inachtneming van de begrotingsruimte voor het ministerie van OCW aldus het vierde lid.

Artikel 1.6.3

Het voorgestelde artikel 1.6.3 bevat de wettelijke taken die ROA CN heeft naast de erkenning en controle van leerbedrijven die in het voorgestelde artikel 1.6.4. wordt geregeld. ROA CN verliest met dit wetsvoorstel enkele taken die het krachtens de WEB BES nu wel heeft. Zo is het niet meer nodig dat ROA CN voorstellen doet over de bekostiging van het beroepsonderwijs voor Caribisch Nederland, nu uitgangspunt wordt dat een bekostigde instelling, ook in een openbaar lichaam, behoorlijk veel autonomie krijgt bij het bepalen van haar opleidingsaanbod, indien daarbij voor iedere beroepsopleiding de randvoorwaarden voldoende kwaliteit, en de zorgplichten doelmatigheid en arbeidsmarktperspectief in acht worden genomen.

Er is echter wel een extra drempel nodig om te ontmoedigen dat er te snel nieuwe opleidingen worden aangeboden waarvoor te weinig erkende leerbedrijven beschikbaar zijn of die nauwelijks of geen arbeidsmarktperspectie zullen hebben. Die drempel gaat bestaan uit een verplicht advies van ROA CN aan het bevoegd gezag van de instelling over die nieuwe opleiding, voorafgaand aan de start ervan. Onderdeel van het advies is of er voldoende leerbedrijven beschikbaar zijn om de beroepspraktijkvorming te kunnen volgen. Dit is geregeld in het eerste lid van het voorstel voor artikel 1.6.3.

Tevens is in dit lid geregeld dat ROA CN een dergelijk advies kan uitbrengen over een beroepsopleiding die reeds wordt verzorgd in een openbaar lichaam, indien daartoe aanleiding is. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als er signalen zijn dat er structureel onvoldoende leerbedrijven beschikbaar zijn om de beroepspraktijkvorming te vervullen of als er tekenen zijn dat studenten niet binnen redelijke tijd na hun afstuderen hun vak waarvoor zij zijn opgeleid kunnen uitoefenen. Niet in alle gevallen hoeft dit advies te worden gedeeld met de minister van OCW. Maar dit ligt wel in de rede als er serieuze problemen dreigen te ontstaan of reeds zijn ontstaan. Deze afwijking ten opzichte van Europees Nederland is nodig, omdat studenten in een openbaar lichaam veel minder mogelijkheden hebben om over te stappen naar een andere opleiding. Dat advies kan voor de minister van OCW aanleiding zijn om op grond van artikel 6.1.3, eerste lid, onderdeel c, van de WEB de rechten op bekostiging en het mogen uitreiken van een officieel diploma niet toe te kennen dan wel te ontnemen voor die opleiding. Zo nodig kan de minister dan op grond van artikel 6.1.4a van de WEB een tweede advies vragen aan de commissie macrodoelmatigheid mbo, voordat hij een besluit neemt. Afhankelijk van het tijdsverloop kan dit betekenen dat studenten niet aan hun gekozen opleiding kunnen beginnen omdat die niet zal worden bekostigd en geen officieel diploma kent, dan wel zullen stoppen met hun opleiding. Immers, de opleiding vervolgen betekent dat er sprake meer is van een beroepsopleiding in de zin van de WEB en dat er geen officieel diploma meer kan volgen en dat zal voor de meeste studenten betekenen dat zij willen stoppen. Alleen indien de instelling tevens in het bezit is van een recht op diploma-erkenning volgens artikel 1.4.1. van de WEB voor diezelfde opleiding als niet-bekostigde beroepsopleiding zou de student kunnen overstappen naar die niet-bekostigde opleiding en zo zijn opleiding kunnen voltooien. Dit laatste is overigens alleen mogelijk indien het diploma van de betreffende beroepsopleiding ook is erkend als niet-bekostigde opleiding in de zin van artikel 1.4.1. van de Web. Dat vraagt om een aparte procedure en een apart besluit. Het is van belang te beseffen dat de WEB op dit punt dus verschilt van de WEB BES. Volgens deze laatste wet moet eerst een diploma-erkenning worden aangevraagd en kan er daarna een apart besluit worden genomen omtrent bekostiging van die opleiding uit de openbare kas.

Een besluit tot ontneming van rechten brengt dus meestal met zich dat studenten hun beroepsopleiding elders zullen moeten vervolgen. Aangezien er slechts een bekostigde mbo-instelling in Caribisch Nederland is, zal dat betekenen dat deze studenten hun beroepsopleiding in Europees Nederland zullen moeten vervolgen of elders in de Caribische regio een daarmee vergelijkbare opleiding gaan volgen. Of dat zij moeten kiezen voor een andere beroepsopleiding aan de Scholengemeenschap Bonaire. Het bijzondere van een eiland met slechts een instelling voor beroepsonderwijs is immers dat er hetzij (tijdelijk) verhuisd moet worden, hetzij voor een andere opleiding op het eiland moet worden gekozen. Nog onwenselijker is dat de student helemaal stopt met het volgen van onderwijs. De toepassing van artikel 6.1.4, derde lid, van de WEB, is in een openbaar lichaam als Bonaire daarmee problematisch. Om die reden is dat lid niet zonder meer toepasselijk op Bonaire en dient in plaats daarvan te worden voorzien in maatwerk.

Het tweede lid bepaalt dat ROA CN als vertegenwoordiger van het beroepsonderwijs op de openbare lichamen voorstellen kan doen aan SBB voor kwalificatiedossiers of onderdelen ervan, zoals keuzedelen, die specifiek van belang zijn voor de arbeidsmarkt op de openbare lichamen. Het ligt voor de hand dat ROA CN hierbij samen zal optrekken met het bevoegd gezag van een mbo-instelling in een openbaar lichaam. Indien zo'n voorstel daadwerkelijk leidt tot een aanpassing van de landelijke kwalificatiestructuur zal SBB op grond van artikel 7.2.4, derde lid, van de WEB daarvan ook melding doen. Deze taak heeft ROA CN nu ook al op grond van artikel 1.5.2, derde lid, WEBBES maar dan aan de minister van OCW. Nu de kwalificaties op voorstel van SBB door de minister worden vastgesteld, is ervoor gekozen dat ROA CN zich rechtstreeks richt tot SBB, zodat in overleg met die organisatie de noodzaak van een toevoeging aan de kwalificatiestructuur, in het bijzonder voor de situatie op de openbare lichamen, kan worden besproken en beoordeeld.

Het derde lid bepaalt dat in lagere regelgeving nog extra taken aan ROA CN kunnen worden toebedeeld. Zo blijft bijvoorbeeld de mogelijkheid open om aan ROA CN als taak de erkenning van leerbedrijven in de zin van de WEB of WVO 2020 in de drie andere landen van het Koninkrijk toe te bedelen. Het vierde lid bepaalt dat ROA CN geen andere taken uitvoert dan zijn wettelijke taken. Dit is opgenomen omdat het een privaatrechtelijke stichting is, die zonder dit wettelijke beding in beginsel ook andere taken zou kunnen oppakken.

Artikelen 1.6.4. en 1.6.5. wettelijke taak erkenning leerbedrijven

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 1.6.4 bepaalt dat ROA CN als taak heeft de kwaliteit en de beschikbaarheid van leerbedrijven op de openbare lichamen te bevorderen. Deze taak heeft de raad nu ook al op grond van artikel 1.5.2, vijfde lid, WEB BES.

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 1.6.4. geeft ROA CN als taak om leerbedrijven te erkennen indien dat leerbedrijf voldoet aan de erkenningsvoorwaarden. SBB stelt bij regeling de erkenningsvoorwaarden vast. Daarnaast zijn ook de voorwaarden van artikel 1.5.3, derde en vierde lid, WEB, van toepassing op een erkenning door ROA CN. Dit wordt geregeld in het voorgestelde artikel 1.6.4, tweede en derde lid van de WEB. Het vierde lid bepaalt dat ROA CN een erkend leerbedrijf ten minste elke vier jaren controleert. Voor SBB geldt hetzelfde op grond van artikel 1.5.1, eerste lid, onderdeel d, WEB.

ROA CN behoudt in dit wetsvoorstel een eigenstandige positie naast SBB, maar maakt tegelijkertijd ook gebruik van enkele voorzieningen van SBB. Zo is de regeling van SBB voor erkenning van leerbedrijven na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel ook van toepassing in Caribisch Nederland. En daarmee relevant voor ROA CN omdat ROA CN de leerbedrijven in Caribisch Nederland erkent, controleert op het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden en zelfstandig bevoegd is een erkenning op te schorten dan wel in te trekken.

Tegelijkertijd is het van belang dat er geen dubbel werk wordt gedaan. Daarom wordt voorgesteld met artikel 1.6.5, eerste lid, van de WEB te regelen dat een besluit van ROA CN omtrent erkenning, waaronder de opschorting of intrekking van de erkenning van een leerbedrijf, voor alle studenten beroepsonderwijs in heel Nederland relevant is. Zo'n besluit werkt dus door naar Europees Nederland. En andersom geldt dat een beschikking van SBB ook rechtsgevolg heeft voor studenten die hun beroepsopleiding volgen in Caribisch Nederland, zodat ook studenten van bijvoorbeeld een Bonairiaanse beroepsopleiding niet hun beroepspraktijkvorming kunnen volgen bij een leerbedrijf waarvan de erkenning is ingetrokken door SBB. SBB heeft als taak om een lijst bij te houden en te publiceren van alle erkende leerbedrijven in heel Nederland. Die lijst moet dus ook de erkenningen en opschortingen of intrekkingen daarvan

door ROA CN bevatten. Het tweede lid van artikel 1.6.5 bepaalt dat ROA CN en SBB een doelmatige samenwerking tussen beide organisaties bevorderen.

Artikel 1.6.6

Met het eerste lid van deze voorgestelde bepaling wordt duidelijk gemaakt dat de eigen wetboeken van strafrecht en strafvordering van toepassing zijn op de openbare lichamen, zodat de verwijzingen in de WEB ook anders moeten worden gelezen. In heel Nederland geldt feitelijk steeds de verplichting voor het bevoegd gezag van een mbo-instelling om aangifte te doen bij de politie of andere bevoegde opsporingsambtenaar, van een mogelijk zedenmisdrijf door een personeelslid jegens een minderjarige student. Wel dient het bevoegd gezag van de mbo-instelling voorafgaand aan de aangifte eerst in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur bij de Inspectie van het onderwijs. Dit volgt uit artikel 6 van de Wet op het onderwijstoezicht.

Het tweede lid bepaalt voor de zekerheid dat de Wet privatisering ABP niet van toepassing op de openbare lichamen. Dit was al niet het geval, maar voor de duidelijkheid wordt bepaald dat de verwijzing in het huidige artikel 1.7.1, tweede lid, straks artikel 1.3.3, tweede lid, van de WEB niet van belang is voor de BES.

Onderdelen E en F (artikel 1.3.3 en hoofdstuk 1, titel 7)

Artikel 1.7.1 WEB bepaalt nu reeds onder welke voorwaarden een instelling ook andere activiteiten dan haar bekostigde wettelijke taak mag uitvoeren. Het gaat dan om wat ook wel wordt genoemd private, markt- of economische activiteiten. Hiervoor wordt al dan niet schriftelijk een overeenkomst gesloten met een derde partij. Vandaar waarschijnlijk de term contractactiviteiten. Bij deze private activiteiten moet onderscheid worden gemaakt tussen activiteiten waarvoor de instelling zelf geen financieel nadeel of risico loopt, bijvoorbeeld omdat een derde die activiteiten voor 100% betaalt. Deze activiteiten worden omschreven als "werkzaamheden voor eigen rekening en ten behoeve van derden". Hiermee wordt bedoeld dat de overheidsbijdrage niet mag worden aangewend voor deze in het kader van een overeenkomst van opdracht of andere civielrechtelijke titel overeengekomen werkzaamheden met anderen dan de student in het kader van diens opleiding. Het kader voor deze contractactiviteiten wordt geregeld in artikel 1.7.1 en straks in het voorgestelde artikel 1.3.3 van de WEB. Randvoorwaarden zijn dat de private activiteiten wel verband houden met de wettelijke taak van de instelling, alsmede dat de wettelijke taak geen schade oploopt door die private nevenactiviteiten. De WEB BES kent geen pendant van artikel 1.7.1 WEB. Er is echter geen reden om dit niet ook te reguleren voor de mbo-instelling op Bonaire. Er wordt dus niet voorzien in een afwijking ten behoeve van Caribisch Nederland.

Van deze contractactiviteiten moet worden onderscheiden de niet tot de bekostigde taak behorende activiteiten waarbij mede gebruik wordt gemaakt van de uit de algemene middelen ontvangen bekostiging. Het is mbo-instellingen onder omstandigheden toegestaan om de bekostigingsbijdrage bestemd voor de wettelijke taak mede te gebruiken voor deze private activiteiten. Er is geen sprake van een onrechtmatige besteding van de bekostiging indien het bevoegd gezag van de mbo-instelling binnen de kaders blijft van hetgeen is bepaald in de Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten (Stcrt. 2021, 18237). De minister van OCW zal dan niet tot terugvordering van de bekostiging overgaan op grond van artikel 11.1 van de WEB. Juist omdat contractactiviteiten geen verband houden met de besteding van de bekostiging, is er niet voor gekozen het wetsartikel te verplaatsen nabij artikel 2.2.6 van de WEB. Onderdeel F tot slot regelt dat daarmee titel 7 van hoofdstuk 1 komt te vervallen.

Onderdeel G (artikel 2.2.2, zevende lid)

Nu de WEB mede betrekking zal hebben op het bekostigde beroepsonderwijs op het openbare lichaam Bonaire, moet worden gespecificeerd welk deel van Nederland wordt bedoeld in artikel 2.2.2, zevende lid, van de WEB. Deze bepaling is van meet af aan bedoeld om misbruik van bekostiging te voorkomen. Toen het zevende lid is ingevoegd in de wet in 2007, bestond het onderwijsnummer nog niet. Dit nummer wordt juist ingevolge artikel 8.1.1a WEB aangemaakt voor studenten die bij aanmelding en inschrijving (nog) niet beschikken over een persoonsgebonden nummer, omdat zij geen ingezetene van het Europese deel van Nederland zijn of als gevolg van tijdrovende administratieve procedures nog niet als zodanig zijn geregistreerd. De nieuwe formulering neemt mogelijke verwarring weg door dit onderwijsnummer alsnog te noemen. De bestaande zinsnede dat de beroepspraktijkvorming ook in het Europese deel van Nederland moet worden gevolgd, blijft daarentegen juist achterwege in de nieuwe redactie. Het komt immers geregeld voor dat (een deel van) de beroepspraktijkvorming in Caribisch Nederland wordt gevolgd of elders in de wereld, mits er maar sprake is van een door SBB of ROA erkend leerbedrijf. Alleen daar mag de student zijn beroepspraktijkvorming volgen om in aanmerking te komen voor een diploma. Vanwege de behoefte aan internationalisering hoeft de beroepspraktijkvorming niet meer volledig per se in Nederland zelf plaats te vinden.

Onderdeel H (hoofdstuk 2, titel 8)

Zoals eerder aangegeven wordt in beginsel aan het slot van ieder hoofdstuk een titel toegevoegd die specifieke bepalingen inzake de openbare lichamen bevat. Hoofdstuk 2 krijgt daarom een nieuwe titel 8 voor de openbare lichamen.

Artikel 2.8.1

Met het voorgestelde artikel 2.8.1. van de WEB wordt in bepaalde gevallen een toets vooraf voor het starten van een beroepsopleiding of een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs ingevoerd in de WEB. Hier is sprake van een afwijking (*explain*) ten opzichte van de thans algemeen geldende situatie voor het bekostigde beroepsonderwijs. Anders dan het voortgezet onderwijs en het hoger onderwijs (zie artikelen 4.20 en 4.16 WVO 2020 respectievelijk 7.17 WHW) waar voor bijna²² iedere fysieke verplaatsing of opening van een school dan wel opleiding of het openen van een nevenvestiging van een bekostigde instelling of school vooraf ministeriele goedkeuring is vereist, wil zij voor bekostiging en het recht op het uitreiken van officiële getuigschriften in aanmerking komen, kent het beroepsonderwijs alleen een meldplicht voor de start van een nieuwe opleiding (artikel 6.1.2 WEB), alsmede de zorgplichten doelmatigheid en arbeidsmarktperspectief, geregeld in artikel 6.1.3, derde respectievelijk eerste lid, van de WEB. Na een eventueel advies van de commissie macrodoelmatigheid mbo kan de minister van OCW tot de slotsom komen dat een nieuwe opleiding niet aan een of beide zorgplichten voldoet. Dat kan leiden tot het besluit dat de opleiding niet (langer) voor bekostiging in aanmerking komt en dat evenmin officiële getuigschriften mogen worden uitgereikt. Gelet op het tijdsverloop van deze procedure is hier in de praktijk vooral sprake van een beoordeling achteraf. Het beroepsonderwijs kent dus een grote mate van vrijheid van vestiging en geen stelselmatige toets vooraf.

In Caribisch Nederland is een expliciete toets vooraf echter wel nodig. Op Bonaire is slechts één bekostigde instelling, die relatief klein is in vergelijking met andere instellingen, terwijl beroepsonderwijs in de zin van de WEB in zijn

---

²² Op grond van artikel 4.14 WVO 2020 is wel een verplaatsing binnen 3 km toegestaan.

geheel ontbreekt op de beide bovenwindse eilanden.²³ Zonder deze extra toets vooraf zou iedere reeds bekostigde instelling in Europees Nederland zelf kunnen beslissen een nevenvestiging te openen op een van de bijzondere gemeenten. En daar nieuwe opleidingen kunnen gaan aanbieden. De studenten op de openbare lichamen en de reeds bestaande instelling voor beroepsonderwijs verdienen hiertegen bescherming. De huidige wettelijke voorschriften schieten hier tekort. Indien immers na verloop van tijd zou blijken dat een opleiding niet doelmatig is of onvoldoende arbeidsmarktperspectief kent, kunnen bijgevolg de rechten op bekostiging en om officiële getuigschriften uit te reiken voor die opleiding worden ingetrokken. Dit zou ertoe leiden dat studenten met die opleiding moeten stoppen. In Europees Nederland kan een student dan meestal nog zijn opleiding aan een andere instelling vervolgen. In Caribisch Nederland betekent dat het eiland verlaten en in de praktijk zijn opleiding in Europees Nederland vervolgen of noodgedwongen stoppen met de opleiding. Dit zijn ongewenste gevolgen. Dit nieuwe vestigingsbeleid geldt alleen voor Caribisch Nederland. Dit om te voorkomen dat een instelling die nu nog niet in een openbaar lichaam is gevestigd met de komst van dit wetsvoorstel daartoe alsnog zou overgaan.

Het derde lid geeft de twee criteria weer die zullen worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag van een andere instelling om een beroepsopleiding te gaan aanbieden in een openbaar lichaam. Het gaat hier uitsluitend om het starten van een nieuwe opleiding in een openbaar lichaam zonder betrokkenheid van een reeds op het openbaar lichaam gevestigde instelling. In geval van samenwerking bestaan er twee varianten. De samenwerking waarbij de instelling als bedoeld in het voorgestelde artikel 2.8.1, eerste lid, van de WEB een deel van haar onderwijsprogramma uitbesteed aan een andere instelling, maar wel zelf verantwoordelijk blijft voor de beroepsopleiding. In die situatie is het artikel niet van toepassing. Op grond van thema 1 uit de notitie 'Helderheid in de bekostiging van het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie 2004', in samenhang gelezen met de aanvullende Kamerbrief uit 2007²⁴, is dit onder omstandigheden toegestaan. Een andere variant is het samenwerkingscollege als bedoeld in artikelen 8.6.1 en volgende van de WEB. Bij een samenwerkingscollege nemen twee of meer instellingen gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een beroepsopleiding of opleiding vavo en maken zij daartoe afspraken over onder andere de onderlinge taakverdeling en de inzet van personeel. Als daarbij een instelling is betrokken die reeds op 1 januari 2023 was gevestigd in een openbaar lichaam, is eveneens geen ministeriele goedkeuring vooraf nodig als bedoeld in artikel 2.8.1. van de WEB.

Maatschappelijke behoefte (onderdeel a) is een criterium dat ook wordt gebruikt bij het besluit omtrent bekostiging van een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs op grond van artikel 2.1.2, tweede lid, van de WEB. Het tweede criterium (onderdeel b) heeft als strekking te verkennen of de desbetreffende opleiding niet binnen een tijdsbestek van enkele jaren door de reeds op het openbaar lichaam gevestigde instelling kan worden gaan aangeboden. Dit criterium is nodig om te voorkomen dat de onderwijskwaliteit van de reeds bestaande instelling, die toch al een smalle basis heeft qua studentenaantallen, door concurrentie met de eventuele nieuwe instelling niet onnodig wordt uitgehold.

Het vierde lid regelt dat zo nodig aan een besluit tot goedkeuring beperkingen in de tijd en andere voorwaarden kunnen worden gesteld. Het vijfde lid beoogt

---

²³ In 2023 volgden circa 750 studenten een beroepsopleiding aan de SGB.

²⁴ Kamerstukken II 2006/07, 27451, nr. 66.

de instelling die toestemming krijgt om een nieuwe opleiding te starten te stimuleren dat dan ook binnen een jaar te gaan doen.

Artikel 2.8.2

Vanwege de aanwezigheid van slechts een bekostigde mbo-instelling op Bonaire en de afwezigheid daarvan op beide andere openbare lichamen, wordt met het voorgestelde artikel 2.8.2 van de WEB geregeld dat ook een andere organisatie dan een bekostigd regionaal opleidingscentrum in aanmerking kan komen voor bekostiging van het aanbieden van een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (ook wel afgekort als vavo), indien daaraan behoefte bestaat op het desbetreffende eiland. Dit opent onder andere de mogelijkheid voor de scholen voor voortgezet onderwijs op de bovenwindse eilanden om bekostigd vavo te gaan aanbieden. Een positief besluit is wel sterk afhankelijk van de vraag of daaraan behoefte bestaat op het desbetreffende eiland. Vavo betreft immers onderwijs gericht op het behalen van een mavo, havo- of vwo-diploma als genoemd in de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het is een bijzondere vorm van voortgezet onderwijs want niet bedoeld voor leerplichtige kinderen maar voor (jong-) volwassenen. Verder is bijzonder aan dit type onderwijs dat het niet per se diplomagericht is. Dit betekent dat een vavo-student een deeleindexamen mag afleggen, dat wil zeggen kan volstaan met het afleggen van slechts een examen in één vak in plaats van alle voor het diploma vereiste vakken. En hij of zij kan dit jaar op jaar met een of meerdere vakken doen, zodat het diploma langzamerhand bij elkaar wordt gesprokkeld. Indien dit binnen een tijdsbestek van tien jaren gebeurt, en er voldoende examenonderdelen zijn afgelegd, en daarbij het minimaal vereiste eindcijfer is behaald, komt de student alsnog voor een diploma in aanmerking. Een ander belangrijk verschil tussen vavo en regulier voortgezet onderwijs is dat vavo ook in de avond of het weekeinde mag worden verzorgd. Een reguliere vo-school is een dagschool, zo bepaalt artikel 2.9, eerste lid, Wvo 2020. Zonder het voorgestelde artikel 2.8.2. zou het zo kunnen zijn dat er geen vavo voor bekostiging in aanmerking komt in Caribisch Nederland. Ervan uitgaande dat er behoefte is aan dit type onderwijs, zou dit een verschil met de rest van Nederland opleveren.

Artikel 2.8.3

Het voorgestelde artikel 2.8.3. is een hulpmiddel om de artikelen 2.1.5 en 2.1.7 op een goede manier te kunnen toepassen in het rechtsverkeer op en met Caribisch Nederland. In het eerstgenoemde artikel gaat het dan om de correcte verwijzingen naar de privaatrechtelijke begrippen fusie en splitsing in het Burgerlijk Wetboek BES. Bij artikel 2.1.7 gaat het erom dat de uitspraak van de bevoegde rechter wordt meegezonden bij een fusie-aanvraag. Dit zou het geval kunnen zijn wanneer een eventueel voornemen voor fusie heeft geleid tot een gerechtelijke procedure met een medezeggenschapsraad. In dat geval moet de uitspraak van de rechter omtrent het medezeggenschaps geschil met de aanvraag tot fusie worden meegezonden. Voor een instelling in een openbaar lichaam is dat dan niet de uitspraak van de Ondernemingskamer te Amsterdam, maar die van het Gemeenschappelijk Hof te Curacao.

Artikel 2.8.4

Eerste en tweede lid

De bekostiging van het beroepsonderwijs op Caribisch Nederland is thans nog op grond van overgangsrecht geregeld in de artikelen 11.1a en 11.1b van de WEB BES. Artikel 11.1a verwijst voor de berekening van de bekostiging van het Bonairiaanse beroepsonderwijs naar de bij of krachtens de Wet voortgezet onderwijs 2020 gestelde rekenregels. Kort samengevat vindt de bekostiging van het Bonairiaanse beroepsonderwijs nu plaats op grond van artikel 11.47,

tweede lid, onderdeel b, van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Met dit wetsvoorstel blijft overeind dat de bekostiging van het beroepsonderwijs zal plaatsvinden op bijna dezelfde wijze als het voortgezet onderwijs op Bonaire. Maar met dit verschil dat de bekostiging van het beroepsonderwijs voortaan zal plaatsvinden via de band van de WEB. Het overgangsrecht van artikel 11.1a WEB BES kan daarbij vervallen. De bekostiging van het beroepsonderwijs in een openbaar lichaam, feitelijk beperkt tot de Scholengemeenschap Bonaire, vindt dan voortaan plaats krachtens de WEB.

Anders echter dan in Europees Nederland is het aantal behaalde diploma's geen relevante indicator voor de bekostiging, omdat dit ook voor het voortgezet onderwijs op Caribisch Nederland zo is bepaald. De lumpsumbekostiging omvat geen huisvestingscomponent, zolang een overgangsrechtelijke voorziening zoals bepaald in artikel 11.1b WEB BES niet is vervallen. Dit wordt geregeld in het overgangsrecht bij dit wetsvoorstel.

Derde lid

Artikel 2.2.2, zevende lid, van de WEB kan om geografische redenen niet van toepassing zijn op Caribisch Nederland, omdat die bepaling de bekostiging van niet-ingezetenen van Nederland beperkt tot de studenten uit de grensregio's in Europees Nederland. Die bepaling wordt daarom gewijzigd en beperkt zich voortaan tot Europees Nederland. De openbare lichamen kennen een eigen bevolkingsregister en nog niet de basisregistratie personen.

Aangezien het praktisch en financieel onhaalbaar is voor een student om op een ander eiland te verblijven dan waar de instelling is gevestigd, wordt specifiek voor Bonaire bepaald dat een student alleen kan meetellen voor de bekostiging indien hij ingezetene is van dat openbaar lichaam en aan die student daarbij een onderwijsnummer is toegekend, zolang er nog geen basisregistratie personen is ingevoerd op de openbare lichamen.

Vierde lid

In diverse artikelen wordt bepaald dat een accountantsverklaring nodig is. Daarbij wordt verwezen naar het geregementeerde beroep van accountant of andere personen die door de wetgever zijn aangewezen in artikel 393 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Alleen die personen zijn bevoegd de jaarrekening van de rechtspersoon die de instelling in stand houdt te controleren en daarover een oordeel te geven. Nu in plaats van het Burgerlijk Wetboek in Caribisch Nederland het Burgerlijk Wetboek BES van toepassing is voor de openbare lichamen wordt verwezen naar de deskundige die de wetgever in artikel 121, zesde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek BES heeft aangewezen. Overigens verklaart deze laatste bepaling deels dezelfde personen genoemd in artikel 393 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek bevoegd door verwijzing naar voornoemd artikel 393 BW. Daarnaast zijn ook bepaalde personen bevoegd die voldoen aan wetgeving van de Verenigde Staten of in het bezit van een specifieke vergunning van de Minister van Financiën.

Artikel 2.8.5

Waar artikel 2.8.4.WEB een van artikel 2.2.2, zevende lid, WEB afwijkende grondslag voor het tellen van studenten beroepsonderwijs bepaalt voor een bekostigde instelling in een openbaar lichaam, doet het voorgestelde artikel 2.8.5 WEB dat voor studenten vavo in een openbaar lichaam. Artikel 2.8.5. bevat daarmee een afwijking van artikel 2.2a.2, vijfde lid, WEB. Voor de bekostiging van het onderwijs op de openbare lichamen heeft artikel 2.8.5 WEB inzake het tellen van vavo-studenten dezelfde strekking als artikel 2.8.4 voor mbo-studenten. Zie daarom verder ook de toelichting op artikel 2.8.4, tweede en derde lid.

Artikel 2.8.6

Dit voorgestelde artikel bepaalt dat enkele artikelen over het aanbod aan en de subsidiering van de opleidingen educatie niet van toepassing zijn voor de openbare lichamen. Op deze artikelen wordt hierna achtereenvolgens ingegaan. Artikel 2.3.1, tweede tot en met vierde lid, is niet van toepassing, omdat daarin is bepaald dat er regio's zijn voor de coördinatie en financiering van opleidingen educatie. De bestuurscolleges van de openbare lichamen worden zelfstandig bevoegd hiervoor, omdat de openbare lichamen vooralsnog niet in een educatieregio zijn ingedeeld. Artikel 2.3.2 is om dezelfde reden niet van toepassing, terwijl bovendien de openbare lichamen geen specifieke uitkering krijgen voor de wettelijke taak om opleidingen educatie te doen aanbieden aan hun inwoners zoals in artikel 2.3.4 WEB geregeld. Zij krijgen daartoe een bijzondere uitkering volgens de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Hoewel beide uitkeringen vergelijkbaar zijn, omdat er sprake is van geormerkt geld, is er omwille van de leesbaarheid voor gekozen hier aparte bepalingen voor de openbare lichamen te maken. De strekking van artikel 2.3.2 WEB komt evenwel terug in de voorgestelde artikelen 2.8.7. en 2.8.8. Ditzelfde geldt voor artikel 2.3.3, eerste lid. Dit lid is weliswaar niet van toepassing omdat er geen sprake is van een contactgemeente en regionaal programma op de openbare lichamen maar de strekking hiervan komt wel terug in artikel 2.8.7, eerste lid, WEB.

Artikel 2.8.7

Zoals ook uitgelegd bij artikel 2.8.6. bevat het voorgestelde artikel 2.8.7 de voor de openbare lichamen relevante regels voor het (doen) verzorgen van een bij zijn inwoners passend aanbod van opleidingen educatie. Dit betreft volwassenenonderwijs, genoemd in artikel 7.3.1, eerste lid, onderdelen b tot en met f, van de WEB. Kortgezegd gaat het om tweedekans-onderwijs voor volwassenen, gericht op het leren lezen en schrijven van de Nederlandse taal, dan wel het bereiken van een basisniveau voor Nederlandse taal- en rekenvaardigheden, zodat het succesvol kunnen afronden van de entree-opleiding of een andere opleiding binnen bereik komt. Dit omvat ook Nederlands als tweede taal. Op grond van het genoemde onderdeel f kunnen ook andere opleidingen worden aangewezen bij ministeriele regeling. Dit is al gebeurd voor digitale vaardigheden. Het eerste lid bepaalt dat het bestuurscollege uit de wettelijk beschikbare opleidingen educatie die opleidingen kiest waaraan zijn inwoners de meeste behoefte hebben. Die opleidingen worden verwerkt in een eilandelijk programma. De opleiding vavo valt niet onder de bevoegdheid van een bestuurscollege, zo bepaalt het tweede lid. Deze wordt rechtstreeks door de minister van OCW bekostigd of kan -na erkenning als bedoeld in artikel 1.4a.1 WEB- onbekostigd worden aangeboden door een natuurlijke of rechtspersoon. Het bestuurscollege maakt vervolgens afspraken met aanbieders van opleidingen educatie om die opleidingen te verzorgen conform het eilandelijk programma. De afspraken nemen normaliter de vorm aan van een opdrachtverlening of van een subsidie aan de onderwijsaanbieder. Dit volgt uit het derde lid. In het vierde lid is tot slot geregeld dat het bestuurscollege verantwoordelijk is voor de uitvoering van zijn programma en daartoe coördineert.

Artikel 2.8.8

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 2.8.8. regelt dat het bestuurscollege een bijzondere uitkering ontvangt. Een bijzondere uitkering is geregeld in artikel 91 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Het oogmerk van deze uitkering is vergelijkbaar met een specifieke uitkering op grond van de Financiële-verhoudingswet. Het geld is uitsluitend

bestemd voor de uitvoering van het eilandelijk programma aan opleidingen educatie. Hieronder vallen zowel de uitvoeringskosten van het ambtelijk apparaat alsmede de financiering van de opleidingen educatie. Op grond van het tweede lid worden in lagere regelgeving de rekenregels voor de omvang van de bijzondere uitkering bepaald. Gelet op artikel 132a Grondwet kan hierbij een verschil per openbaar lichaam worden gemaakt. Van belang is ook nog artikel 2.3.3, tweede lid, WEB, dat regelt dat er regels kunnen worden gesteld over de verhouding uitvoeringskosten en kosten opleidingen educatie.

Artikel 2.8.9

Dit betreft verwijzingen naar de accountant volgens het BW BES en het hoofd van een school volgens de Leerplichtwet BES in plaats van het BW onderscheidenlijk de Leerplichtwet 1969. Zie voor meer inhoud ook de toelichting op artikel 2.8.1, derde lid, hierboven.

Artikel 2.8.10

Aangezien de Vreemdelingenwet 2000 niet van toepassing is op de openbare lichamen en de Wet toelating en uitzetting BES geen vergelijkbare bepaling als artikel 107, vijfde lid, van eerstgenoemde wet kent, wordt voor de zekerheid de toepassing van de artikelen 2.3.6a, achtste lid, en 2.5.5a, tiende lid, van de WEB uitgesloten voor Caribisch Nederland. Ook wordt geregeld dat bij toepassing van artikel 2.5.5a, vijfde lid, in een openbaar lichaam moet worden verwezen naar de Leerplichtwet BES. Deze wet is nagenoeg gelijk aan de Leerplichtwet 1969 maar deze laatste wet is niet van toepassing op de openbare lichamen. Verder regelt dit voorgestelde artikel 2.8.10 dat de verwijzing in onderdeel a van artikel 2.5.5e, onderdeel a, van de WEB in een openbaar lichaam betrekking heeft op de registratie van gegevens omtrent leer- en kwalificatieplichtige jongeren uit hoofde van de Leerplichtwet BES. Het derde lid bepaalt tot slot dat het in een openbaar lichaam gaat om het systeem van doorverwijzing naar onderwijs en arbeidsmarkt als bedoeld in artikel 8.7.5 in plaats van artikel 8.3.2. Beide systemen hebben dezelfde doelstelling maar de aanpak verschilt enigszins van elkaar.

Artikel 2.8.11

Het voorgestelde artikel 2.8.11 van de WEB regelt de medezeggenschap van een verticale scholengemeenschap in een openbaar lichaam. Deze is op enkele details na, hetzelfde als in Europees Nederland. De details betreffen het volgende. Ten eerste bestaat er in Caribisch Nederland geen ondersteuningsplanraad als medezeggenschapsorgaan van een samenwerkingsverband. Naar deze raad wordt wel verwezen in artikel 2.6.3, tweede lid, WEB, zodat deze bestaande bepaling niet letterlijk kan worden toegepast op een verticale scholengemeenschap in Caribisch Nederland. Ten tweede omdat de Wet op de ondernemingsraden (WOR) niet van toepassing is buiten Europees Nederland. Aan dit uitgangspunt wordt niet getornd, maar wel is het nodig om bij wijze van uitzondering voor de WEB expliciet te bepalen dat voor het personeel van een vo-school en mbo-instelling, die samen een verticale scholengemeenschap vormen zoals de Scholengemeenschap Bonaire na inwerkingtreding van deze wet, de WOR wel van toepassing is op die verticale scholengemeenschap of een andere bekostigde instelling voor vavo of beroepsonderwijs in een openbaar lichaam. Feitelijk is het toepassingsbereik van dit nieuwe artikel 2.8.11 WEB daarmee thans beperkt tot de Scholengemeenschap Bonaire. Op de vo-school daarbinnen is de Wet medezeggenschap op scholen nooit van toepassing geweest, zodat er ook geen sprake is van een trendbreuk.

Voor de medezeggenschap binnen de Scholengemeenschap Bonaire betekent het nieuwe medezeggenschapsmodel dat artikel 3.1.4 en hoofdstuk 8a van de

WEB van belang worden voor de inrichting van de medezeggenschap voor met name leerlingen, mbo- en vavo-studenten, en hun ouders van deze verticale scholengemeenschap. De Wet op de ondernemingsraden wordt van belang voor het personeel van de verticale scholengemeenschap.

Onderdeel I (hoofdstuk 3, titel 2 en artikel 3.2.1)

Aan hoofdstuk 3 wordt voorgesteld een titel 2 toe te voegen met daarin een wetsartikel dat relevant is voor Caribisch Nederland. Dit voorgestelde artikel betreft een verwijzing naar de accountant volgens het BW BES in plaats van het BW in artikel 3.1.2 WEB. Zonder deze bepaling zou een deskundige of accountant als bedoeld in het Burgerlijk Wetboek BES niet zijn toegestaan voor de jaarlijks vereiste accountantsverklaring over de verantwoording van de besteding van de overheidsmiddelen van een instelling in een openbaar lichaam.

Onderdelen J, K en L (diverse artikelen hoofdstuk 4)

Dit betreffen allemaal technische wijzigingen. In hoofdstuk 4 wordt thans in drie verschillende wetsartikelen (artikelen 4.2.1, tweede lid, onderdeel a, voor de docent, 4.2.2, eerste lid, onderdeel a, voor de onderwijsinstructeur, en 4.2a.1, voor al het overig personeel) bepaald dat een verklaring omtrent het gedrag (v.o.g.) noodzakelijk is om in het bekostigd onderwijs te mogen werken. Met deze wijziging wordt voorgesteld dit voortaan op één plek te regelen. In het nieuwe artikel 4.2.6 wordt voortaan ook overzichtelijker bepaald dat geen onderwijs mag worden gegeven in geval van een rechterlijk beroepsverbod. Dit is thans nog in twee artikelen bepaald, te weten in de artikelen 4.2.1, tweede lid, onderdeel d, en 4.2.2, eerste lid, onderdeel e, voor de docent respectievelijk degene die onderwijsondersteunende werkzaamheden verricht waarvoor bekwaamheidseisen van toepassing zijn; in de praktijk vaak aangeduid als instructeurswerkzaamheden. Deze wijziging is daarmee puur technisch van aard en beoogt slechts de overzichtelijkheid te doen toenemen door het onderwerp v.o.g. en beroepsverbod centraal in de wet te regelen in het nieuwe artikel 4.2.6 van de WEB.

Onderdelen M en N (artikel 4.1a.1 en titel 1a)

Met deze twee wijzigingen wordt artikel 4.1a.1, met daarin de omschrijving van het beroep van docent verplaatst naar hoofdstuk 4, titel 1, inzake het personeel van instellingen. Een docent maakt immer deel uit van dat personeel, zodat de aparte titel 1a met slechts een enkel wetsartikel kan vervallen. Zo wordt het aantal titels als tussenlaag tussen hoofdstuk en paragraaf verminderd. Hiermee wordt beoogd de leesbaarheid van de wet te verbeteren.

Onderdelen O, P en IJ (artikel 7.7.1 en titel 7)

Titel 7 van hoofdstuk 7 omvat slechts een artikel. Dit artikel 7.7.1 bepaalt dat leraren in opleiding ook bij een instelling voor beroepsonderwijs of vavo terecht moeten kunnen om leservaring op te doen. En om zo te worden opgeleid tot bevoegd docent. Bij nader inzien past deze bepaling beter in hoofdstuk 4 over personeel, waar zij ongewijzigd terugkomt als het voorgestelde artikel 4.2.7. Immers, een leraar in opleiding kan worden aangemerkt als toekomstig personeel. Titel 7 van hoofdstuk 7 kan daarmee vervallen.

Onderdeel Q (hoofdstuk 4, titel 2a)

De inhoud van artikel 4.2a.1, komt terug in het nieuwe artikel 4.2.6 van de WEB. Artikel 4.2.a.1 vereist een verklaring omtrent het gedrag voor alle ander personeel dan degenen waarvoor wettelijke bekwaamheidseisen gelden (docenten en instructeurswerkzaamheden). Door deze technische wijziging kan

de aparte titel 2a met slechts een wetsartikel erin vervallen. Hiermee wordt beoogd de overzichtelijkheid van de wet te vergroten.

Onderdeel R (hoofdstuk 4, titel 4 CN)

Het voorstel voor titel 4 in hoofdstuk 4 bevat de eigen regels voor het openbaar lichaam Bonaire in aanvulling of afwijking van de rest van hoofdstuk 4, als het gaat om het personeel van een instelling voor bekostigd beroepsonderwijs of een bekostigde opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs.

Uit de WEB BES zijn overgenomen de bepalingen dat de materiele rechtspositie van de ambtenaar voor de openbare lichamen ook van toepassing is op het personeel van een bijzondere onderwijsinstelling als de Scholengemeenschap Bonaire. Dit vloeit nu nog voort uit artikel 4.1.4, eerste lid, WEB BES. Dit betekent evenwel niet dat het formele ambtenarenrecht van toepassing is op dat personeel, omdat dat personeel een tweezijdige arbeidsovereenkomst heeft op grond van het Burgerlijk Wetboek BES. In deze zin heeft het Gerecht van eerste aanleg ook reeds geoordeeld.

De secundaire arbeidsvoorwaarden die voor ambtenaren gelden zijn dus wel van belang voor het personeel met een arbeidsovereenkomst, met dien verstande dat het personeel van een mbo-instelling niet de Nederlandse nationaliteit behoeft te hebben in tegenstelling tot een ambtenaar zoals bepaald in artikel 3, eerste lid, onderdeel b, van het Rechtspositiebesluit ambtenaren BES. Onderwijspersoneel van een bijzondere school of instelling oefent immers geen openbaar gezag uit, in weerwil van het begrip "bevoegd gezag" overigens. De enige in de rechtspraak erkende uitzondering betreft het besluit om al dan niet een diploma toe te kennen aan de leerling of student. De nationaliteitseis die voor ambtenaren geldt, is dus niet van toepassing op het onderwijspersoneel, zo bepaalt artikel 4.4.1, tweede lid. Dit wordt bij inwerkingtreding dus de pendant van artikel 4.1.5 WEB BES.

Bij gebreke van een collectieve arbeidsovereenkomst voor het onderwijspersoneel is daarom materieel de ambtenarenrechtspositie van overeenkomstige toepassing. Nu het onderwijspersoneel van een bijzondere instelling echter wel een dienstbetrekking heeft met de stichting die de mbo-instelling in stand houdt, is de vorm van de rechtspositie het civielrechtelijke arbeidsrecht. Een eventueel geschil zal dan uiteindelijk bij de burgerlijke rechter aanhangig moeten worden gemaakt.

Nu geen enkel openbaar lichaam zelf openbaar beroepsonderwijs aanbiedt en dat ook niet in de lijn der verwachtingen ligt binnen afzienbare termijn, is ervan afgezien om te bepalen dat bij een disciplinaire straf op een openbare instelling bij gebreke van een rol van gedeputeerde staten voor de BES de rijksvertegenwoordiger of de minister van OCW die taak heeft. Dit zou te ver van de praktijk verwijderd zijn om hierover een bepaling op te nemen. Ook komt niet meer als aparte bepaling terug terug dat een docent, of onderwijsinstructeur voor de daartoe in het Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel aangewezen onderwijsondersteunende werkzaamheden, ook zijn getuigschrift in Curaçao, Sint-Maarten of Aruba mag hebben behaald. Dit blijft wel de regel maar dat is nu reeds ten algemene geregeld in de artikelen 4.2.1a jo. 4.2.1, tweede lid, sub 6 of 4.2.2, eerste lid, sub c, van de WEB. Op grond van deze bepalingen geeft ook een met de Nederlandse eisen vergelijkbaar diploma, behaald in de landen Curaçao, Aruba of Sint Maarten, toegang tot het beroep van docent of onderwijsinstructuur in heel Nederland.

Artikel 4.1.2, vierde lid, WEB bepaalt dat na een onaantastbaar geworden vonnis tot faillietverklaring van een rechtspersoon die een instelling in stand hield, de overige instellingen tezamen de aanspraken van het personeel van die

bankroet gegane instelling op een uitkering ingevolge de Werkloosheidswet overnemen naast aanspraken die uit een c.a.o. voortvloeien ingevolge het tweede lid van artikel 4.1.2. WEB. Nu zowel de Werkloosheidswet als de c.a.o. mbo niet van toepassing is op Caribisch Nederland, is dit reden om deze bepaling niet van toepassing te verklaren op het bevoegd gezag van een instelling in een openbaar lichaam. Anders zou er sprake zijn van eenzijdige en dus geen echte solidariteit.

Onderdeel S (artikel 8.0.0)

Artikel 6.1.3a vervalt weliswaar in hoofdstuk 6, maar feitelijk wordt de inhoud ervan verplaatst naar het eerste artikel van hoofdstuk 8, waar het bij nader inzien beter op zijn plaats is. Het nieuwe artikel 8.0.0. verplicht het bevoegd gezag van een mbo-instelling ertoe om aspirant-studenten juist en volledig te informeren over alles wat met het beroepsonderwijs op de betreffende instelling te maken heeft. Het doel van deze informatieverplichting is om de aanstaande of oriënterende student in staat te stellen de verschillende opleidingsmogelijkheden te vergelijken en een passende opleiding te kiezen. Gelet hierop is het nodig dat de aspirant-student zich een goed oordeel kan vormen over de inhoud en de inrichting van het te volgen onderwijs en de examinering. Aangezien deze informatievoorziening van belang is bij de studiekeuze wordt de inhoud van artikel 6.1.3a hernummerd tot het nieuwe artikel 8.0.0. van de WEB. Deze informatieverplichting wordt ingevoegd voor artikel 8.0.1. van de WEB. Deze laatste bepaling ziet namelijk op de aanmelding van de aspirant-student bij de instelling. Voordat de student zich aanmeldt voor 1 april, zal hij of zij normaliter eerst kennis willen nemen van welke opleidingen de instelling aanbiedt, alsmede hoe het onderwijs en de examinering is georganiseerd. Verder is hij mogelijk geïnteresseerd in de visie van de instelling op onderwijs en heeft hij wellicht behoefte aan meer gedetailleerde informatie over een of meer beroepsopleidingen.

Onderdeel T (artikel 6.3.1)

De inhoud van artikel 1.6.1 over de erkenning van een exameninstelling wordt met artikel 6.3.1 samengevoegd tot een bepaling. Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt enkele redactionele verbeteringen aan te brengen. Zo is het niet langer nodig te bepalen dat een aanvraag tevens geldt als aanmelding voor het Crebo (thans Registratie opleidingen en instellingen). Het feit dat een positieve beschikking leidt tot opname in RIO is reeds elders in de WEB geregeld en hoeft dus niet te worden herhaald. Het eerste lid bevat de inhoudelijke eisen voor een besluit tot erkenning als exameninstelling. Een exameninstelling vormt een aanvulling op het stelsel van beroepsonderwijs, omdat een instelling (roc of beroepscollege) de examinering van een bepaalde beroepsopleiding kan overdragen aan een exameninstelling. Bij zo'n overdracht, in de wandeling uitbesteding van examinering genaamd, verkrijgt de exameninstelling de volledige verantwoordelijkheid. Een recht op examinering geldt niet in zijn algemeenheid maar voor een specifieke beroepsopleiding. Dit is al sinds 2004 wettelijk voorschrift, maar volgt nu duidelijker dan voorheen uit het derde lid van het nieuwe artikel 6.3.1. Uitbesteding van examinering vindt dus plaats per opleiding en heeft betrekking op het héle examen ervan met alle examentaken. In dat geval gaat ook de verantwoordelijkheid voor de examenregeling en de examencommissie over naar de exameninstelling. Dit is echter alleen het geval bij volledige overdracht van de examinering aan een exameninstelling. Indien een deel van de examentaken (bijvoorbeeld de toetsconstructie) wordt ingekocht of wordt ontwikkeld in samenwerking met een andere instelling, is er sprake van inkoop of samenwerking en dan blijft het roc of beroepscollege zelf verantwoordelijk voor de examinering.

Het is ook de instelling die de bijbehorende diplomabekostiging ontvangt. Een exameninstelling ontvangt geen bekostiging vanuit het landelijk budget voor het beroepsonderwijs, maar heeft een overeenkomst met de instelling en zal uit dien hoofde een redelijke vergoeding voor de dienstverlening ontvangen.

Uiteraard dient in geval van uitbesteding de wettelijk vereiste rechtsbescherming van de student te zijn gewaarborgd. Dit betekent dat een exameninstelling ook moet zorgdragen voor de examenregeling en voor de instelling van of aansluiting bij een commissie van beroep voor de examens. Dit is ook als eis gesteld in artikel 6.3.1, eerste lid, onderdeel c.

Een instelling kan tot uitbesteding overgaan indien zij dat doelmatig acht of indien zij op basis van de eigen bewaking van de kwaliteit van het examen van een opleiding constateert dat zij niet zelf kan waarborgen dat dit examen op alle examenonderdelen in voldoende mate aan de standaarden, bedoeld in artikel 7.4.4. van de WEB voldoet. De instelling moet tot uitbesteding van de examinering overgaan indien haar het recht op examinering voor een beroepsopleiding is ontnomen. Deze tekst is grotendeels ontleend aan de memorie van toelichting (Tweede Kamer 2003/04, 29205, nr. 3) van een wijziging van de WEB in 2004 (Stb. 2004, 138), waarbij de examineringsregels zijn gewijzigd en de exameninstelling haar huidige rol heeft gekregen.

Onderdeel U (artikel 6.3.3.)

In artikel 6.3.3, eerste lid, wordt een foute verwijzing naar een niet meer bestaand eerste lid van artikel 6.3.2 van de WEB gecorrigeerd.

Onderdeel V (hoofdstuk 6, titel 5)

Met dit onderdeel wordt aan het slot van hoofdstuk 6 een specifieke titel toegevoegd met daarin de bijzondere of afwijkende regels voor het onderwijs in de openbare lichamen.

Met het voorgestelde artikel 6.5.1 wordt het uiterste tijdstip bepaald waarop een instelling die bekostigd beroepsonderwijs wil aanbieden nog advies mag vragen aan de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN over het arbeidsmarktperspectief van die opleiding en de beschikbaarheid van leerbedrijven om de beroepspraktijkvorming te kunnen volgen. Zie ook het voorstel voor artikel 1.6.3, eerste lid, WEB. Dit tijdstip wordt bepaald op uiterlijk tegelijkertijd met de melding aan de minister van OCW dat het volgende studiejaar een nieuwe beroepsopleiding zal worden gestart. Een dergelijke melding is verplicht op grond van artikel 6.1.2, eerste lid, van de WEB.

Het voorgestelde artikel 6.5.2 geeft een andere invulling aan de zorgplicht doelmatigheid voor het bekostigde beroepsonderwijs in een openbaar lichaam, momenteel alleen Bonaire. Dit is nodig omdat een strikte toepassing van artikel 6.1.3, derde lid, WEB in eerste instantie geen remmend effect zou kunnen hebben op de komst van nieuwe opleidingen. Zolang er een bekostigde instelling is op Bonaire en de andere instellingen ruim 8.000 km verderop zijn gevestigd en alleen daar hun opleidingen aanbieden.

Met de specifieke invulling van doelmatigheid met betrekking tot het beroepsonderwijs op de openbare lichamen wordt acht geslagen op de geografische ligging van de openbare lichamen. Voor het bekostigd beroepsonderwijs in een openbaar lichaam moet veel zwaarder wegen de Caribische context van met het Nederlandse beroepsonderwijs vergelijkbare opleidingen. Dit temeer als er in de regio, te beginnen met de andere landen

binnen het Koninkrijk, meer wordt samengewerkt en er afspraken worden gemaakt over een doelmatige verdeling van onderwijsaanbod in de regio.

Het voorstel voor artikel 6.5.3 bepaalt dat artikel 6.1.4, derde lid, WEB niet van toepassing is jegens een instelling in een openbaar lichaam. Als een instelling in Caribisch Nederland haar recht op bekostiging of diplomering verliest, zal het in de meeste gevallen nagenoeg onmogelijk zijn voor studenten om dezelfde opleiding aan een andere instelling in de eigen omgeving te kunnen afmaken. Hier past maatwerk. Studenten zullen dan noodgedwongen moeten overstappen naar een andere beroepsopleiding op het openbaar lichaam of tijdelijk verhuizen naar Nederland om hun beroepsopleiding daar af te maken. Niet iedere student zal deze keuze willen of kunnen maken. Daarom heeft het dan ook geen zin om toepassing te geven aan artikel 6.1.4, derde lid, WEB.

Het voorgestelde artikel 6.5.4 geeft een andere invulling aan het kwaliteitsoordeel zeer zwak voor het bekostigde beroepsonderwijs op Bonaire. De beoordeling van studiesucces zal daarvan geen deel uitmaken. PM

Onderdeel W (artikel 7.4.6a)

Het huidige onderdeel c van artikel 7.4.6a, tweede lid, WEB noemt alleen diploma's die als startkwalificatie gelden in Europees Nederland. Nu deze wet ook van toepassing wordt in Caribisch Nederland en dus heel Nederland, is het belang ook de diploma's te benoemen die als startkwalificatie zijn aangemerkt op grond van de Leerplichtwet BES. Daartoe behoren ook de diploma's die in artikel 25 van het Besluit Gwendoline van Puttenschool en Saba comprehensive school zijn genoemd. Het is beter deze verwijzing naar de Leerplichtwet BES in artikel 7.4.6a zelf te noemen, omdat de beide leerplichtwetten noch de WEB voorziet in een geschikte wederzijdse erkenningsprocedure. Dit zou betekenen dat een jongere met een diploma, aangemerkt als startkwalificatie, die verhuist binnen Nederland van het Europese naar het Caribische deel of andersom formeel niet over een startkwalificatie zou beschikken en daarmee in overtreding zou zijn. Dat is niet de bedoeling. Daarom wordt onderdeel c gewijzigd in voormelde zin.

Onderdeel X (hoofdstuk 7, titel 6)

Artikel 7.6.1

In artikel 7.1.4 WEB is geregeld van welke ondersteunende instantie een mbo-instelling gebruik kan maken indien een nog leerplichtige student tijdelijk vanwege ziekte niet in staat is naar de instelling te komen voor het volgen van onderwijs. De wet wijst hiertoe een schoolbegeleidingsdienst of academisch ziekenhuis aan. Deze ondersteuning is vooral van belang bij een afwezigheid vanwege ziekte die zonder ingrijpen voor leerachterstanden zou zorgen. En de aard van de ziekte moet uiteraard het leren niet in de weg staan. Het kan ook gaan om tijdelijke afwezigheid van school door noodzakelijke kortdurende mantelzorg vanwege ziekte van de ouders van de student. De schoolbegeleidingsdiensten of academische ziekenhuizen zijn niet actief op de openbare lichamen. Daarom wordt met het voorgestelde artikel 7.6.1 geregeld dat het expertisecentrum onderwijszorg de aangewezen instantie is voor een mbo-instelling in een openbaar lichaam om ondersteuning te verkrijgen in bovengenoemde situatie. Voor leerlingen voortgezet onderwijs op de openbare lichamen is dit geregeld in artikel 11.15 WVO 2020. Daarbij wordt logischerwijs geen onderscheid gemaakt naar leer- of kwalificatieplicht, omdat het leeuwendeel van de leerlingen nog geen startkwalificatie zal bezitten, uitgezonderd de havo-gediplomeerde die daarna vwo gaat doen.

Artikel 7.6.2

Het voorstel voor artikel 7.6.2 regelt dat het bevoegd gezag ofwel de rechtspersoon die een bekostigde mbo-instelling in stand houdt in een openbaar lichaam van rechtswege is aangesloten bij het samenwerkingsverband CN van het desbetreffende eiland. Dit is reeds geregeld in de artikelen 11.16 en volgende van de Wet voortgezet onderwijs 2020, zodat naar die bepalingen wordt verwezen. Dat het beroepsonderwijs en het vavo deel uitmaken van een samenwerkingsverband passend onderwijs is uniek voor Caribisch Nederland en ook nodig vanwege de kleinschaligheid van het mbo daar, terwijl opleidingen vavo momenteel helemaal nog niet voorkomen. In Caribisch Nederland is het, gezien de schaalgrootte, niet haalbaar om een zorgstructuur in te richten volgens de gedetailleerde systematiek van Europees Nederland. Er zijn geen scholen voor speciaal onderwijs zoals die in Europees Nederland zijn geregeld in de Wet op de expertisecentra (hierna: WEC). De gekozen benadering is erop gericht een zo eenvoudig mogelijk wettelijk kader te scheppen waarbinnen het belang van leerlingen en studenten die extra zorg behoeven zo goed mogelijk wordt geborgd terwijl tegelijkertijd ruimte is voor betrokken scholen en instellingen om zelf de beste oplossingen te kiezen aansluitend bij de behoefte en schaal van het eiland. Met daarbij de professionele ondersteuning van het expertisecentrum onderwijszorg die nodig is voor leerlingen en studenten met een beperking of chronische ziekte.

Het huidige hoofdstuk 3 van de WEB BES beschrijft de zorgstructuur op de openbare lichamen. Deze structuur wijkt af van het systeem in Europees Nederland.

Alle scholen en instellingen in Caribisch Nederland zijn aangesloten bij een samenwerkingsverband CN. Bij het samenwerkingsverband CN is ook een expertisecentrum onderwijszorg (EOZ) aangesloten. Per eiland is een aanbod van specialistische deskundigheid georganiseerd in de vorm van een EOZ waarvan instellingen voor beroepsonderwijs, scholen voor primair onderwijs en scholen voor voortgezet onderwijs gebruik kunnen maken. Het expertisecentrum onderwijszorg is een rechtspersoon die deskundige ondersteuning kan bieden aan studenten met een specifieke onderwijsbehoefte. De regels over het EOZ, waaronder bepalingen over subsidie, toezicht en taakverwaarlozing, staan in de WPO BES en de WVO 2020. Vanwege de eenvoud is daarom besloten de artikelen 11.16 en 11.17 van de WVO2020 ook van toepassing te verklaren op het beroepsonderwijs en een opleiding vavo. De artikelen 11.18 tot en met 11.23 van die wet zijn van overeenkomstige toepassing. Het verschil bestaat hieruit dat beide eerstgenoemde artikelen de organisatie van het samenwerkingsverband CN beschrijven, hetgeen uit zichzelf al van toepassing is op het beroepsonderwijs en een opleiding vavo in een openbaar lichaam. Herhaling in de WEB is daarmee strikt genomen niet nodig, maar wordt voor de duidelijkheid wel gedaan. Terwijl de artikelen 11.18 en volgende zijn geschreven voor leerlingen voortgezet onderwijs maar door de overeenkomstige toepassing ook relevant worden voor studenten en vavo-studenten.

Op dit moment kent de WEB BES in artikel 3.1 nog de verplichting om een jaarlijks handelingsplan op te stellen ten aanzien van studenten en vavo-studenten met een specifieke onderwijsbehoefte. Er bestaat echter overlap tussen het handelingsplan uit artikel 3.1 WEB BES en de afspraken met betrekking tot extra ondersteuning uit artikel 8.1.3a WEB (ingevoegd met de Wet verbetering rechtsbescherming, maakte voorheen onderdeel uit van de onderwijsovereenkomst). Conform artikel 8.1.3a moet het bevoegd gezag schriftelijke afspraken maken met de student of vavo-student die

ondersteuning behoeft in verband met handicap of chronische ziekte. Deze afspraken worden jaarlijks herzien.

Het voorgestelde artikel 7.6.3. regelt dat bij toepassing van artikel 7.2.9, tweede lid, van de WEB in een openbaar lichaam voor SBB moet worden gelezen ROA CN. Uit hoofdstuk 1, titel 6, volgt immers dat ROA eerste aanspreekpunt is in een openbaar lichaam over de erkende leerbedrijven. Artikel 7.2.9, tweede lid, van de WEB bevat de verplichting voor het bevoegd gezag en SBB om met elkaar te overleggen en naar een passende oplossing te zoeken voor de student, indien er na het sluiten van een beroepspraktijkvormingsovereenkomst onverhoopt geen uitvoering (meer) kan worden gegeven aan de beroepspraktijkvorming bij het betreffende leerbedrijf. Aangezien in Caribisch Nederland de Raad onderwijs en arbeidsmarkt CN aan de lat staat voor de erkenning van leerbedrijven, moet in Caribisch Nederland dat overleg plaatsvinden met ROA CN in plaats van met SBB. Indien het bevoegd gezag en de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven na het sluiten van de in artikel 7.2.8 bedoelde overeenkomst vaststellen dat de praktijkplaats niet of niet volledig beschikbaar is, de begeleiding tekortschiet of ontbreekt, het bedrijf of de organisatie niet langer beschikt over een gunstige beoordeling als bedoeld in artikel 1.5.3, of sprake is van andere omstandigheden die maken dat de beroepspraktijkvorming niet naar behoren zal kunnen plaatsvinden, bevordert het bevoegd gezag, na overleg met het bestuur van de Samenwerkingsorganisatie beroepsonderwijs bedrijfsleven, dat een toereikende vervangende voorziening beschikbaar wordt gesteld.

Artikelen 7.6.4 en 7.6.6

In aanvulling op artikel 7.3.1 WEB kan in een openbaar lichaam ook de opleiding en het staatsexamen Nederlands als vreemde taal als opleiding educatie worden onderscheiden. Dit wordt geregeld in artikel 7.6.4. In het bestaande artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel, c, van de WEB BES is de opleiding Nederlands als vreemde taal aangeduid als opleiding educatie voor Caribisch Nederland. De eisen en procedurele voorschriften voor deze opleiding zijn uitgewerkt in het Staatsexamenbesluit Nederlands als vreemde taal BES. Deze opleiding moet worden toegevoegd aan het rijtje opleidingen educatie. Omdat zij alleen van belang lijkt te kunnen zijn voor Caribisch Nederland, is het voorstel deze opleiding in een apart artikel 7.6.4 te noemen in plaats van toe te voegen aan de opsomming in artikel 7.3.1. van de WEB. Het voorstelde artikel 7.6.6 van de WEB verklaart vervolgens enkele bepalingen over het staatsexamen Nederlands als tweede taal van overeenkomstige toepassing op het staatsexamen Nederlands als vreemde taal.

Artikel 7.6.5

In het voorgestelde artikel 7.6.5 van de WEB wordt geregeld dat in een openbaar lichaam de student die de instelling verlaat zonder diploma en dus zonder startkwalificatie recht heeft op een mbo-verklaring zonder dat hij of zij daarom hoeft te vragen. Studenten die eerder met goed gevolg een bepaald diploma voortgezet onderwijs hebben behaald aan de Gwendoline van Puttenschool op Sint Eustatius of de Saba comprehensive school op Saba hebben reeds een startkwalificatie en hebben daarmee geen automatisch recht op een mbo-verklaring.

Artikel 7.6.7

In het voorgestelde artikel 7.6.7 wordt het toepasselijk bestuursrecht geregeld indien er sprake is van een geschil aan een openbare mbo-instelling op een openbare lichaam. Het betreft de relevante verwijzingen naar de Wet

administratieve rechtspraak BES in plaats van de Algemene wet bestuursrecht, nu die laatste wet niet van toepassing is in een openbaar lichaam. Nu een dergelijke instelling niet bestaat, is dit daarmee een theoretische bepaling voor het geval dat zo'n situatie ooit ontstaat.

Artikel 7.6.8

Van meer praktisch belang is het voorgestelde artikel 7.6.8. over de rechtsbescherming van de student. Het is daarbij van belang te vermelden dat - in tegenstelling tot Europees Nederland- een geschil tussen student of vavo-student en de bestaande mbo-instelling op Bonaire niet fictief als een bestuursrechtelijke procedure wordt aangemerkt. Een hieruit voortvloeiende procedure zal daarmee ook niet worden afgewikkeld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Omdat de stichting Scholengemeenschap Bonaire een privaatrechtelijk georganiseerde instelling in stand houdt, zal de student zich tot de burgerlijke rechter moeten wenden op zijn of haar openbaar lichaam, indien de klacht of het geschil niet naar tevredenheid binnen de instelling kan worden opgelost. Wel geldt er in die voorfase binnen de instelling dat het bezwaar van de student of vavo-student overeenkomstig enkele bepalingen van de Wet administratieve rechtspraak BES dient te worden behandeld. Wederom in tegenstelling tot Europees Nederland is er sprake van een rechterlijke toetsingsmogelijkheid in twee instanties, dus met de mogelijkheid van hoger beroep bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Dit alles is sinds 1 augustus 2023 zo geregeld met de Wet verbetering rechtsbescherming mbo-student *(Stb. 2022, 134) als wijziging van de WEBBES. In artikel 7.6.8 wordt slechts de technische doorwerking van deze recente wetswijziging als gevolg van de intrekking van de WEBBES geregeld. Namelijk door dit te regelen in de WEB zelf. Na de evaluatie zal worden gezien of er redenen zijn tot aanpassing.

Onderdeel Z (artikel 8.1.8)

Op grond van artikel 1, onderdeel f, sub 2, van de Leerplichtwet BES kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur -naast andere dan de reeds in die wet aangewezen mbo-, havo- en vwo-diploma's- opleiden tot een startkwalificatie. Voor de bovenwindse eilanden is dit geregeld in artikel 25 van het Besluit Gwendoline van Puttenschool en Saba comprehensive school. Daarin zijn enkele Nederlandse diploma's aangewezen waarvan een groot deel van de onderwijs- en exameninhoud wordt bepaald door de Caribbean Examination Council te Barbados. Daarom wordt voorgesteld een zinsnede met deze strekking toe te voegen aan artikel 8.1.8 WEB.

Onderdeel AA (hoofdstuk 8, titel 7)

Titel 7 met specifieke regels over vooral de preventie en de bestrijding van voortijdig schoolverlaten op Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt toegevoegd aan hoofdstuk 8 van de WEB, zo is het voorstel.

In het voorgestelde artikel 8.7.1 wordt specifiek voor een instelling in een openbaar lichaam de omgekeerde situatie geregeld van artikel 8.0.4, zesde lid, WEB. Dit betekent dat bij aanmelding voor beroepsonderwijs van een student die niet woonachtig is op het betzelfde openbaar lichaam als waar de instelling is gevestigd, de instelling daarmee rekening dient te houden. Dit betekent concreet dat de intakeactiviteiten die leiden tot het studiekeuze-advies voor die student digitaal of in ieder geval zodanig moeten worden georganiseerd dat de aspirant-student niet fysiek hoeft deel te nemen aan de intakeactiviteiten.

Het voorstel voor artikel 8.7.2 bevat allerlei noodzakelijke, anders te lezen verwijzingen in hoofdstuk 8, titel 1. Het gaat hier om wetgeving die specifiek

voor de openbare lichamen is vastgesteld in plaats van andere Nederlandse wetgeving die aldaar niet van toepassing is. Het betreft de Wet toelating en uitzetting BES in plaats van de Vreemdelingenwet 2000, de Leerplichtwet BES in plaats van de Leerplichtwet 1969, de Wet studiefinanciering BES in plaats van de Wet studiefinanciering 2000 en de Wet administratieve rechtspraak BES in plaats van de Algemene wet bestuursrecht. De oplettende lezer zal opmerken dat er geen verwijzing is opgenomen voor artikel 8.1.7, elfde lid, van de WEB naar de Wet studiefinanciering BES in plaats van de Wet studiefinanciering 2000. De reden is dat er nog geen sprake was van een openbaar lichaam op 1 augustus 2005 en de Wet studiefinanciering BES daarmee nog niet bestond toentertijd. Dit terwijl artikel 8.1.7, elfde lid, WEB wel op die situatie betrekking heeft.

De voorgestelde artikelen 8.7.3 tot en met 8.7.7 bevatten enkele specifieke regels omtrent het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten in Caribisch Nederland. Deze bepalingen komen in de plaats van de artikelen 8.3.2, 8.3.4 en 8.3.5 van de WEB, omdat het voorgestelde artikel 8.7.4 gaat bepalen dat deze drie wetsartikelen niet van toepassing zijn voor de openbare lichamen.

Een succesvolle aanpak van het probleem voortijdig schoolverlaten vergt een ketenbenadering, waarbij alle partners met elkaar samenwerken en hun taak uitvoeren in overleg met elkaar. Het begint ermee dat de mbo-of vavo-instelling verplicht is de in de wet omschreven gevallen van verzuim te melden aan het bestuurscollege, conform het voorgestelde artikel 8.7.3 van de WEB. Op deze voorgestelde artikelen wordt hierna achtereenvolgens ingegaan.

Artikel 8.7.3

Artikel 8.1.8a WEB betreft de verplichte gegevenslevering van een mbo-instelling aan DUO bij ongeoorloofd studentverzuim van meer dan vier weken. Artikel 8.1.8a WEB is om twee redenen niet direct toepasbaar in een openbaar lichaam zoals hierna zal blijken. Artikel 8.7.3 WEB is daarom de pendant voor Caribisch Nederland, zodat feitelijk gesteld kan worden dat artikel 8.1.8a WEB in aangepaste vorm toch geldt voor Caribisch Nederland. De eerste reden is dat de Wet register onderwijsdeelnemers voor wat betreft de verzuimgegevens vooralsnog niet van toepassing is op de openbare lichamen. Dit beletsel in juridische zin verdwijnt echter met de inwerkingtreding van het onderhavig wetsvoorstel. Daarnaast geldt voor Caribisch Nederland afwijkende privacyregelgeving. De Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) is immers niet van toepassing, omdat Caribisch Nederland geen deel uitmaakt van de interne markt van de Europese Unie.²⁵

Wanneer een student langer dan vier weken afwezig is zonder geldige reden, moet het bevoegd gezag dit melden aan het bestuurscollege. In het voorgestelde artikel 8.7.3 WEB voor Caribisch Nederland wordt niet vastgelegd dat deze melding plaatsvindt via DUO en het register onderwijsdeelnemers, omdat de openbare lichamen daar voorlopig niet op zijn aangesloten. Vooralsnog is de melding nagenoeg vormvrij. Zij moet alleen wel schriftelijk of digitaal gebeuren. Deze formulering laat onverlet dat, wanneer het register onderwijsdeelnemers wordt ingevoerd in Caribisch Nederland, de meldingen via het register dienen te worden gedaan. Wanneer dit zo is, kunnen het eerste en tweede lid van dit nieuwe artikel 8.7.3. WEB vervallen.

---

²⁵ Publicatieblad EU 2016. L 119.

Derde en vierde lid: Bij het registreren van verzuim en verwijdering worden persoonsgegevens verwerkt. In Caribisch Nederland dienen deze verwerkingen plaats te vinden conform de Wet bescherming persoonsgegevens BES. In het vierde lid is opgenomen dat het persoonsgebonden nummer BES mag worden gebruikt bij de bestrijding van voortijdig schoolverlaten. Bij de melding kan het noodzakelijk zijn om in de melding mede persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid of strafrechtelijke persoonsgegevens te gebruiken als dat nodig is om de reden van het verzuim te melden. Het vijfde lid formuleert daarom een uitzondering op artikel 16 Wet bescherming persoonsgegevens BES met daarin het verbod om deze gegevens te gebruiken.

Artikel 8.3.1 WEB is overigens gewoon van toepassing op de openbare lichamen. Artikel 8.3.1 geeft de definitie van een voortijdige schoolverlater. Daarbij moet worden opgemerkt dat het eerste lid, onderdeel b, en het tweede lid verwijzen naar jongeren afkomstig uit het voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in de Wet op de expertisecentra (WEC). Dit is in Caribisch Nederland niet aan de orde, omdat daar geen WEC-scholen zijn.

Artikel 8.7.4

De artikelen 8.3.2 tot en met 8.3.5 WEB zijn niet van toepassing in een openbaar lichaam, zo regelt artikel 8.7.4. In plaats van artikel 8.3.2. zijn in een openbaar lichaam de artikelen 8.7.5 en 8.7.6 WEB van belang.

Met de voorgestelde bepalingen 8.7.5 tot en met 8.7.7 is inhoudelijk zoveel mogelijk aangesloten op de artikelen 8.3.2 en 8.3.4 WEB. Wel zijn enige afwijkende keuzes gemaakt voor wat betreft de taakverdeling op de openbare lichamen.

Artikel 8.3.5 WEB kan voor Caribisch Nederland buiten toepassing worden gelaten. Dit betreft deelname van het bevoegd gezag aan het overleg gericht op het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 2.47, tiende lid, WVO 2020. Deze overlegstructuur is op grond van artikel 11.12 WVO 2020 niet van toepassing op de eilanden, waaruit volgt dat deelname van het bevoegd gezag ook niet geregeld hoeft te worden.

Artikel 8.7.5

Ieder bestuurscollege heeft drie taken in het kader van het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten. In de eerste plaats de registratie van alle door de onderwijsinstellingen gemelde persoonsgegevens omtrent verzuim. Het bestuurscollege dient daarbij uiteraard deze wet en de Wet bescherming persoonsgegevens BES in acht te nemen. In hetzelfde register ook de registratie van degenen die niet voldoen aan de eisen van de Leerplichtwet BES. Dit is een andere categorie. Er zouden immers ook jongeren kunnen zijn die op het openbaar lichaam verblijven zonder ooit onderwijs op het openbaar lichaam te hebben gevolgd. Het bestuurscollege draagt zorg voor het beheer van dit register, zodat het goed functioneert, zo volgt uit het eerste en tweede lid.

Een tweede taak van het bestuurscollege is ervoor te zorgen dat alle jongeren onder de 25 jaren oud zonder startkwalificatie in de zin van de Leerplichtwet BES van tijd tot tijd worden benaderd met de vraag of zij weer onderwijs willen gaan volgen dan wel in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien door middel van betaald werk. Dit is geregeld in het derde lid. En om deze jongeren zoveel mogelijk op weg te helpen als zij hiertoe uit zichzelf niet direct in staat zijn. De invulling van deze tweede taak kent meer beleidsvrijheid en kan ook onderdeel zijn van het eilandelijk plan voortijdig schoolverlaten. Beide zelfstandige taken van het bestuurscollege zijn geregeld in artikel 8.7.5, eerste

tot en met derde lid, WEB. Zij moeten worden onderscheiden van de derde, meer indirecte taak die volgt uit artikel 8.7.6. Dat is het meedenken en -praten bij de totstandkoming van het eilandelijk plan om het aantal voortijdig schoolverlaters zoveel mogelijk te voorkomen en de daadwerkelijke uitval te bestrijden. Dit vraagt om samenwerking in de keten zoals hierboven al aangegeven.

Met dit wetsvoorstel wordt afgezien van een bijzondere uitkering voor deze taak, zoals thans nog wel het geval is. Er zal een bedrag aan het BES-fonds worden toegevoegd, zodat de openbare lichamen hun medebewindstaak naar behoren kunnen uitvoeren. Het derde en vierde lid bepalen dat het eilandelijk plan ook streefcijfers bevat. Het stellen van streefcijfers betekent dat er ook een beschrijving van de beginsituatie moet zijn. Het tijdpad beslaat vier jaar. Het vijfde lid bepaalt dat bij ministeriele regeling regels ter uitvoering van dit artikel kunnen worden gesteld.

Artikel 8.7.6

Met dit voorgestelde artikel wordt een contactschool aangewezen per openbaar lichaam die het voortouw heeft bij de totstandkoming van een vierjaarlijks plan met daarin een beschrijving van de uitgangssituatie, de te verwachten ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op voortijdig schoolverlaten en de maatregelen om dit voortijdig schoolverlaten zoveel mogelijk te voorkomen en te bestrijden. De contactschool kan een school voor voortgezet onderwijs of een mbo-instelling zijn.

Artikel 8.7.7

In Europees Nederland zijn de coördinerende taken rondom het regionaal programma voortijdig schoolverlaten belegd bij het college van burgemeester en wethouders van de contactgemeente. Van dit uitgangspunt wordt gemotiveerd afgeweken voor Caribisch Nederland.

De regionale samenwerkingsstructuur wordt niet overgenomen voor Caribisch Nederland, omdat de openbare lichamen zich op dit moment niet lenen voor onderlinge regionale samenwerking op het terrein van voortijdig schoolverlaten. Zij zijn om meerdere redenen niet vergelijkbaar met Nederlandse gemeenten. De geografische ligging zou dit ondoelmatig maken. De activiteiten die in Europees Nederland worden uitgevoerd op regioniveau, vinden in Caribisch Nederland plaats voor elk afzonderlijk openbaar lichaam.

Het ontwikkelen van de registratie en monitoring van voortijdig schoolverlaters tussen de 12 en 25 jaren oud behelst een taakverzwaring voor het openbaar lichaam. Het is daarom wenselijk om de overige verantwoordelijkheden te spreiden over verschillende instanties. In Europees Nederland heeft de contactgemeente thans een coördinerende rol bij het opstellen van een regionaalprogramma met maatregelen ter voorkoming en bestrijding van voortijdig schoolverlaten (artikel 8.3.4, derde lid, WEB). De coördinerende rol bij aanvullende maatregelen in de bestrijding van voortijdig schoolverlaten wordt op de BES-eilanden belegd bij het bevoegd gezag van een onderwijsinstelling op het eiland. Dit is overigens niet heel ongewoon, want dit was tot begin deze eeuw de standaard situatie in Nederland.

In Europees Nederland ontvangt een contactschool in de rmc-regio subsidie voor de uitvoering van maatregelen uit het regionaal programma. De uitvoering van het regionaal programma is geen bekostigingsvoorwaarde in de zin van artikel 1.1.2 WEB in het licht van artikel 23 Grondwet. De subsidie is opgenomen in een subsidieregeling met een grondslag in de Wet overige ocw-subsidies (Woos). De Woos is in zijn algemeenheid niet van toepassing op de

BES-eilanden. Om echter toch in een grondslag voor subsidiering te voorzien wordt in het voorgestelde artikel 8.7.7 een specifieke subsidiegrondslag voor de contactschool gemaakt en wordt bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht en de Woos voor de uitvoering van deze taak van toepassing verklaard. Hierdoor ontstaat er een grondslag voor een subsidieregeling voor onderwijsinstellingen, namelijk de aangewezen contactschool, op de BES-eilanden.

Onderdeel BB (hoofdstuk 8a, titel 6 CN)

Met het voorgestelde artikel 8a.6.1 wordt geregeld in de WEB dat niet de Ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam bevoegd is kennis te nemen van geschillen omtrent de toepassing van de medezeggenschap in een openbaar lichaam, maar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Ingevolge artikel 15, derde lid, van de Rijkswet Gemeenschappelijk Hof van Justitie kan het Hof ook zitting houden op Bonaire. Het voordeel van toegang tot een rechterlijk college met kennis van de eilandelijke context, dat zich bevindt in de nabijheid van de mbo-instelling en de studentenraad weegt zwaarder dan de specialisatie van de Ondernemingskamer in het medezeggenschapsrecht. Momenteel is deze bepaling alleen relevant voor Bonaire, aangezien op dat openbaar lichaam de enige bekostigde instelling voor beroepsonderwijs is gevestigd.

Onderdeel CC (artikel 10.2)

Artikel 10.2 WEB heeft betrekking op de toekenning van rechten aan een instelling. Het bepaalt namelijk dat na een gerechtelijke uitspraak waartegen geen hoger beroep meer mogelijk is, een eventueel recht op bekostiging wordt toegekend met ingang van het eerstvolgende studiejaar. Met de onderhavige wijzigingsopdracht wordt artikel 10.2 veralgemeniseerd, zodat er geen specifieke bepaling voor Caribisch Nederland nodig is. De strekking van de bepaling blijft ongewijzigd.

Onderdeel DD (hoofdstuk 11, titel 2)

In het voorgestelde artikel 11.3, eerste lid, WEB wordt een verwijzing naar een alleen in Europees Nederland geldende bepaling van overeenkomstige toepassing verklaard op de openbare lichamen, omdat Caribisch Nederland een vergelijkbare rechtsregel ontbeert. Het betreft de toepassingsverklaring van artikel 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat ook in een openbaar lichaam het bevoegd gezag verplicht is alle noodzakelijke inlichtingen te verstrekken aan de Inspectie van het onderwijs. Het nalaten daarvan kan dan ook op voor het bevoegd gezag in een openbaar lichaam leiden tot de opschorting dan wel inhouding van de bekostiging. In de tweede plaats gaat het om de mogelijkheid een bestuurlijke boete te kunnen opleggen aan -kort samengevat- iedere natuurlijke of rechtspersoon die zich voordoet als bevoegd gezag in de zin van de WEB maar dat niet is. En daarmee de consument misleid en potentiële studenten op het verkeerde been zet. Daarbij is dan de hoogte van die boete in beginsel begrensd tot de zesde categorie van het Wetboek van Strafrecht BES. De hoogte is overigens gelijk aan die in het Wetboek van Strafrecht.

Onderdelen EE en FF (hoofdstukken 11a en 12)

Met onderdeel EE wordt voorgesteld dat hoofdstuk 11a vervalt. Dit hoofdstuk komt echter terug als hoofdstuk 12. Het nieuwe hoofdstuk 12 is nagenoeg gelijklopend aan het bestaande hoofdstuk 11a over experimenten. Het is daarmee een technische omzetting in het kader van de kwaliteitsverbetering van de WEB. In dat kader is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de inhoud van de bestaande bepalingen op te knippen in kortere artikelen met minder

leden. Ook is de inhoud anders en overzichtelijker vormgegeven door de wetsartikelen waarvan bij algemene maatregel van bestuur met een experiment mag worden afgeweken samen te nemen in het nieuwe artikel 12.1, eerste lid, van de WEB in plaats van thans verspreid in artikel 11a.1, eerste en zesde lid, van de WEB.

Onderdeel GG (hoofdstuk 13)

Hoofdstuk 13 wordt nieuw toegevoegd aan de Wet educatie en beroepsonderwijs. Met daarin in titel 1 de evaluatiebepalingen, in titel 2 het nog relevante overgangs- en invoeringsrecht en in titel 3 de slotbepalingen. Dit hoofdstuk komt daarmee in de plaats van de bestaande hoofdstukken 12 van de WEB, 11 van de WEB BES en artikel 21a van de Wet sociale kanstrajecten BES. Beide hoofdstukken respectievelijk het genoemde artikel bevatten thans het overgangsrecht. Veel van dit overgangsrecht is echter uitgewerkt en daarmee niet meer relevant. Het komt daarmee de leesbaarheid van de wet ten goede om uitsluitend het nog relevante overgangsrecht op te nemen in de wet. Hetzelfde geldt voor de evaluatiebepalingen.

Hierna volgt een lijstje van nog relevante evaluatie- en overgangsrechtelijke bepalingen die een plek krijgen in hoofdstuk 13 van de WEB. Vervolgens wordt ook kort toegelicht waarom bestaande overgangsrechtelijke bepalingen vervallen, tenzij dit evident is.

De resterende en daarmee nog relevante evaluatiebepalingen betreffen in hoofdstuk 13, titel 1:

- Artikel 12.5.1a WEB; er heeft nog geen evaluatie plaatsgevonden. Dit artikel is vernummerd tot artikel 13.1.1.
- Artikel 12.5.1b. WEB wordt vernummerd tot artikel 13.1.2.
- De artikelen 12.5.1b*. WEB en 11.6g*. WEB BES; abusievelijk is hetzelfde artikelnummer tweemaal gebruikt. Dit wordt gecorrigeerd. De artikelen worden vernummerd tot artikel 13.1.3.
- Artikel 11.6g. WEB BES wordt vernummerd tot artikel 13.1.4.
- Artikel 13.1.5. bevat een nieuwe evaluatieverplichting vanwege het onderhavige wetsvoorstel.

De overige evaluatiebepalingen uit de WEB en WEB BES zijn verouderd en uitgewerkt en daarmee niet meer relevant.

Titel 2 bevat het nog relevante overgangs- en invoeringsrecht zoals dat sinds 1996 soms al is opgenomen in de WEB of vanaf 2011 in de WEB BES:

- Artikel 12.2.1. WEB wordt vernummerd tot artikel 13.2.1.
- Artikel 12.2.7. WEB wordt vernummerd tot artikel 13.2.2, onderdelen a tot en met c.
- Artikel 12.3.8. WEB; het Christelijk Instituut voor Doven "Effatha" is opgeheven per 1 augustus 2016. Deze instelling kan daarom uit de bepaling worden geschrapt. Dit artikel wordt vernummerd tot artikel 13.2.3.
- Artikel 12.1a.1. WEB; het derde lid van dit artikel wordt geschrapt, omdat het artikel al voor iedere opleiding voortgezet volwassenonderwijs geldt, ongeacht of het is erkend dan wel rechtstreeks bekostigd op grond van de WEB. Dit artikel wordt vernummerd tot artikel 13.2.4.
- Artikel 11.1b WEB BES wordt vernummerd tot artikel 13.2.5.
- Artikel 11.2. WEB BES wordt vernummerd tot artikel 13.2.2, onderdeel d. Het betreft in dit artikel telkens overgangsrecht met eerbiedigende werking voor op grond van vóór invoering van de WEB of WEB BES

eerder geldende wetgeving bevoegde docenten in het beroepsonderwijs of een opleiding vavo.

- Artikel 13.2.7. bepaalt dat de stichting scholengemeenschap Bonaire als verticale scholengemeenschap wordt aangemerkt met de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel. Omdat het bevoegd gezag er op enig moment voor kan kiezen om te verzoeken niet langer als verticale scholengemeenschap te worden aangemerkt, is tevens bepaald dat dit artikel bij koninklijk besluit kan vervallen.
- Artikel 13.2.8. bevat nieuw overgangsrecht in verband met het afschaffen van het sociale kanstraject. Deelnemers die op het tijdstip voor inwerkingtreding van dit wetsvoorstel reeds aan een sociaal kanstraject zijn begonnen, behouden het recht dit lopende traject af te ronden. Zij behouden daarbij aanspraak op de kanstrajecttoelage.

Het overige overgangs- en invoeringsrecht is verouderd en niet meer relevant. Dit betreft met name de volgende bepalingen:

- Artikel 12.1.1. WEB; dit experiment is inmiddels afgelopen.
- Artikel 12.2.2. WEB; deze bepaling is uitgewerkt. De regering heeft namelijk niet meer de mogelijkheid om arbeidsvoorwaarden vast te stellen, behoudens de maximale beloning voor bestuurders. Artikelen 3.1.2 en 3.2.1, waar de bepaling naar verwijst, zijn vervallen. Artikel 4.1.1 gaat over de formatie en artikel 4.1.2 gaat over de rechtspositie van het personeel. Oorspronkelijk bevatten beide laatstgenoemde artikelen de mogelijkheid om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur verschillende voorschriften vast te stellen. Voor de meeste voorschriften is deze basis echter al eerder vervallen. Artikel 4.1.2, derde lid, bevat tot op heden nog wel de grondslag om voorschriften te stellen omtrent de maximale beloning van bestuurders bij algemene maatregel van bestuur. De maximale beloning van bestuurders is echter reeds geregeld in de Wet normering topinkomens. Artikel 4.1.2, derde lid, WEB wordt daarmee alleen relevant voor Caribisch Nederland, omdat de Wet normering topinkomens daar niet van toepassing is.
- Artikel 12.2.3. WEB; vakinstellingen zijn inmiddels beroepscolleges en daarvoor is reeds een grondslag in de WEB, zodat deze bepaling kan vervallen.
- Artikel 12.2.4. WEB; agrarische opleidingscentra zijn inmiddels omgezet naar verticale scholengemeenschappen, zodat dit artikel is uitgewerkt en kan vervallen.
- Artikel 12.2.9. WEB; dit artikel is verouderd.
- Artikel 12.4.1. WEB; dit artikel is verouderd. De periode waar in dit artikel naar wordt verwezen is vastgesteld in de Invoeringsregeling vervallen leerlinggebonden financiering beroepsonderwijs. Hierin staat dat dit de periode van 1 augustus 2014 tot en met 31 december 2014 betreft. Abusievelijk is deze bepaling tot nu toe blijven bestaan, ondanks dat deze is uitgewerkt.
- Artikel 12.4a.1. WEB; dit artikel is verouderd. Studenten die voor de inwerkingtreding van de wet van 26 juni 2013 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs ten behoeve van het bevorderen van doelmatige leerwegen in het beroepsonderwijs en het moderniseren van de bekostiging van het beroepsonderwijs (Stb. 288) zijn begonnen met een beroepsopleiding, hebben deze opleiding inmiddels afgerond.
- Artikel 12.4b.1. WEB; dit artikel is verouderd. De benoemingstermijn voor leden van de examencommissie die reeds voor de wet van 25 januari 2017 tot wijziging van onder meer de Wet educatie en beroepsonderwijs inzake aanscherping van de eisen met betrekking tot

examencommissies in het middelbaar beroepsonderwijs en een technische aanpassing (Stb. 43) lid waren van de examencommissie is inmiddels verstreken.

- De artikelen 11.1 en 11.6b WEB BES kunnen vervallen, omdat het beroepsonderwijs in Caribisch Nederland alleen nog maar gebruik maakt van de opleidingsdomeinen, kwalificatiedossiers en kwalificaties zoals vastgesteld in de landelijke kwalificatiestructuur op grond van de WEB.
- Artikel 11.1a WEB BES kan vervallen, omdat de bekostiging van het beroepsonderwijs in Caribisch Nederland met de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel niet meer op grond van de WVO 2020 zal plaatsvinden maar op grond van de WEB.
- Artikelen 11.3 en 11.4 WEB BES zijn uitgewerkt, omdat de op grond van die artikelen geldende vijfjaarstermijn inmiddels is verstreken.

Onderdelen HH en II (artikelen 13.3.1 en 13.3.2)

Titel 3 bevat de twee slotbepalingen. Namelijk in de eerste plaats de inwerkingtredingsbepaling van de WEB, artikel 12.5.2, die wordt vernummerd tot artikel 13.3.1. En tot slot de citeertitel die is gegeven in artikel 12.5.3 WEB en wordt vernummerd tot artikel 13.3.2.

Artikel II. Wijziging Wet voortgezet onderwijs 2020

Onderdeel V (artikel 11.47)

De wijziging in artikel 11.47, waarbij het bestaande onderdeel b vervalt, is nodig, omdat de Scholengemeenschap Bonaire met dit wetsvoorstel als verticale scholengemeenschap wordt aangemerkt. Een verticale scholengemeenschap bestaat uit een mbo-instelling die een bestuurlijk-organisatorische eenheid vormt met een school voor voortgezet onderwijs. Een van de voorwaarden in het bijzonder onderwijs (hiermee wordt bedoeld onderwijs dat niet uitgaat van de overheid) is dat zowel instelling als school in stand worden gehouden door een rechtspersoon (één bevoegd gezag). Het zou dan verwarrend zijn wanneer de grondslag voor de bekostiging van het mbo-deel binnen de verticale scholengemeenschap op grond van artikel 11.47, tweede lid, onderdeel b, WVO 2020 blijft plaatsvinden, zoals nu nog het geval is. Een verticale scholengemeenschap heeft als uitgangspunt dat de WVO 2020 van toepassing is op de school voor voortgezet onderwijs. Met daarbij als belangrijkste uitzonderingen de verantwoordelijkheid voor de huisvesting en de organisatie van de medezeggenschap. En dat de WEB van toepassing is op de mbo-instelling. Vanwege de consistentie van wetgeving wordt hieraan vastgehouden.

Het genoemde onderdeel b bevat zoals gezegd thans de grondslag om de SGB in zijn geheel te bekostigen volgens de regels van de WVO 2020, dus inclusief het mbo-deel. Behalve het systemische bezwaar hiertegen, is het nadeel hiervan dat wijzigingen in wet- en regelgeving en voorzieningen voor het mbo dan niet vanzelf van toepassing worden voor het beroepsonderwijs op Bonaire. Daarom vervalt deze grondslag. De rekenregels voor de bekostiging zijn op een lager niveau te vinden. Namelijk in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 voor het voortgezet onderwijs en in het Uitvoeringsbesluit WEB voor het beroepsonderwijs en de volwasseneneducatie. Deze rekenregels blijven ongewijzigd door deze technische wijziging in de wet.

Het haakje voor de bekostiging van het beroepsonderwijs op Bonaire is daarmee voortaan te vinden in de artikelen 2.2.1, 2.2.2 en 2.8.4 WEB, met uitzondering van artikel 2.2.1, tweede en vierde lid, omdat er geen sprake is van een bijdrage in de huisvestingskosten, zolang artikel [PM vervanger 11.1b WEBBES] van de WEB als invoeringsbepaling nog van toepassing is die

genoemde artikelen uitzondert. En uitgezonderd artikel 2.2.2, tweede lid, onderdeel b, WEB, dat betrekking heeft op het aantal gediplomeerden als bekostigingsfactor. Deze uitzonderingen zijn geregeld in artikel 2.8.4 WEB en het genoemde artikel [pm huisvestingsinvoeringsbepaling].

Onderdeel W (artikel 11.48)

Artikel 11.48 WVO 2020 is een dode letter, omdat het verwijst naar artikel 4.11 WVO 2020. Deze laatste bepaling is echter nooit in werking getreden, inmiddels vervallen en kan ook niet meer in werking treden. Hierdoor kan artikel 11.48 WVO 2020 ook vervallen. De reden dat artikel 4.11 WVO 2020 over de voorwaarden voor de vorming van een verticale scholengemeenschap nooit in werking is getreden, is dat de inhoud ervan reeds geregeld is in artikel 2.6.2 van de WEB. Dit laatstgenoemde artikel is op zijn beurt weer uitgewerkt met nadere voorschriften in het Uitvoeringsbesluit WEB. Het is niet nodig dit dubbel te regelen.

Onderdelen Z en AA (artikelen 11.96 en 11.97)

Aan artikel 11.96 WVO 2020 wordt toegevoegd dat ook de artikelen 8.7.5, 6 en 7 WEB van toepassing zijn op leerlingen die verzuimen naar school te gaan. In artikel 11.97 WVO 2020 is thans bepaald dat de school leerlingverzuim van meer dan een maand meldt aan het bestuurscollege. Dit wordt gewijzigd naar vier weken. Daarmee wordt die meldtermijn in lijn gebracht met hetgeen is bepaald in artikel 8.20 WVO 2020 voor Europees Nederland en indien het betreft een student beroepsonderwijs of vavo als bedoeld in de WEB. In de drie hierboven genoemde artikelen van de WEB is -kort samengevat- het volgende geregeld. Het bestuurscollege is verantwoordelijk voor de goede registratie van deze verzuimmeldingen waarin ook de meldingen afkomstig van de leerplichtambtenaar tezamen worden verzameld. Tot tweede heeft het bestuurscollege tot taak iedere jongere onder de leeftijd van 25 jaren oud, die zonder startkwalificatie op het openbaar lichaam woont, te benaderen en te vragen of hij of zij niet weer onderwijs wil gaan volgen. En als dat door omstandigheden op dat moment geen optie is en de jongere in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien, dan eindigt deze taak vooralsnog. Het is de bedoeling dat het bestuurscollege de jongere periodiek blijft bevragen totdat die een startkwalificatie heeft behaald dan wel de leeftijd van 25 jaar heeft bereikt. Dan stopt de verantwoordelijkheid van het bestuurscollege. Tot slot is het bestuurscollege partner in het vaststellen van het eilandelijk plan gericht op het voorkomen en terugdringen van voortijdig schoolverlaten dat door de zogenoemde contactschool als coördinator wordt opgesteld. Dat plan bevat de maatregelen voor een periode van vier jaren.

In artikel 11.97, eerste lid, onderdeel b, WVO 2020 is terug te vinden in welke gevallen een jongere over een startkwalificatie in de zin van artikel 5 van de Leerplichtwet BES beschikt. Thans worden daar vermeld het diploma basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkader- en specialistenopleiding op grond van de WEB BES, alsmede het havo- of vwo-diploma. Aan dat lijstje wordt voor de volledigheid toegevoegd ieder diploma dat bij of krachtens de Leerplichtwet BES als zodanig is aangemerkt zoals bepaalde diploma's op grond van het Besluit Saba comprehensive school en Gwendoline van Puttschool BES, maar ook de diploma's basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkader- en specialistenopleiding op grond van de WEB.

Overige onderdelen

Deze wijzigingen betreffen allemaal het schrappen van verwijzingen in de WVO 2020 naar de WEB BES. Nu die laatste wet wordt ingetrokken, kan in de WVO

2020 worden volstaan met de reeds bestaande verwijzingen naar relevante artikelen in de WEB.

Onderdeel U bevat daarnaast het vervallen van onderdeel d in artikel 11.16, eerste lid, van de WVO 2020, waarbij de overige onderdelen kunnen worden verletterd. Het onderdeel d bepaalt dat het projectbureau in de zin van de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES deel uitmaakt van een samenwerkingsverband CN. Nu die laatste wet wordt ingetrokken, houdt ook de formele uitvoeringsinstantie voor de SKJ-wet op te bestaan en kan de verwijzing naar die wet vervallen.

Artikel III. Wijziging Leerplichtwet BES

Met de wijzigingen in de Leerplichtwet BES wordt de juridische grondslag gecreëerd voor de aansluiting van de registers van de bestuurscolleges op de openbare lichamen op het register onderwijsdeelnemers voor wet betreft de verzuimgegevens en de vrijstellingsgegevens als bedoeld in de Wet register onderwijsdeelnemers. Een complete registratie van deze gegevens voor heel Nederland is van belang voor de beleidsvoorbereiding alsmede het voorkomen en bestrijden van voortijdig schoolverlaten.

Artikel IV. Wijziging Wet College voor toetsen en examens

De Wet College voor toetsen en examens (Wet CvTE) regelt de wettelijke taken voor het zelfstandig bestuursorgaan Cvte. Dit college heeft volgens die wet ook taken op het gebied van centrale examinering voor het beroepsonderwijs op Bonaire. Aan die taak is tot op heden geen invulling gegeven. Nu de WEB BES echter wordt ingetrokken, kunnen ook de verwijzingen naar die wet vervallen. In artikel 2 van de Wet Cvte wordt nog een redactionele verbetering doorgevoerd. Artikel 2 heeft namelijk betrekking op centrale examens en thans wordt er verwezen naar centrale examens uit hoofde van artikel 7.4.11 van de WEB. In die bepaling worden zowel de opleidingen vavo als Nederlands als tweede taal genoemd. De opleidingen vavo kennen wel centrale examens, maar de opleiding Nt2 kent alleen staatsexamens. Daarom is het zuiverder in artikel 2 Wet Cvte voortaan te verwijzen naar artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a, WEB dat alleen betrekking heeft op opleidingen vavo.

Artikel V. Wijziging van de Wet studiefinanciering BES

Met dit artikel V worden in de Wet studiefinanciering BES verwijzingen naar de WEBBES vervangen door verwijzingen naar de WEB. Dit is nodig vanwege de intrekking van de WEBBES. Tevens worden enige redactionele verbeteringen doorgevoerd.

Artikel VI. Wijziging van de Wet studiefinanciering 2000

PM

Artikel VII. Wijziging van de Wet register onderwijsdeelnemers

De wijzigingen in deze wet zijn verschillend van aard: er is sprake van enkele technische wijzigingen als gevolg van de intrekking van de WEB BES met dit wetsvoorstel, omdat verwijzingen naar de WEB BES in de Wet register onderwijsdeelnemers (WRO) komen te vervallen. In plaats daarvan worden de reeds bestaande verwijzingen naar de WEB ook relevant voor de openbare lichamen. De andere wijziging heeft een inhoudelijk karakter en wordt hierna toegelicht.

In 2020 is er bij de totstandkoming van de WRO en het daaronder hangende Besluit register onderwijsdeelnemers voor gekozen om alleen de bepalingen over basisgegevens van toepassing te laten zijn op Caribisch Nederland.²⁶ Achtergrond hiervan was dat voor 1 juli 2020 voor Caribisch Nederland alleen

²⁶ Kamerstukken II 2021/22, 34878, nr. 18.

bepalingen over het basisregister onderwijs (BRON, thans ROD genaamd) tot stand waren gebracht, maar nog niet in werking getreden. De inhoud van de overige registraties in het register onderwijsdeelnemers (ROD) (het diplomaregister, meldingsregister relatief verzuim en het register vrijstellingen en vervangende leerplicht) waren niet van toepassing op de BES.

In 2020 en 2021 is aan de hand van twee pilots verkend welke mogelijkheden en belemmeringen er zijn om bekostigde scholen en instellingen in Caribisch Nederland op het ROD aan te sluiten voor de basisgegevens. De conclusie van deze pilots was dat bekostigde onderwijsinstellingen in Caribisch Nederland gefaseerd konden worden aangesloten.

Met deze wijziging van de WRO wordt ook het registreren en ontsluiten van verzuimgegevens, vrijstellingsgegevens en diplomagegegevens juridisch mogelijk gemaakt voor het beroeps en voortgezet onderwijs op Caribisch Nederland. Hiervoor is ook noodzakelijk dat een koppeling wordt gemaakt tussen de Wet register onderwijsdeelnemers en de Leerplichtwet BES. Waar gegevens uit het WRO worden gebruikt voor de uitvoering van de Leerplichtwet 1969, wordt daar met deze wijziging ook het betreffende artikel in de Leerplichtwet BES toegevoegd. Deze wijziging hangt daarom samen met die van artikel III inzake de Leerplichtwet BES.

Implementatie zal gefaseerd plaatsvinden en is na inwerkingtreding van deze wet vooral afhankelijk van eventuele ICT-belemmeringen en kosten. De uitwerking hiervan zal plaatsvinden in het Besluit register onderwijsdeelnemers, omdat de WRO slechts de hoofdlijnen en het kader bevat voor de levering en registratie van onderwijsgegevens.

Artikel VIII. Wijziging van de Wet op het onderwijstoezicht

In de Wet op het onderwijstoezicht wordt uitsluitend de begripsbepaling van hetgeen onder onderwijswet wordt verstaan gewijzigd. Met de intrekking van de WEB BES en de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES zijn er immers twee onderwijswetten minder. Lopende zaken op grond van de WEB BES kunnen nog worden afgewikkeld. Dat is de reden dat verwijzingen naar die wet in andere bepalingen zoals artikel 21 WOT nog niet worden gewijzigd.

Er is ervan afgezien om specifieke bepalingen in te voegen over toezicht op het samenwerkingsverband CN, het Expertisecentrum zorg CN, de Raad onderwijs arbeidsmarkt CN, een bestuurscollege of een openbaar lichaam. Zij zijn al mogelijk object van toezicht, omdat er over deze entiteiten of bestuursorganen voorschriften zijn gesteld in de WEB en WVO 2020. Beide wetten zijn genoemd als onderwijswet in artikel 1 van de WOT. Daarmee is de inspectie van het onderwijs reeds bevoegd om toezicht te houden op hen op grond van artikel 3, eerste lid, onderdeel a, sub 1, WOT. Er is daarmee geen valide juridische reden om hen nogmaals apart te noemen in de WOT. Om mogelijke misverstanden uit te sluiten wordt dit hier nog benoemd omdat er voor bijvoorbeeld SBB wel een apart hoofdstuk is opgenomen in de WOT. Strikt genomen is dit overbodig.

Artikel IX. Wijziging van het Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek

Omdat de WEB BES wordt ingetrokken, maar diploma's of certificaten behaald op grond van die wet nog wel kunnen gelden als getuigschrift voor toelating tot een hoger beroepsopleiding, worden in de WHW drie verwijzingen naar de WEB BES aangepast. Daarmee wordt duidelijk gemaakt dat die wet niet meer bestaat, maar op grond van die wet behaalde diploma's nog wel relevant zijn als geldige vooropleiding in verband met toelating tot een hogeschool of universiteit.

Artikel X. Wijziging van de Wet primair onderwijs BES

In het voorstel voor een nieuwe formulering van artikel 4, eerste lid, onderdeel b, wordt duidelijk gemaakt dat de WEB BES is ingetrokken, hoewel diploma's op grond van die wet nog wel geldig zijn in het primair onderwijs op de openbare lichamen. Datzelfde is aan de hand in het derde lid van artikel 4. Tevens wordt dit lid eenvoudiger geredigeerd. De bedoeling van het lid is immers dat de in dat lid genoemde studenten vrijgesteld zijn van de formele vereisten die kunnen gelden voor onderwijsondersteunende werkzaamheden op een basisschool. Op dit moment zijn dergelijke eisen overigens niet gesteld. In de artikelen 26, 91 en 99 worden met dit wetsvoorstel verwijzingen naar de WEB BES vervangen door die naar de WEB, omdat deze laatste wet na inwerkingtreding van onderhavig wetsvoorstel ook van toepassing is in de openbare lichamen.

Artikel XI. Wijziging van de Wet SLOA

In artikel 3 van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013 vervalt de verwijzing naar de WEB BES, omdat deze wet wordt ingetrokken.

Artikel XII. Wijziging van de WMS

Met deze wijziging in artikel 39 van de Wet medezeggenschap op scholen wordt verduidelijkt dat die wet bij wijze uitzondering niet van toepassing is op een school of scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs die deel uitmaakt van een verticale scholengemeenschap. Dat de Wet op de ondernemingsraden juist wel van toepassing is op een school en een instelling die samen de verticale scholengemeenschap vormen, is al bestaand beleid, maar is nog niet als zodanig bepaald in de Wms zelf.

Artikel XIII. Samenloopbepalingen

PM

Artikelen XIV. Intrekking WEB BES en SKJ-wet

Artikel XIV regelt dat de WEB BES en de Wet sociale kanstrajecten jongeren BES worden ingetrokken met de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel.

Artikelen XV. Inwerkingtreding

Nadat dit voorstel van wet tot wet zal zijn verheven, kunnen de verschillende onderdelen daarvan op verschillende tijdstippen in werking treden, indien dat nodig is. Het streven is de wet of het merendeel ervan in werking te laten treden op 1 augustus 2025.

Deze memorie van toelichting wordt gegeven in overeenstemming met de Minister voor Primair en Voortgezet onderwijs.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf

